

H. de Roos: *Rene de Foncelle*

160

Speurders met de Kameleon

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

SPEURDERS MET DE KAMELEON

DOOR H. DE ROOS

Geïllustreerd door G. VAN STRAATEN

(LEEFTIJD TOT 12JAAR)

5e DRUK

UITGEVERIJ KLUITMAN – ALKMAAR

HOOFDSTUK I

Het bezoek aan de Woudaap deed Hielke klappertanden

Op de weg, die vanaf het grote meer naar het dorp voerde, naderde een paard en wagen.

Het paard liep stapvoets en zette zijn linkerachterbeen telkens zo voorzichtig neer, alsof het bang was zich te zullen bezeren. De voerman zat lustig een liedje te fluiten, hij onderbrak het af en toe om zijn paard met luider stem tot meer spoed aan te zetten.

Het dier trok zich daar evenwel weinig van aan. Het schudde, als uit protest, met zijn grote kop en bleef rustig in hetzelfde tempo voortsukkelen.

Zo kwam het tweetal bij de smederij van Klinkhamer, waar Gerben, zo heette de voerman, stopte en van de wagen sprong.

Uit de smederij kwamen twee jongens van een jaar of twaalf hem luidruchtig begroeten met een:

„Ha, die Gerben!”

Het waren Hielke en Sietse, de tweeling van de smid.

„Zo, zoetwatermatrozen!” riep Gerben. „Is jullie vader er nog?”

Die vraag was evenwel overbodig, want de grote, forse gestalte van de smid verscheen juist in de deuropening.

„Heb je een mankement, Gerben?” vroeg Klinkhamer.

„Janus moet een nieuwe schoen hebben,” zei Gerben.

„Moet het een hoge of een lage zijn?” vroeg Klinkhamer lachend.

„Trek je paard maar laarzen aan, Gerben,” riepen de jongens, waarop Gerben antwoordde, dat het niet eens zo gek zou zijn, want het land in de polder was zo drassig, dat je er bijna tot je knieën in wegzakte.

„Nou, breng hem maar binnen,” zei Klinkhamer en geholpen door de tweeling spande Gerben het paard uit, In de werkplaats keek het dier schichtig naar het vuur dat Klinkhamer hoog liet opvlammen.

Maar Gerben hield het paard stevig vast en riep;

„Kalm, Janus We zullen je niet braden!”

Klinkhamer haalde het gloeiende hoefijzer uit het vuur en dompelde het in de koelbak naast de smidse. Het water dat luid sissend borrelde, maakte Janus angstig en onverwachts rukte hij zich los.

„Ho knol!” riep Gerben geschrokken en vlug greep hij de teugels opnieuw vast.

„Ha! Een man met muggekracht!” plaagden Hielke en Sietse.

„Moet ik jullie eens laten voelen wat muggekracht is?” vroeg Gerben gebelgd, maar toch maakte hij voor alle zekerheid de teugels aan een bankschroef vast.

Klinkhamer kon het hoefijzer nu rustig bevestigen. Daarna vijlde hij de hoef nog wat vlak en streek er zwarte verf op, zodat alles keurig nieuw leek.

„’t Is weer prachtig in orde,” zei Gerben goedkeurend. „Zo kon Janus wel voor de gouden koets.”

„Zal ik de leidsels maar losmaken, Gerben?” vroeg Sietse. Dat vond Gerben best en terwijl hij een sigaret rolde, brachten de jongens het grote paard naar buiten, waar ze het handig voor de wagen spanden.

Daarna gingen ze Gerben vertellen dat alles klaar was, maar Gerben had geen haast om te vertrekken. Lui leunend tegen de werkbank rookte hij zijn sigaret.

„Hebben jullie op de boerderij niets te doen?” vroeg Klinkhamer.

„Werk genoeg,” bromde Gerben. „Maar het land is nog veel te drassig. Het wordt hoog tijd dat de Woudaap gaat malen.” De Woudaap was een grote windmolen, die het polderwater op peil moest houden. Hij stond aan de rand van het grote meer dat vlak bij het dorp lag. Vanuit de smederij kon je de molen prachtig zien. Met zijn vier grote wieken, zijn ruige,

rieten mantel en de rondlopende balustrade stond hij majestueus in het groene landschap.

Vooral als de wieken in het zonlicht wentelden was het een prachtig gezicht. De laatste twee weken had de molen evenwel niet kunnen draaien omdat er geen wind was. Toch werd het hoog tijd dat hij het water uit de polder ging malen, want, zoals Gerben al zei, de boeren konden hun land niet bewerken omdat de bodem zo drassig was.

„Maar waarom zet de molenaar de motorpomp dan niet in werking?” vroeg Klinkhamer verwonderd.

Gerben haalde zijn schouders op en zei spottend:

„U weet toch ook wel dat Dijkstra een ‚rare’ is? Als de sloten droog liggen, laat hij de molen draaien tot hij bijna in brand vliegt en als de polder half onder water staat, maalt hij helemaal niet!”

„Kom Gerben,” lachte Klinkhamer. „Nu overdrijf je. Dijkstra mag een grapjas zijn, maar hij is toch een goed molenaar. De Woudaap ziet er altijd even keurig uit en voor zover ik weet klagen de boeren nooit over hem.”

„Hm. ’t Kan wel zijn,” bromde Gerben. „Maar ’t wordt nu toch zoetjes aan tijd dat hij gaat malen.”

„Daar komt de Woudaap... eh... ik bedoel Dijkstra,” riep Sietse. „Als je ’t over de duvel hebt hè?”

Met een groot wiel op een kruiwagen kwam Dijkstra de smederij binnen.

„Goeiedag allemaal!” groette hij met een opvallend diepe stem. „Daar ben ik. Dat is voor eenmaal, maar nooit weer. Dat lompe wiel werd steeds zwaarder!”

Met een grote zakdoek wiste Dijkstra zich het zweet van het voorhoofd.

„Maar je hebt onderweg toch zeker wel even gerust?” vroeg Klinkhamer.

„Welnee. Ik had me voorgenomen om in één ruk hierheen te rijden en dat heb ik prompt gedaan, want er is haast bij. De motorpomp vertikt het om te draaien. Ik heb al van alles geprobeerd en tenslotte ontdekte ik dat het vlieg wiel los zat. Kunt u er dadelijk een nieuwe spie voor maken?”

Klinkhamer bekeek het wiel en zei dat het wel gaan zou.

„Maar het moet prompt gebeuren,” zei Dijkstra.

„Goed,” beloofde Klinkhamer. „Ik zal er meteen aan beginnen. En zodra het klaar is brengen mijn jongens het wel terug.”

„Afgesproken,” zei Dijkstra. „Dan ga ik prompt terug, want ik heb het druk.” Hij duwde de kruiwagen naar buiten en zag dan het paard en de wagen van Gerben staan. Meteen kwam hij weer binnen en vroeg:

„Zeg Gerben, kan ik met je meerijden? Of ga je nog niet?”

„Ja, ik ga prompt,” zei Gerben en hij knipoogde tegen Hielke en Sietse, die vrolijk lachten. Dan volgden de jongens Gerben naar buiten waar de molenaar juist achter op de wagen klom.

„De kruiwagen kan er niet op,” zei Gerben plagend.

„Dat is ook niet nodig,” zei Dijkstra, „ik trek hem wel mee.

Reik hem mij maar even aan, jongens.”

Hielke plaatste de kruiwagen zo dat Dijkstra hem gemakkelijk mee kon trekken en dan riep Gerben:

„Vort Janus! Zet 'm op!”

Gerben liet het paard meteen in draf gaan, waardoor Dijkstra de grootste moeite had om de kruiwagen mee te trekken.

De tweeling stond hen lachend na te kijken.

„Gerben rijdt met opzet zo hard,” zei Sietse.

„Natuurlijk jó,” lachte Hielke, „hij heeft altijd van die grapjes.”

Daar wisten de jongens alles van. Ze hadden het dikwijls met Gerben aan de stok gehad, maar toch konden ze goed met hem opschieten. Verleden zomer was Gerben nog met hen gaan kamperen in een oude schuit. Dat was een tocht om nooit te vergeten. Met hun motorboot, de Kameleon, hadden ze toen meegedaan aan een wedstrijd en zowaar een eerste prijs gewonnen.

Ja, Hielke en Sietse hadden een boot. Wanneer je zo dicht

bij een groot meer woont, moet je er wel een hebben. En wat voor een boot?

De Kameleon, zo was de naam, had zo'n bont gekleurde romp, dat men met geen mogelijkheid kon zeggen of de boot groen, grijs of geel was. Het was zo'n vreemd lomp model, dat de meeste mensen er spottend om lachten als ze de Kameleon voor het eerst zagen. Maar de boot was oersterk, evenals de motor, die Klinkhamer uit een oude auto had gesloopt en welke de Kameleon een reuzensnelheid kon geven. Dat Hielke en Sietse, door al hun belevenissen met hun boot, zo zoetjes aan bekend stonden als „de schippers van de Kameleon" is dan ook wel te begrijpen! Het waren een paar echte, leuke jongens, die op elkaar leken als twee druppels water. Maar daarvoor was het dan ook een tweeling. Smid Klinkhamer was reuzetrots op zijn flink uit de kluiten gewassen zoons. Ofschoon ze nog op school gingen, hielpen ze vader dikwijls in de smederij. Ze droegen dan ook gewoonlijk overalls, want nette kleren zouden spoedig bedorven zijn door olie of ijzerroest.

Gerben had intussen met zijn paard en wagen het meer bereikt en sloeg nu linksaf, om vervolgens langs de polderdijk naar de Woudaap te gaan. De molenaar zat nog steeds achter op de wagen en hield de kruiwagen goed vast. Hielke en

Sietse, die nog stonden te kijken, begrepen nu wel dat er toch niets meer te beleven viel. Ze hadden een stille hoop gehad dat de molenaar de kruiwagen zou loslaten omdat het zo snel ging, maar Dijkstra hield ‚prompt’ vast, zoals Hielke lachend opmerkte en dus gingen ze weer in de smederij om bij vader te kijken.

Klinkhamer had een smalle staaf ijzer in het vuur gelegd, die hij er even later witgloeiend uittrok. Dan legde hij die op een aanbeeld en sloeg er met een zware hamer op, zodat de vonken door de werkplaats spatten. Zo werd het ijzer aan één kant dunner gesmeed waardoor het de vorm van een wig kreeg. Klinkhamer paste het vervolgens in een groef midden in de naaf van het wiel en zei:

„Zo jongens. Nu zal ik het even afvijlen en dan kunnen jullie het wiel naar de molen brengen.”

Hielke en Sietse keken belangstellend toe hoe hun vader de spie zo zuiver pas vijlde, dat ze heel precies in de groef paste. Dit was een nauwkeurig werkje, want anders zou het vliegwiel niet stevig genoeg op de ais kunnen worden bevestigd.

Maar eindelijk was vader klaar en haalden de jongens de handkar uit het schuurtje dat naast de smederij stond.

Klinkhamer tilde het wiel op de kar en zei dan:

„En nu onderweg geen grapjes! En denk erom dat jullie de

spie niet verliezen!”

„’t Komt .prompt’ in orde, vader,” beloofden de deugnieten en lachend duwden ze de kar in de richting van het meer.

Maar het duurde niet lang of ze hadden ruzie.

„Jij tilt de wagen veel te hoog,” zei Sietse. „Zo kan ik niet duwen.”

„Niet waar,” riep Hielke, „jij duwt hem te laag en dan komen de poten op de grond.”

„Ga jij maar trekken,” zei Sietse, „ik zal wel alleen duwen. Zo gaat het niet langer.”

„Jij hebt altijd wat,” momperde Hielke. „Maar goed, je krijgt je zin.”

Hielke nam het touw, dat voor op de kar lag, en ging eraan trekken. Weldra bereikten ze nu het meer waar ze linksaf moesten slaan.

Hielke stak de weg over, maar op hetzelfde moment hoorde hij achter zich iemand roepen en volgde er een ruk aan het touw. Verschrikt keek Hielke om en stond dan oog in oog met veldwachter Zwart, die met zijn fiets tegen het touw was gereden.

„Zeg, lelijke kwajongen!” bulderde Zwart kwaad, „kan jij je hand niet uitsteken als je wilt afslaan? Ik had me wel een ongeluk kunnen vallen!”

„Ik dacht dat Sietse de richting aangaf,” zei Hielke.

„Ja, dat had jij ook moeten doen, Sietse!” zei Zwart dreigend, „want jij bent de bestuurder!”

„Maar ik moet de kar met twee handen vasthouden,” zei Sietse. „Dat wiel is zo zwaar.”

„Jij hebt je smoesje altijd wel klaar, hè?” bromde Zwart.

„Eigenlijk moest ik je op de bon zetten. En als het weer gebeurt zal ik het doen ook. En nu ingerukt, mars!”

Vlug duwden de gebroeders hun kar naar de overkant en vervolgden dan hun weg langs een polderdijk. Doordat de dijk niet zo vlak was ging de kar hier veel zwaarder en zijgend gingen de jongens verder, totdat ze halverwege over een hoge brug moesten.

„Trekken jó!” riep Sietse en met zijn neus bijna op de grond, trok Hielke uit alle macht.

Al zwoegend kregen ze de kar boven op de brug en dan ging het met een vaartje naar beneden.

De gebroeders holden wat ze konden en hijgend kwamen ze weldra bij de Woudaap. Een jongen van dezelfde leeftijd als zij stond de Klinkhamertjes op te wachten. Ze kenden hem goed, hij zat bij hen in de klas.

Het was Kees, de zoon van de molenaar. Hij had een oude hoed van zijn vader op het hoofd met een grote kippenveer

boven op de bol. Rond zijn middel droeg hij een zelfgemaakte gordel waaraan een houten revolver en een afgedankt roestig broodmes hingen. In zijn rechterhand zwaaide hij een lang touw, dat hij plotseling losliet, zodat het suizend tegen Sietses oor vloog.

„Au, au!” riep Sietse kwaad.

„Weg met de bleekgezichten! De Zwarte Adelaar duldt geen vreemdelingen op zijn grond!” riep Kees en hij probeerde zijn lasso terug te trekken. Maar dat ging niet omdat Sietse op het touw ging staan. Kees trok nu zijn houten revolver en begon te schieten. Dat wil zeggen, hij richtte zijn wapen en riep luid: „Pang! Pang!”

„Je hebt zeker een gaatje in je hoofd?”

Kees kwam dreigend op Sietse af en riep kwaad:

„Ga van mijn touw af, of ik zal je een pak ransel geven!”

Dat was bij Sietse olie op het vuur en voordat Kees het goed en wel beseftte, lag hij languit op de grond en zat Sietse bovenop hem.

„Jou lelijke Indiaan!” riep Sietse woest, „ik zal je die malle grappen wel eens afleren!”

En hij begon Kees met zijn eigen lasso vast te binden. Maar daar snelde Dijkstra zijn zoon te hulp!

„Hé jongens, laat dat!” riep hij, waarop Sietse de Indiaan

losliet, die al scheldend achter de molen verdween. Hielke en Sietse duwden de kar nu naar het stenen gebouwtje waarin de motorpomp stond.

Dijkstra haalde het wiel van de kar en probeerde meteen of het wel op de as paste. Dat bleek best in orde te zijn en met een zware hamer sloeg Dijkstra de spie vast, zodat het wiel niet meer los zou kunnen gaan.

„Zo,” zei hij tegen de tweeling, die belangstellend stond te kijken, „nu zullen we zien hoe de motor het doet.”

Hij draaide aan een slinger, het sputterde en knalde en toen begon de motor te lopen. Dijkstra knikte goedkeurend en zette vervolgens de pomp in werking. Een grote stroom water kwam nu, kolkend en bruisend, uit de polder in het meer. Hielke en Sietse stonden te kijken hoe enige meeuwen in de stroom doken op jacht naar vis. En dan besloten ze naar huis te gaan. Sietse begon aan de kar te duwen, maar hij kon die niet vooruit krijgen, omdat het ene wiel met een touw was vastgebonden.

„Dat heeft Kees natuurlijk gedaan,” bromde Sietse en met zijn zakmes sneed hij het touw stuk.

„Ha hal” klonk het spottend van onder de molen, waar Kees zich verstopt had tussen de stenen pilaren en vloerleggers.

„We krijgen je nog wel,” dreigde Hielke.

Toen ze weer boven op de hoge brug waren aangekomen, zei Sietse:

„Ga jij maar op de kar zitten, Hielke, dan rijd ik je met een vaart naar beneden.”

Dat voorstel leek Hielke niet kwaad en hij klom op de kar.

„Maar je moet wel voorzichtig zijn,” waarschuwde hij. „Want ik duik liever niet in het haventje.”

Even voorbij de brug was een kleine inham. De jongens noemden dat het haventje, hoewel er nooit een boot kwam omdat het te ondiep was. Wel hadden bijna alle jongens van het dorp daar zwemmen geleerd, maar verder deed het haventje geen dienst.

De polderdijk liep er met een korte bocht omheen en juist voor die bocht had Hielke enige angst. Zou Sietse de kar daar wel in volle vaart langs kunnen sturen? Sietse verzekerde zelfbewust dat er niets kon gebeuren en als Hielke niet durfde, wilde hij wel op de kar gaan zitten.

„Ik ben niet bang,” zei Hielke, „maar kijk goed uit!” „Daar gaat-ie dan,” riep Sietse en hij begon de kar van de helling af te duwen.

Met steeds grotere snelheid gingen ze naar beneden.

„Het gaat veel te hard,” riep Hielke, „je moet remmen!”

„Hou’ je maar kalm, er gebeurt niets!” hijgde Sietse en hij liep

als een haas.

Daar bereikten ze de bocht. Handig stuurde Sietse erlangs en reeds haalde Hielke weer ruimer adem toen het ene wiel plotseling op een dikke steen stootte en de kar een zwenking naar het water maakte. Sietse gaf gauw een ruk aan het handvat... maar te laat. De kar botste tegen een paaltje en door de schok vloog Hielke met een sierlijke boog kopje onder in het haventje.

Gelukkig kon hij goed zwemmen, en proestend kwam hij weldra weer boven. Een postbode, die juist aan kwam fietsen, stapte af om zo nodig te helpen. Maar Hielke klauterde reeds tegen de wal op.

„Heb je je bezeerd?” vroeg Sietse bezorgd.

„Weet je wat jij bent?” riep Hielke woedend, terwijl hij zijn natte jasje uittrok, „jij bent een grote ezel!”

Sietse keek schuldbewust naar de grond.

„Maak nu maar geen ruzie,” kwam de postbode tussenbeide.

„Het is beter dat Hielke zo gauw mogelijk naar huis gaat om droge kleren aan te trekken, anders word je nog ziek bovendien.”

„Naar huis?” schrok Hielke. „Ik zal wel wijzer wezen! Dan krijg ik nog een pak slaag ook. Nee hoor, ik ga mijn kleren eerst drogen. Dan kraait er geen haan naar.”

„Maar jongen, je kunt hier toch niet alles gaan uittrekken? Dat is toch veel te koud?” waarschuwde de postbode.

„Koud?” zei Hielke, en hij deed zijn best om niet te klappertanden, „’t Is helemaal niet koud. Het is lekker weer. Kom Sietse, we gaan in de luwte van de brug zitten.”

Ze lieten de kar aan de kant van de weg staan en zochten beschutting tussen het riet dat onder langs de brug groeide. Hielke kleepte zich meteen uit.

„Brrr... het is toch wel koud,” bibberde hij.

„Hier heb je mijn muts en zakdoek,” bood Sietse aan.

„Droog je daar maar mee af.”

De natte kleren draaiden ze samen zo stijf in elkaar tot er geen druppeltje water meer uitkwam. Sietse hing alles te drogen op een lage struik, terwijl Hielke bibberend heen en weer liep.

„Je moet gaan hardlopen,” raadde zijn broer hem aan.

Die raad wilde Hielke juist opvolgen, toen hij iemand zag naderen.

„Oei !” riep hij. „Ik geloof dat vader hierheen komt.”

De postbode, die naar het dorp was gegaan, had Klinkhamer gewaarschuwd dat een van zijn lieve zoontjes in een nat pak rondliep.

De smid was natuurlijk kwaad geworden en had meteen een

fiets genomen. Zo hard als hij kon ging hij naar de polderdijk. Daar zag Hielke hem naderen!

„Ik ben er gloeiend bij,” bibberde hij, en wilde zich nog gauw in het riet verschuilen, maar ’t was al te laat.

Vader sprong reeds van zijn fiets en bulderde:

„Wat gebeurt hier? Ben je stapeldol geworden om zó rond te springen, lelijke kwajongen! Moet je kou vatten?”

Klinkhamer greep Hielke bij een arm en schudde hem lang niet zacht door elkaar.

„Au!” jammerde Hielke, en dan zei hij stotterend: „Ik... ik ben helemaal niet koud.”

„Ja, dat zie ik,” zei vader spottend, „ik hoor je tanden klapperen en je staat te trillen op je benen. Vooruit, trek aan die kleren! En als de drommel naar huis!”

Geholpen door Sietse probeerde Hielke zijn vochtige kleren aan te trekken. Maar dat ging niet vlot. Het duurde vrij lang voordat hij zijn onderkleren goed en wel weer aan had. Het begon vader danig te vervelen.

„En nu naar huis!” commandeerde hij.

„Maar ik moet mijn bovenkleren nog aan,” jammerde Hielke.

„Dat duurt me allemaal veel te lang,” zei Klinkhamer. „En je hebt ’t immers toch niet koud? Dus gauw naar huis! En hardlopen zeg ik je!”

Klinkhamer deed de overige kleren in zijn fietstas en Hielke moest, of hij wilde of niet, in zijn ondergoed langs de weg. Vader volgde hem op de voet en zette hem steeds tot meer spoed aan.

Sietse, met de kar, sloot de rij.

Natuurlijk had deze stoet de volle belangstelling van de brugwachter, die vlak bij het meer woonde, en van enige mannen die daar juist met een boot waren aangekomen.

Hielke schaamde zich diep. En toen even verder ook veldwachter Zwart spotlachend stond toe te kijken, werd het Hielke te erg en plotseling begon hij te rennen, zo hard als hij kon.

Toen Sietse de kar thuisbracht lag zijn broer al voor straf in bed. Tot grote verwondering van moeder begon Sietse zich ook uit te kleden.

„Wat betekent dat?” vroeg moeder argwanend, „ga jij ook naar bed?”

„Natuurlijk,” zei Sietse, „wat moet ik alleen doen als Hielke er niet is?”

Bij zoveel broederliefde werd het moeder warm om het hart en glimlachend zei ze: „Nou, vooruit dan maar, laat Hielke weer beneden komen. Maar denk erom: geen natte pakken meer of jullie komen in geen week de deur uit.”

„Goed moeder. We zullen eraan denken,” beloofde Sietse en verheugd holde hij naar boven om zijn broer het goede nieuws te vertellen.

En zo zaten ze vijf minuten later weer bij het water, maar nu in hun Kameleon, die achter de smederij in het boothuis lag. Het werd zoetjes aan tijd dat ze weer eens gingen varen, vond Sietse, hoewel Hielke beweerde dat het water nog flink koud was. En hij kon het weten!

HOOFDSTUK II

Hoe Louw Vrolijk, lang niet vrolijk, in het dorp komt

„Vader, heeft u een beetje benzine voor onze boot?” vroeg Sietse en hij keek daarbij zó hoopvol dat Klinkhamer moest lachen.

„Zo, begint dat getuf nu al? De winter is nauwelijks voorbij of jullie willen alweer varen.”

„Maar vader, het is al lente,” zei Hielke. „En gisteren was Gerben ook al aan ’t zeilen.”

„Zeker met de mestpraam?” vroeg Klinkhamer plagend en dan nam hij een benzineblik en zei: „Nou, vooruit dan maar, hier zit nog een restantje in. Want als jullie niet kunnen varen, halen jullie toch maar kattenkwaad uit.”

„Fijn! Dank u wel, vader!” De jongens holden blij met het blik naar het boothuis achter op het veldje dat tussen de smederij en de vaart lag.

Dit boothuis hadden ze zelf getimmerd boven het haventje, dat ze ook zelf hadden gegraven. In de ene zijwand was een deurtje waardoor ze in de boot konden stappen.

De Kameleon zag er keurig uit. Overal zat de verf er nog

goed op, en alles wat glimmen kon, glom als een spiegel. De jongens waren dan ook dagelijks bezig om de boot netjes te houden, want hun Kameleon was hun trots. Ofschoon er in de hele omtrek niet zo'n lelijke boot te vinden was, was er tevens geen één die zo snel kon varen. En wat heb je per slot van rekening aan een boot die prachtig is, maar niet goed vaart?

Terwijl Sietse de benzine in de tank goot, maakte Hielke de twee deuren aan de vaartkant open. Daarna drukte Sietse op de knop van de elektrische starter en de motor begon meteen te draaien. Sietse schakelde in en de Kameleon gleed het boothuis uit. Met een wijde boog gingen de jongens de vaart in naar de brug die vlak voor het meer lag. De brugwachter stond lachend te kijken, en toen de jongens hem voorbij voeren, riep hij: „Gaan jullie weer op avontuur uit?”

„Nee, we gaan zo maar wat varen!” riep Hielke.

„Ja ja,” dacht de brugwachter, „dat maken jullie mij niet wijs.”

Immers, wanneer die twee rakkers er met hun boot op uittrokken, gebeurde er altijd wel wat! Zo hadden ze al eens een schippersknecht van de verdrinkingsdood gered, en hadden ze zelfs met hun boot een voortvluchtige dief achterhaald. Ook hadden ze bij een dijkdoorbraak veel vee uit de ondergelopen polder gered. Kortom, als er iets aan de

hand was, kon je er zeker van zijn dat de beide Klinkhamertjes met hun oude boot present waren.

En daarom dacht de brugwachter: het zal me benieuwen wat er nu weer gaat gebeuren. Vol bewondering stond hij de Kameleon na te kijken, die nu op volle kracht het wijde meer opvoer, en hij vond dat het toch nog een verdraaid beste boot was.

Met zijn steven hoog opgericht ging de Kameleon er met een flinke vaart vandoor. Aan weerskanten van de boeg spatte het water schuimend uiteen, en achter de boot rolde kolkend en bruisend een hoge golf mee. De motor zoemde alsof hij nog splinternieuw was en deed de schroef met kracht door het water slaan, zodat niets de snelle vaart kon remmen. De jongens knikten tevreden tegen elkaar en Hielke zei: „Hij doet het nog best.”

„Ja,” zei Sietse vergenoegd, „er mankeert niets aan, maar wij hebben er van de winter ook goed op gepast.”

En dat hadden ze inderdaad. Want toen de boot die winter op het droge lag, hadden ze bijna iedere dag de motor even laten draaien, zodat hij niet kon gaan roesten.

Doordat de motor nu op volle toeren liep, hadden ze het dorp weldra een flink stuk achter zich gelaten. De huizen waren al bijna niet meer te zien. Alleen de grote kerktoren

bleef duidelijk zichtbaar, evenals de Woudaap aan de rand van de polder.

Ze naderden nu het eiland dat midden in 't meer lag. Sietse stuurde de boot eromheen, terwijl Hielke voorin stond om te kijken of er nog iets op het eiland te beleven viel. Maar er bleek niemand te zijn en daarom voeren ze maar weer verder. In de verte zagen ze een visser bezig met het nakijken van de aalfuiken. Sietse stuurde de Kameleon erheen, en toen herkenden ze de man die ze het vorig jaar hadden geholpen bij het achtervolgen van enige oplichters.

„Ha jongens!” riep de visser. „Komen jullie ook weer eens op het meer? En doet jullie boot het nog steeds zo goed?”

„Nou en of!” riep de tweeling, „hij vaart nog als een straaljager!”

Hielke vroeg of er dit jaar veel vis in het meer zat.

„Nou, dat durf ik niet met zekerheid te zeggen,” zei de visser.

„Het is nog te koud. Jullie moeten maar niet te lang op het water blijven, want ik verwacht straks zeedampen. Kijk maar naar het westen. De lucht wordt vuil.”

„O, als het maar droog blijft,” zei Sietse luchthartig.

„Ja, maar als het een dichte damp is, kunnen jullie de weg over het meer niet meer terugvinden,” waarschuwde de visser nog, en dan was de Kameleon hem reeds voorbij en voeren

Hielke en Sietse verder.

Ze bereikten weldra de overkant van het meer. Even voeren ze langs een dorpje en dan gingen ze terug. Sietse stuurde nu met opzet zo dicht mogelijk langs de kant, want ze wilden alvast eens kijken waar mooie plekjes waren om te vissen. Op een weiland stond een groot paard hen na te kijken.

„Ha, daar heb je Janus!” riep Hielke, die het paard van boer Jellema herkende. En dan probeerde hij het dier aan het hollen te brengen door te roepen van: „Vort Janus! Hup Janus!”

Maar het paard bleef rustig staan totdat de boot voorbij was. Dan liep het naar de kant om te drinken. Plotseling hoorden de jongens een luide plons, en toen ze omkeken zagen ze Janus in het water liggen. Wat was er gebeurd?

De golfslag had het land onder water afgekalfd en toen het zware paard op de rand ging staan, gleed plotseling de grond onder zijn benen vandaan en viel Janus te water. Gelukkig kan een paard goed zwemmen, dus kwam Janus direct weer boven, en probeerde aan land te komen. Maar dat viel niet mee, want de grond was te drassig om er steun in te vinden. Sietse had de motor reeds uitgeschakeld, en vol spanning keken de jongens toe. Toen ze ontdekten dat zijn pogingen vruchteloos bleven, wendde Sietse de steven en voer terug, tot

vlak bij Janus. Luid begonnen ze hem aan te moedigen.

„Toe Janus! Zet 'm op! Vort dan! Volhouden!”

Het dier deed wel zijn uiterste best, maar kon toch niet op de wal klauteren. Telkens gleed het terug, en wanneer de voorbenen op de wal stonden, kon het de achterbenen niet uit de zuigende modder trekken.

„Wat moeten we doen?” zei Hielke. „Janus komt er zo nooit uit.”

„Er zal wel een kraanwagen aan te pas moeten komen,” meende Sietse. „Zullen we meteen naar de garage gaan?”

„Wel jó, een kraanwagen kan hier toch niet komen,” bracht Hielke ertegenin. „Die kan onmogelijk in de drassige polder rijden. We kunnen beter naar de boerderij van Jellema varen en Gerben waarschuwen.”

„Dat vind ik ook best,” zei Sietse, en hij stuurde meteen in de richting van de boerderij waarvan het rode pannendak naast de Woudaap juist zichtbaar was. Luid hinnikend keek het paard hen na,

„Wacht maar, Janus. We komen terug,” riep Hielke, Dat verstond het arme dier natuurlijk niet, en terwijl de Kameleon in volle vaart naar de boerderij stevende, zag Hielke hoe het paard steeds weer opnieuw zijn vruchteloze pogingen ondernam om uit het water te komen.

Toen ze de boerderij naderden zagen ze Gerben juist op zijn fiets stappen en de richting van het dorp inslaan. „Hé Gerben!” begon de tweeling te roepen. „Hé Gerben, wacht even!”

Gelukkig hoorde Gerben hen en stapte hij af.

„Wat is er?” riep hij terug, „hebben jullie een zeemeermin gezien, of de duivel van Eernewoude?”

„Janus ligt in het water!” riep Hielke. „Hij kan er niet uitkomen!”

„Wat zeg je?” vroeg Gerben hoogst verbaasd, „Wie ligt er in 't water?”

De Kameleon gleed langs de wal, en nu konden de jongens Gerben vertellen wat er met Janus gebeurd was.

„Het halve weiland is in 't water gegleden,” zei Sietse, „En nu kan Janus niet uit de modder komen.”

„Het halve weiland?” vroeg Gerben verbaasd. „Maar er is toch geen aardbeving geweest?”

„Och welnee,” zei Hielke, „Sietse overdrijft. Er is ongeveer twee meter grond in het meer gezakt, en daar stond Janus juist op, en zo is hij in 't water geraakt.”

„Nu, 't is me wat moois,” bromde Gerben, „ik zou juist naar huis gaan. Enfin, dan zal ik de boer waarschuwen.”

Gerben ging terug naar de boerderij en kwam weldra terug

met Jellema. Ze hadden een lang dik touw bij zich.

„Zo jongens,” groette Jellema vriendelijk, „kunnen jullie er ons even met de praam heen varen?”

„O ja, dat gaat best!” zei Sietse en hij stuurde de Kameleon achter de schuit, die daar voor de wal lag. Jellema en Gerben gingen aan boord en maakten de touwen los, waarop de Kameleon begon te duwen. De boot van de tweeling kon namelijk heel best duwen, maar niet trekken. Zodra je de Kameleon voor een schip plaatste om te trekken duurde het niet lang of hij ging van achteren zo diep liggen dat het water overboord liep.

Dus duwden ze de praam nu voor zich uit.

„Kalm aan maar, jongens,” riep Jellema, „we moeten eerst nog even naar de Woudaap om te vragen of Dijkstra ook kan helpen.”

Dijkstra bleek gelukkig thuis te zijn en hij was direct bereid om mee te gaan.

„Ik ga prompt,” zei hij, en stapte in de praam.

Zijn zoontje Kees volgde dat voorbeeld, hij wou natuurlijk van de partij zijn. Een bakkersknecht, die juist brood bij de molenaarsvrouw bezorgde, vroeg nieuwsgierig wat er aan de hand was, en toen liet hij zijn mand met brood in de steek en ging ook mee.

„Nu hebben we toch zeker hulp genoeg,” zei Jellema. „Varen maar, jongens!”

Met een flinke vaart duwde de Kameleon de praam voort.

„Ja!” riep Kees, die voor in de praam op de uitkijk stond. „Ik zie het paard. Het staat tot zijn hals in ’t water.”

„Dat zal wel,” merkte Gerben nuchter op, „want als het er niet meer stond had het zeker vleugels gekregen.”

En dan riep hij luid: „Kalm maar, Janus! We komen je helpen!”

Janus herkende direct de stem van Gerben, en hij begon luid te hinniken.

Sietse stuurde de praam dicht bij het paard naar de wal en dan stapten ze allemaal uit.

Janus klom weer met zijn voorbenen op het land. Gerben pakte zijn halster vast en probeerde het dier te helpen. Maar het bleek weldra dat het onbegonnen werk was.

„We zullen het anders doen,” besliste Jellema en hij rolde het lange touw uit, waarna hij met een van de beide uiteinden in de Kameleon stapte.

Gerben hield het andere eind vast. Daarna moest Sietse de Kameleon voorbij het paard varen en dan ging Jellema weer aan wal, zodat het touw nu achter langs Janus lag.

„En nu moeten we allemaal helpen trekken,” zei Jellema,

waarop Gerben samen met de bakkersknecht en Kees zich opstelde bij het ene eind van het touw en Dijkstra en Hielke en Sietse bij Jellema gingen helpen.

„Allemaal klaar?” vroeg Jellema, „dan één, twee, drie...
trekken!”

Het paard voelde van achteren het touw tegen zich

aandrukken en begon nu zelf ook weer uit alle macht mee te werken.

En kijk! Voetje voor voetje kwam het omhoog.

„Volhouden!” riep Gerben. De achterbenen van Janus kregen plotseling weer steun en hij kwam, onder luid hoerageroep van de jongens, veilig op de wal. Hinnikend draafde hij nu door het weiland om zich warm te lopen.

„Dat is vlot gegaan,” zei Jellema tevreden. „Maar voordat er nog meer land in ’t meer verdwijnt, zal ik er maar een beschoeiing langs maken.”

„Dat zou ik maar prompt doen,” viel de molenaar hem bij, „want om steeds je vee uit het water te moeten vissen wordt op den duur wel wat vervelend, dunkt me.”

„Of we moeten de koeien en paarden zwemgordels om doen,” zei Gerben, waarop de molenaar antwoordde dat Gerben zelf maar met een zwemgordel op de fiets moest gaan zitten.

Jellema stelde voor om naar huis te gaan, waarop de Kameleon de praam naar de boerderij terugduwde. Hier werden ze allen onthaald op koffie met koek. Gerben had, zoals gewoonlijk, het hoogste woord en zorgde er wel voor dat de jongens de grootste pret hadden.

„Vanmorgen heb ik nog twee hazen gevangen,” vertelde hij.

„Gevangen?” vroeg de molenaar. „Had je dan strikken gezet?”

„Welnee,” pochte Gerben. „Ik pakte ze gewoon bij hun oren.”

„Dat bestaat niet, Gerben!” riepen de jongens lachend.

„O nee? Moet ik het jullie dan eens even precies uitleggen hoe ik dat gedaan heb?”

„Ja Gerben, vertel maar,” zei boer Jellema lachend. „Ik ben benieuwd hoe je dat deed!”

„Nou, toen ik vanmorgen naar het land ging om te melken, zag ik plotseling twee hazen rennen. Ze kwamen langs de slootkant, recht op me af. Drommels, dacht ik, die zou ik best willen hebben! Maar veel tijd om te bedenken boe ik ze vangen moest had ik niet, want ze waren al vlakbij. Toevallig had ik een stukje kauwgum en dat wierp ik de voorste haas precies tegen zijn neus, waar het bleef kleven. Natuurlijk schrok hij daarvan en maakte meteen rechtsomkeert.

Daardoor botste hij tegen de andere haas aan en zowaar als ik hier zit, ze bleven door dat kauwgum met de neuzen tegen elkaar kleven. Nou, toen kon ik ze gemakkelijk vangen en heb ik ze in een hokje gezet. Ga maar kijken. Het staat achter de boerderij.”

„Ha, je bedoelt zeker de konijnen hè?” riep Sietse, „die

hebben we allang gezien!”

„Nee Gerben,” lachte Jellema, „als je de jongens wat wijs wilt maken zul je vroeger moeten opstaan!”

„Nou goed,” zei Gerben, „dan ga ik maar naar huis. Zeg jongens, kan ik met jullie meevaren?”

Dat vonden Hielke en Sietse best en nadat ze de boer vriendelijk bedankt hadden voor het gulle onthaal, gingen ze naar de Kameleon. De motor werd gestart en daar ging 't in snelle vaart vooruit.

„Kan-ie nog harder?” vroeg Gerben, die voorin zat.

„O ja,” zei Sietse, „maar dat kost extra benzine.”

Maar om Gerben nog even te laten zien hoe snel de Kameleon wel varen kon, drukte Sietse het gaspedaal helemaal naar beneden en de boot ging er met een flinke vaart vandoor.

„Tjonge, wat gaat dat bakbeest van jullie toch hard!” riep Gerben.

Hielke en Sietse lachten trots en toen temperde Sietse de snelheid en voeren ze kalm verder.

Een woonscheepje dat van de andere kant van het meer kwam, naderde hen.

„Waar moeten die lui naar toe?” vroeg Hielke. „Als ze zo doorvaren komen ze bij de Woudaap terecht en daar zal

Dijkstra wel niet op gesteld zijn.”

„Nee,” lachte Sietse, „dan worden ze .prompt’ weggestuurd.”

„Ik weet ’t niet, jongens,” zei Gerben. „Maar het lijkt wel of er iets niet in de haak is. Kijk, die vrouw aan het roer staat ons, geloof ik, te wenken en haar man loopt erg hard te duwen. Ze hebben haast om de wal te bereiken.”

„We kunnen wel eens vragen wat er aan de hand is,” zei Sietse en hij liet de Kameleon zwenken.

Toen ze het scheepje naderden riep Hielke: „Kijk, er staat een jongen op het achterdek te pompen. De boot is zeker lek!”

„Aha!” riep Gerben, „daarom varen ze natuurlijk zo uit de koers. Nu jongens, we zullen ze gauw gaan helpen!”

In een ommezien had de Kameleon het woonscheepje bereikt.

„Mijn schuit zinkt!” riep de man, die rood zag van inspanning.

„Kunnen jullie ons vlug naar de wal brengen?”

„’t Komt in orde, baas!” riep Gerben, „We zullen u met een sneltreinvaart gaan duwen.”

Vlug werd de Kameleon achter het scheepje gestuurd en Sietse gaf meteen vol gas. Met enorme kracht duwde de stompe snuit van de Kameleon tegen het wrakke woonschuitje, dat in al zijn voegen kraakte.

Snel voeren ze naar de polderdijk. Gerben klom aan boord van het scheepje en nam het roer over.

„Laat mij maar sturen,” zei hij, „ik weet een mooi haventje, waarin jullie boot prachtig kan liggen.”

De baas van het schuitje ging nu aan de pomp staan en deed zijn uiterste best het binnenstromende water eruit te pompen. Gerben stuurde naar het haventje, waarin Hielke de vorige dag nog een onvrijwillig bad had genomen.

Mooier aanlegplaats was er zeker niet te vinden. Tenminste, als ze het tijdig konden bereiken, want het water in het schuitje steeg schrikbarend.

Maar de sterke Kameleon duwde onvermoeid en de afstand tot de wal werd zienderogen kleiner.

De jongen, die op het voordek van het bootje stond uit te kijken, riep: „We zijn er gauw, moeder!”

De vrouw knikte en keek vol spanning naar de wal. Nog honderd meter en ze konden het haventje binnenvaren, en dat werd hoog tijd, want het water stond reeds hoog in de kajuit.

„Het wordt hier al ondieper!” riep Gerben.

Nog even en ze lagen vlak voor het haventje. De kiel van het woonscheepje schuurde reeds over de bodem en het water rond de boot werd troebel van het losgewoelde zand.

„Volhouden, Sietse!” riep Gerben.

De Kameleon trilde en stampte, zo hard draaide haar schroef. En met de grootste moeite duwde ze het over de bodem schurende woonscheepje het haventje binnen. Een grote golf rolde tegen de dijk op. Het bootje kraakte onheilspellend en lag dan plotseling met een schok stil. Het opgestuwde water stroomde het haventje weer uit en het woonscheepje lag muurvast aan de bodem.

„Zo,” zei Gerben voldaan. „Dat is best afgelopen. Als het haventje nu afgedamd wordt en we pompen het water eruit, dan ligt de boot kurkdroog en kan hij nog best bewoond worden.”

Dat was een prachtige oplossing en de bewoners van het scheepje bedankten Gerben en de jongens dan ook heel hartelijk.

„O, geen dank,” zei Gerben, „we zullen dat varkentje wel eens even gaan wassen. Kom jongens, we gaan hulp halen en hebben in een wip het haventje droog.”

Gerben stapte weer in de Kameleon en vijf minuten later waren ze al in de smederij van Klinkhamer.

„We hebben uw hulp nodig, Klinkhamer,” zei Gerben, en dan vertelde hij in geuren en kleuren over de gestrande woonschuit.

„Tja,” zei de smid, „daar zal de brandspuit wel aan te pas moeten komen om het haventje leeg te zuigen.”

„En ik ga nog gauw een paar mannetjes optrommelen om ons te helpen,” zei Gerben en hij ging terug naar het dorp. Een kwartier later werd er reeds een kar met hout naar het haventje gebracht en stonden enige sterke boerenknechten met laarzen in het water, palen te heien. Daar werden planken tegen gespijkerd en daarna kwam Jellema met wagens zand dat ze tegen de planken stortten. Zo ontstond er een stevige dam die het haventje van het meer afsloot.

Klinkhamer had intussen de brandweerauto uit de garage gehaald en liet nu de pomp het haventje leegzuigen. Er kwamen nog meer mannen wagens met zand brengen, hetgeen ze rond het woonschip stortten. Zo werd het haventje zienderogen kleiner.

Hoewel het reeds begon te schemeren, werkte iedereen vol ijver door.

„We houden er niet eerder mee op voor alles klaar is!” zei Gerben en hij nam steeds zoveel zand op zijn schop dat de steel ervan doorboog. Zijn voorbeeld deed de anderen tot nog meer spoed aanzetten en toen het donker werd was het hele haventje verdwenen. De woonschuit lag keurig droog in het zand.

Binnenin was alles nog drijfnat, zodat de bewoners er de nacht niet konden doorbrengen. Maar geen nood! De vrouw kon op de boerderij van Jellema logeren, en haar man ging met de molenaar mee. De Klinkhamertjes ontfermden zich over het zoontje, dat thuis een gul onthaal kreeg. Hij heette Louw Vrolijk. Toen de smid die naam hoorde, zei hij lachend:

„Nou Louw, het was anders lang niet vrolijk wat jij vandaag beleefde. Maar voor aanvaringen behoeven jullie nu nooit weer bang te zijn, want jullie boot ligt nu zo vast als een rots!” En dat hadden ze toch maar weer aan Hielke en Sietse te danken, die, zoals de brugwachter zei, altijd wel iets beleefden als ze met hun bootje gingen varen.

„Het lijkt wel of ze het avontuur kunnen ruiken,” zei hij.

„Maar ze hebben een verdraaid beste boot! Dat is een feit!”

HOOFDSTUK III

Een grap van Kees valt slecht in de smaak

De volgende dag werd de woonschuit weer helemaal bewoonbaar gemaakt. Hij zou nu weliswaar nooit weer van dorp tot dorp kunnen varen, maar dat was volgens baas Vrolijk niet zo erg. De schuit werd toch al te oud en daarom waren ze blij dat ze er nog veilig in konden wonen. Louw kwam nu ook bij Hielke en Sietse op school en natuurlijk werden ze dikke vrienden. Louw bleek een leuke jongen te zijn, die wat graag met de tweeling uitvoer in de Kameleon. Toen Hielke en Sietse hem die zaterdag vroegen om mee te gaan vissen was hij direct bereid.

Voorzien van hengels vertrokken ze meteen na het eten. Zingend voeren ze het meer op. Sietse stuurde tegen de wind in, zodat ze na enige tijd de oostelijke oever bereikten, dicht bij de plaats waar een paar dagen geleden het paard Janus te water was gevallen.

Weldra hadden ze hun snoeren afgerold en dreven de dobbers op het water. Sietse had direct beet; toen hij ophaalde was het aas van de haak verdwenen maar er zat geen vis aan! Hielke had meer geluk, hij haalde na enige tijd een

brasem op. Ofschoon de vis niet erg groot was, was hij wel boven de maat en dus deed Hielke zijn vangst in een daarvoor meegebracht emmerje.

Een boot met vijf mannen erin legde vlak bij hen aan, hetgeen de jongens helemaal niet leuk vonden.

„We krijgen concurrenten,” zei Hielke, toen de mannen ook met hengels gewapend aan de wal gingen. Ze zaten weldra op een rijtje te vissen, maar niemand kreeg beet, totdat Louw juichend een flinke zware brasem op de wal trok,

„Dat is een beste,” zei Sietse goedkeurend. „Als we er zo vijf vangen, hebben we al meer dan genoeg.”

„Ja,” lachte Louw, „ik zal er nog een paar uithalen.”

Hij legde vlug weer in en nog geen tien tellen later ging zijn dobber weer naar beneden. Met een ruk trok hij nogmaals een flinke brasem op de wal.

De mannen, die nog steeds geen visje hadden kunnen verschalken, keken met lede ogen naar de vangst van Louw. Eén van hen was zo onsportief om zijn snoer vlak bij het plekje van Louw te leggen.

„Nou mijnheer, dat is gemeen!” riep Sietse, „wij waren hier ’t eerst.”

„Het meer is niet van jou, kwajongen,” zei de man. „Ik ga vissen waar ik wil. Daar behoeft ik jou niet naar te vragen!”

De jongens begrepen wel dat ze tegen die grote mannen niets konden beginnen en mopperend bleven ze doorvissen.

Maar niemand kreeg er meer beet, waarop Hielke tenslotte voorstelde om een ander plekje te zoeken. Dat vonden z'n vrienden best, ze gingen een paar weilanden verder, waar ze opnieuw hun geluk beproefden.

En weer was het Louw die na korte tijd een flinke brasem ophaalde.

Glunderend keek hij naar zijn vrienden. „Doe 't me eens na als je kunt,” riep hij.

Hielke en Sietse probeerden van alles. Ze maakten hun snoeren langer of korter, maar geen visje wilde bijten.

De mannen die tot nu toe ook niets hadden gevangen, gingen ook een ander plaatsje zoeken. Toen ze de jongens voorbij voeren, vroegen ze hoeveel ze gevangen hadden, waarop Sietse riep: „We hebben er al tien!” En dan haalde hij tienmaal dezelfde brasem uk het emmertje omhoog. Maar dat hadden de mannen gauw door en lachend gingen ze verder. De jongens visten nog geruime tijd, maar tenslotte begon het hun te vervelen.

Ze rolden de snoeren om de hengels en voeren rond het meer. Juist toen ze bij het eiland waren, hoorden ze iemand luid roepen en schreeuwen. De jongens keken verwonderd

om zich heen, maar zagen eerst niemand, totdat Hielke ontdekte, dat het geluid bij de Woudaap vandaan kwam. Molenaar Dijkstra stond boven op de omloop van de molen te tieren en te schelden, terwijl hij zijn vuisten dreigend omhoog hield.

„Kom, we gaan kijken,” zei Sietse, „Dijkstra gaat zó te keer, er is vast wel iets bijzonders aan de hand.” De Kameleon wendde zijn steven en op volle snelheid koersten de schippers naar de Woudaap. Toen ze dichterbij kwamen, konden ze Dijkstra beter verstaan. Hij schold van dieven en moordenaars en uitte de vreselijkste dreigementen, maar tegen wie hij zo te keer ging, konden de jongens niet ontdekken. Dijkstra zag nu de Kameleon en plotseling begon hij de jongens te wenken om zo vlug mogelijk bij hem te komen. Dan verdween hij in de molen en stond even later op de wal vol ongeduld op de Kameleon te wachten.

„We moeten hem zeker ergens heen brengen,” zei Hielke. „Ik ben wel benieuwd,” zei Sietse. „Dijkstra heeft ook altijd wat bijzonders.”

Nauwelijks lag de Kameleon aan de wal of Dijkstra sprong aan boord en riep: „Vlug, die kant op! Die kerels daar zitten achter mijn eenden aan! Ik zal ze krijgen! Ik duw ze prompt met hun hoofd onder water! Uitroeien zal ik ze! Verdelgen,

die lelijke eendendieven. Prompt!”

Wat de molenaar allemaal wilde doen, was niet best voor de eendenjagers. Hij riep de vreselijkste dreigementen en wond zich daarbij zó op, dat de jongens onwillekeurig moesten lachen. Dijkstra leek wel mal om zo te keer te gaan!

Wat was er gebeurd?

De vijf vissers hadden enige eenden tussen het riet ontdekt en probeerden nu een paar ervan te vangen. Maar het waren geen wilde eenden, maar tamme, en het eigendom van Dijkstra. En dat de molenaar ze maar niet zomaar liet afmaken, is te begrijpen.

De mannen, die de hevig tierende Dijkstra in de Kameleon zagen naderen, begrepen nu eensklaps dat ze verkeerd deden. Ze staakten hun jacht en stapten beschaamd in hun boot.

„Nee, nee!” riep Dijkstra, „hier blijven, ik heb nog een appeltje met jullie te schillen!”

Daar voelden de vissers schijnbaar niet veel voor, want ze sloegen de motor aan. De Kameleon was nu vlak bij hen. Dijkstra, die voorin stond, werd geweldig boos toen hij zag dat de mannen ervandoor wilden gaan. Hij nam een sprong, maar hij bereikte de andere boot niet en met een plons verdween hij kopje onder in het meer. Luid schreeuwend om

hulp kwam hij weer boven. Een van de mannen trok hem op het droge.

„Huu! Daar was ik nog bijna verdronken ook,” hijgde Dijkstra, terwijl hij zijn natte jasje uittrok. „En dat allemaal door jullie schuld!”

„M’n goeie man, wij wisten niet dat het geen wilde eenden waren,” verontschuldigten de vissers zich. „En anders luidden we u de schade zeker vergoed.”

„Ja, ja, dat ken ik,” meesmulde Dijkstra. Hij begon het koud te krijgen. Mopperend stapte hij weer in de Kameleon en zei tegen Sietse: „Vlug naar huis! Ik moet prompt droge kleren hebben! Ik houd niet van nattigheid! Ik ben geen eend!” De jongens, die reeds moeite genoeg deden om het lachen te verbergen, proestten het uit,

„Nou? Dat is toch zeker zo?” vervolgde Dijkstra verontwaardigd. „Ik laat me niet in de luren leggen! Ik koop een geweer! Wat zeg ik? Ik koop een kanon en dat zet ik boven op de molen! Dan schiet ik op iedereen die aan mijn eenden durft te komen!”

Tot grote pret van de jongens fantaseerde Dijkstra net zolang totdat de Kameleon hem bij de Woudaap terug had gebracht. „En ik ga straks prompt naar de politie!” zei Dijkstra en dan verdween hij haastig in de molen.

„Dat is me toch een grappige man,” zei Louw lachend. „Wat heb ik een pret gehad.”

„Ja jó, jij hebt een gezellige buurman,” zei Sietse en stuurde de Kameleon naar het woonschip om ook Louw thuis te brengen. Louw wilde de vis eerlijk samen delen, maar daar wilden Hielke en Sietse niets van weten.

„Jij hebt alles alleen gevangen, Louw,” zei Hielke, „en dus mag jij ze houden.”

„Nou goed,” stemde Louw toe, „dan is de volgende vangst voor jullie.”

„Afgesproken!” riep Sietse en dan voeren zij naar huis. Toen ze bij vader in de smederij kwamen, vertelden ze hem wat ze beleefd hadden. Klinkhamer schudde lachend zijn hoofd toen hij hoorde dat Dijkstra een kanon wilde kopen. „Dijkstra is een fantast,” zei hij, „steeds heeft hij wat anders.” Mevrouw Klinkhamer kwam ook in de smederij en natuurlijk kreeg ook zij het hele verhaal te horen.

„’t Is fraai,” zei ze, „Dijkstra had wel kunnen verdrinken. Toch ben ik blij dat die mannen geen eend hebben gedood. Maar gaan jullie mee? Het brood staat op tafel.”

Nauwelijks zaten ze te eten of er kwam iemand bij de achterdeur, die luid ,volk’ riep.

„Kom er maar in!” riep Klinkhamer gemoedelijk.

Meteen werd de kamerdeur driftig opengetrokken en kwam Dijkstra binnen. Hij keek somber en bromde zoiets als „goedenavond”, maar ’t was nauwelijks te verstaan. Uit een van zijn zakken haalde hij een velletje papier te voorschijn en legde dat naast het bord van Klinkhamer.

„Alstublieft,” zei hij opgewonden, „wat zegt u daarvan? Dat vond ik bij mijn fiets, ’t Wordt hoe langer hoe gekker. Eerst willen ze mijn eenden stelen en nu dit. Maar ik weet uit welke hoek de wind waait! Ik trap er niet in!”

Klinkhamer las het briefje aandachtig. Dan trok hij zijn schouders op en vroeg: „Waar vond u dit?”

„Het was met een punaise op mijn fietszadel vastgeprikt,” vertelde Dijkstra driftig, „maar ik weet wie het gedaan heeft.” Mevrouw Klinkhamer en de jongens waren natuurlijk dol nieuwsgierig geworden en daarom vroeg moeder: „Maar wat is er aan de hand? Toch niets ernstigs?”

„Wat er aan de hand is?” riep Dijkstra. „Moet u maar eens even horen!” En dan las hij met luide stem voor:

„Leg vijftientwintig gulden achter het schuurtje of anders zal ik met u afrekenen! De Zwarte Adelaar.”

Dijkstra keek woest de kring rond en vervolgde dan: „Is het niet meer dan erg? Maar ik weet wie het geschreven heeft. Niemand anders dan Vrolijk uit de woonschuit is die Zwarte

Adelaar!"

„De vader van Louw?" vroeg moeder Klinkhamer verbaasd.

„Och kom, Dijkstra, dat meent u toch niet?"

En ze voegde er meteen aan toe dat zij het absoluut niet kon geloven.

„Maar hij is een zwerver," hield Dijkstra vol. „Ik vertrouw die woonschuitlui nooit. En waar leeft hij van als hij niet werkt?"

„Vrolijk heeft een baantje bij de boterfabriek gekregen," vertelde Klinkhamer. „Hij heeft er vandaag de hele dag gewerkt. Wanneer heeft u uw fiets voor het laatst gebruikt?"

„Vanmorgen ben ik er nog op naar de barbier geweest," zei Dijkstra. „Tja, als Vrolijk de hele dag in de fabriek gewerkt heeft kan hij moeilijk het papier op mijn fiets gelegd hebben. Maar?" vroeg hij dan plotseling onrustig, „wie heeft het dan gedaan?"

Klinkhamer bekeek het briefje nog eens en zei: „Het lijkt wel door een kinderhand geschreven."

„Ha," riep Sietse plotseling, „ik weet het. De Zwarte Adelaar? Dat is Kees. Toen wij het wiel naar de molen brachten, stond hij ons op te wachten en riep: „De Zwarte Adelaar duldt geen vreemden op zijn grond!"

„Ja," zei Hielke, „dat is zo!"

„Dus die verdraaide aap heeft het gedaan?" riep Dijkstra nu

hevig verontwaardigd. „Dat zal ik hem prompt inpeperen!”

Haastig verliet hij de kamer.

„Nou,” zei moeder hoofdschuddend, „dat is fraai. Kees had het zeker als een grap bedoeld, maar het was verre van leuk.”

„Hij heeft een klap van de molen gehad,” merkte Sietse lachend op.

Die opmerking vonden ze allemaal heel toepasselijk

HOOFDSTUK IV

Brand in de Woudaap

Op het schoolplein vroeg Kees de volgende morgen aan Hielke en Sietse:

„Waarom hebben jullie mijn vader verteld dat ik dat briefje geschreven had?”

„Heb jij het dan niet gedaan?” vroeg Hielke.

„Daar hebben jullie niets mee nodig. Bemoei je met je eigen zaken. Jullie zijn gemene verraders!”

„Je wou zeker geld hebben om in het rommelwinkeltje aan de Achterweg weer van die sensatieboeken te kopen, hè?” vroeg Sietse spottend.

„Wacht maar,” riep Kees dreigend. „Ik krijg jullie nog wel. Ik zal het niet vergeten!”

Hij draaide de Klinkhamertjes de rug toe en liep naar een hoek van het plein. Van onder z'n kiekje haalde hij een boek te voorschijn, waarin hij vol aandacht begon te lezen. Het heette „Het raadsel van de geheimzinnige man”.

Kees las altijd van die gekke boeken en dat was ook wel een van de oorzaken dat hij zulke rare streken uithaalde. Hij was meestal alleen. Niemand mocht hem eigenlijk graag.

Toen tegen twaalfen de schooi uitging, was hij een van de eersten die naar huis holde. Bij de kerk sloeg hij linksaf en volgde dan een pad dat achter de huizen langs liep naar de boerderijen in de polder. Dit pad gebruikten de boeren zondags om naar de kerk te gaan en zo noemde men het dan ook het Kerkpad. Doordat het schuin door de weilanden liep, kon Kees vlugger bij de Woudaap komen. Ook Louw zou hierlangs vlugger naar huis kunnen gaan, maar hij ging liever met Hielke en Sietse mee langs de gewone weg. Zo haastte Kees zich alleen door de weilanden.

Van verre zag hij reeds de Woudaap, die met zijn wieken in de ruststand stond te wachten tot hij weer zou moeten malen. Maar voorlopig was dat niet nodig, want het water in de polder stond goed op peil.

De zon tekende de schaduwen van de wieken op de rieten wanden en zette de kap in een gouden gloed. Tjonge, wat was het toch een mooie molen. Kees keek er vol trots naar. Maar dan bleef hij eensklaps als aan de grond genageld staan. Wat was dat? Zag hij rook? Drommels jat Er kwam nu duidelijk zichtbaar een grote rookwolk uit de molen. Dikker en dikker werd de rook en er was geen twijfel meer mogelijk. De Woudaap stond in brand.

Maar dat was verschrikkelijk! Zou die prachtige molen nu

helemaal verloren gaan? Nee! Dat mocht niet!
Eensklaps kreeg hij een idee. Hij keerde zich om en rende zo hard als hij kon naar het dorp terug. Dan vloog hij de kerktoeren binnen en begon uit alle macht aan het klokkentouw te trekken. Weldra klonk het gebeier van de zware klokken over het dorp. De koster kwam verwonderd kijken wie er in de toren was en toen hij Kees daar zo druk bezig zag, riep hij kwaad: „Zeg kwajongen, wil je dat direct laten?”

„Maar mijnheer, de Woudaap staat in brand!” hijgde Kees. „De Woudaap?” schrok de koster. „Drommels, dan zal ik je een handje helpen,” en hij begon ook aan het touw te trekken.

Nu klonk het gebeier weldra veel dringender. Veldwachter Zwart kwam ook al haastig naar de toren en vroeg wat er aan de hand was.

„De Woudaap staat in brand!” riep de koster, waarop Zwart vlug naar het gemeentehuis holde, en vandaar de brandweer waarschuwde.

Smid Klinkhamer, die juist zou gaan eten, schrok al evenzeer, toen moeder hem kwam vertellen welke boodschap de veldwachter zojuist door de telefoon had gegeven.

„Staat de Woudaap in brand?” riep hij ongelovig, en hij holde

de werkplaats uit om goed te kunnen kijken. En warempel, dikke rookwolken stegen eruit omhoog.

„Vrouw! Mijn helm, mijn jas, mijn laarzen! Vlug!” riep Klinkhamer opgewonden en in een ommezien had hij alles aangetrokken.

Dan fietste hij bliksemsnel naar de brandweergarage.

Hielke en Sietse sprongen ook op de fiets en gingen zo vlug mogelijk naar de polderdijk. Heel het dorp was nu in rep en roer. Van alle kanten kwamen de brandweerlieden aanrennen of -fietsen, en weldra reed onder luid getingel de brandspuit in de richting van het meer.

Nog steeds kwamen er dreigende rookwolken uit de molen.

„Zolang de vlammen niet naar buiten slaan hebben we kans dat we hem kunnen behouden,” zei Klinkhamer, die de auto stuurde.

„En we hebben een heel meer vol water om mee te blussen,” zei Gerben, die naast hem zat.

„Rij’ niet zo hard, Klinkhamer!” riep de dikke bakker, die moeite had om op zijn plaats te blijven zitten, terwijl de helm telkens voor zijn ogen zakte.

„Iedere minuut is er één!” riep de slager, die alleen maar een helm droeg, omdat hij geen tijd meer had gehad zijn witte kielkje voor een olie jas te verwisselen. Met een scherpe zwaai

ging de auto nu de polderdijk op. De vele fietsers die zich in de richting van de Woudaap begaven, moesten haastig terzijde van de dijk vluchten om de brandweer vrij baan te geven.

Toen de auto over de hoge brug hobbelde, viel de bakker bijna van de bank, en hij schold de smid uit voor 'woesteling'. „Mijn beste man, we moeten er toch zo vlug mogelijk bij zijn!” riep Klinkhamer.

„Als de molen verbrandt, zou het een ramp wezen. We moeten laten zien wat we kunnen!” riep de slager. „Het hele dorp komt kijken, dus moeten we ons beste beentje voorzetten. Rij maar wat je kunt Klinkhamer!”

Maar de smid durfde niet sneller te rijden, want de dijk was smal en hobbelig. Hij had al moeite genoeg om het stuur te houden.

Gerben hield voor alle zekerheid de handrem vast, maar toch bereikten ze zonder ongelukken de molen. Allen sprongen van hun plaatsen en begonnen direct slangen uit te rollen. De dikke zuigslang met de filterkorf werd in het meer gelegd. Klinkhamer ging intussen kijken waar de brand precies was. Maar toen hij aan de andere kant van de molen kwam bleef hij verrast staan. De brand die hij daar ontdekte was niet in de molen, maar ernaast.

En Dijkstra zat, zich van geen kwaad bewust, héél genoeglijk zijn pijpje erbij te roken.

In één oogopslag zag Klinkhamer wat er eigenlijk aan de hand was. De molenaar viste steeds het met het water meegevoerde riet en hout uit de sloot, omdat het anders de zuigbuis van de pomp zou kunnen verstoppen. Hij had zo zoetjes aan een flinke berg gekregen, welke hij nu verbrandde. Het riet, dat niet zo heel droog was, veroorzaakte veel rook, en hierdoor misleid, was Kees de noodklok gaan luiden.

Het was dus geen brand waar de brandweer voor in actie behoefde te komen, en daarom haalde Klinkhamer zijn commandofluit te voorschijn en blies er tweemaal op, ten teken dat de slangen weer opgerold konden worden.

De niets vermoedende Dijkstra keek verwonderd op, toen hij dat schrille fluitje hoorde, maar nauwelijks zag hij Klinkhamer daar in vol brandweer kostuum staan, of hij liet van verbazing zijn pijpje uit de mond vallen.

„Wat is er?” vroeg hij verschrikt.

„We dachten dat de molen in brand stond,” zei Klinkhamer gemoedelijk.

„Maar dat valt gelukkig nogal mee. ’t Is maar het vuurtje dat u daar stookt.”

Gerben en de andere brandweperlui kwamen nu ook kijken.

„Als je me nou?!” riep Gerben. „Is dat alles?”

„Heb ik daarvoor mijn leven op die hobbелende auto gewaagd?” vroeg de dikke bakker verontwaardigd.

„Nee maar!” riep Dijkstra en hij sloeg op de knieën van de pret. „Daar heb je prompt de hele brandweer! Is me dat wat?” Hij lachte dat de tranen hem over de wangen liepen en dan vroeg hij: „Wie kwam er op het idee om jullie hierheen te sturen?”

„Dat deed uw eigen zoon,” zei veldwachter Zwart, die juist op de fiets was aangekomen. „Hij heeft de brandklok geluid!” Toen Dijkstra dat hoorde hield hij meteen op met lachen. „Zo,” zei hij stroef. „Dus het was een streek van Kees? Die jongen wordt met de dag vervelender. Maar ik zal het hem prompt afleren!”

Er kwamen steeds meer kijklustigen. Hielke en Sietse stonden, zoals gewoonlijk, vooraan. Het speet de jongens wel dat de brandweer geen dienst behoefde te doen, hoewel ze toch ook niet graag de mooie molen in vlammen hadden zien opgaan.

„Zeg Klinkhamer,” vroeg Gerben, „kan onze pomp wel zo hoog als de molen spuiten?”

„We kunnen het wel eens proberen,” zei Klinkhamer.

„Dan weten we meteen wat we moeten doen als er hier

werkelijk eens brand mocht komen.”

„Welja,” stemde de slager mee in. „Het is tevens een goede oefening.”

De bakker mopperde dat het allemaal onzin was, maar Klinkhamer gaf reeds bevel om de pomp aan te zetten. En dan vulden de slangen zich en spoot er een krachtige straal water uit de straalpijp die Gerben vasthield. Hij richtte omhoog en toen bleek het dat de straal nog wel twee meter hoger kwam dan de molen.

„Hoera!” riepen de jongens. „Leve onze brandweer!” Ook de vele toeschouwers knikten goedkeurend. Hun brandweer was prima in orde, dat zag je zo!

Maar moeder Dijkstra was er niet zo goed over te spreken, want haar wasgoed, dat hing te drogen, had Gerben per ongeluk weer helemaal nat gespoten. Ook stonden er grote waterplassen op het molenerf en daarom liet Klinkhamer de pomp maar stoppen.

„’t Is zo wel mooi genoeg geweest,” zei hij. „Dat dunkt mij ook,” zei Dijkstra kwaad, „’t Is me hier een herrie van jewelste. Hoe eerder jullie met dat waterorgel verdwijnen, hoe liever het mij is.”

En dan ontdekte hij Kees, die bij de auto stond. „Zo! Daar is dus die klokkenluider!” riep Dijkstra schamper. Hij greep

Kees bij een arm en trok hem lang niet zachtzinnig met zich mee.

„Auw! Auw!” jammerde Kees. „Ik kan het heus niet helpen! Ik dacht werkelijk dat de molen in brand stond!”

„Jij fantaseert te veel!” riep Dijkstra. „Het is toch al te dwaas, zoiets!”

Klinkhamer probeerde nog een goed woordje voor Kees te doen en zei dat iedereen meende dat er werkelijk brand was, maar Dijkstra wilde niet luisteren. Hij zou zijn zoon nu eens voor altijd die rare streken afleren.

En terwijl de brandweer inpakte en al de kijklustigen naar het dorp teruggingen, kreeg Kees een flink pak voor z'n broek. Maar in dit geval was Dijkstra wel wat al te ‚prompt’, want de jongens hoorden Kees gillen als een mager varken.

HOOFDSTUK V

De verstoorde maaltijd De Klinkkamertjes zijn hevig verontwaardigd

Het was zó warm, dat de spreeuwen zaten te gapen op het dak, zoals Gerben zei. Daarom besloten de Klinkhamertjes om te gaan zwemmen. Nauwelijks hadden ze gegeten, of ze stapten in de Kameleon en tuften weldra het meer op. Sietse die, zoals gewoonlijk, aan het roer zat, stuurde in de lichter van de woonschuit om Louw af te halen. Hun vriend stond reeds te wachten en zonder dat de Kameleon behoefde te stoppen, sprong hij handig aan boord, toen Sietse rakelings langs de wal stuurde. De moeder van Louw stond er hoofdschuddend naar te kijken en riep: „Niet direct gaan zwemmen hoor! Dat is gevaarlijk zo vlak na het eten!” „Nee moeder!” riep Louw. „Ik zal eraan denken!” Hielke, die met zijn benen overboord zat en het water langs zijn tenen liet spoelen, zei: „Nou, ik duik er straks gauw in! Het water is heerlijk!” Ze voeren langs de Woudaap, waar Kees druk bezig was met het werpen van zijn lasso. „Hij heeft zeker weer een Indianenboek gelezen,” merkte

Sietse spottend op.

„Ik ga toch maar liever zwemmen,” zei Louw.

„Dat kan Kees niet eens,” zei Hielke.

„Is het waar?” vroeg Louw verwonderd. „Maar dat bestaat toch niet? Welke jongen kan er nu niet zwemmen?”

„En toch kan hij het niet,” herhaalde Hielke. „Toen wij het leerden in het haventje, waar nu jullie schuit ligt, kwam Kees ook meedoen. Maar hij durfde nauwelijks tot zijn knieën in het water.”

„Kees vond het water te nat!” zei Sietse lachend.

„Wat een droge,” vond Louw.

„Ha, daar heb je Gerben!” riep Hielke, toen ze de boerderij van Jellema naderden.

Gerben duwde juist een praam vol modder van de wal.

„Hé schippers! Breng me even naar het weiland,” bedelde hij. Daar waren de vrienden direct toe bereid. Sietse stuurde de Kameleon achter de praam en dan bracht de sterke motor de zwaarbeladen schuit weldra op gang. Zo voeren ze naar het weiland waar de modder achter de nieuwe beschoeiing gestort moest worden.

Gerben was reuze in z'n nopjes nu hij de zware praam niet behoefde te duwen.

„Jullie kwamen alsof jullie geroepen waren,” zei hij

vergenoegd. „Het bespaart mij wel een emmer vol zweet. Tjonge, wat is het warm!”

„Ja Gerben. Wij gaan zwemmen!” vertelde Hielke.

„Jullie boffen maar,” lachte Gerben. „Ik zou ook best het water in willen duiken, maar ik heb helaas geen tijd.

Trouwens, gisteravond heb ik het meer nog even rond’ gezwommen.”

„Poeh!” riep Sietse. „Dat kun je niet eens!”

„O nee?” riep Gerben quasi-verontwaardigd. „Dan moet je maar eens bij me thuis komen kijken. Ik heb een kast vol medailles van het zwemmen!”

„Is het waar?” vroeg Louw.

„Och welnee jó,” lachte Hielke, „hij schept maar wat op! Dat doet hij altijd.”

„Ik heb ook een ridderorde,” vertelde Gerben onverstoorbaar verder. „Die kreeg ik omdat ik de burgemeester heb gered.”

„De burgemeester?” vroeg Hielke. „Daar heb ik nooit van gehoord.”

„Nee, maar toen lagen jullie ook nog in de wieg,” zei Gerben.

„Het is al een hele tijd geleden gebeurd, toen de burgemeester ging zeilen. De wind was west en plotseling draaide ze zó onverwachts naar het oosten, dat de boot

omsloeg en de burgemeester in 't water viel. Ik zat juist aan de wal te vissen. Nou, ik sprong meteen gekleed te water en zwom vlug naar hem toe. Ik kwam net op tijd. De burgemeester klom op mijn rug en zo bracht ik hem veilig naar de wal. En weet je wat hij zei? Gerben, je hebt m'n leven gered. Ik zal zorgen dat je een ridderorde krijgt! Nou, een week later moest ik bij de koningin komen en die speldde me toen zelf de medaille op de borst. „Gerben,” zei ze, „je bent een held! We zijn reuzetrots op je! En als je hier weer eens langs komt, mag je gerust een kopje koffie komen drinken. Maar doe dan in 't vervolg je klompen bij de voordeur uit, anders wordt het tapijt zo vuil.” Ik had namelijk in mijn zenuwachtigheid helemaal vergeten om mijn klompen uit te trekken. Per slot van rekening is het een hele gebeurtenis als je door de koningin wordt ontvangen, nietwaar?”

De jongens geloofden er natuurlijk geen woord van, maar ze lachten hartelijk om dat mooie verhaal.

Sietse had zelfs zo aandachtig geluisterd, dat hij niet goed op het stuur had gelet en zo kregen ze nog bijna een aanvaring met een luxe motorboot. De drie inzittende heren keken lang niet vriendelijk toen de zware praam rakelings langs hun boot voer. Het liep evenwel zonder ongelukken af en veilig bereikten ze het weiland waar Gerben de zware praam aan de

wal meerde.

„Wel bedankt, jongens!” riep Gerben. „En nog veel plezier!” „Tot ziens, Gerben!” riepen de vrienden en dan voer Sietse terug, want ze wisten een mooi plekje waar de bodem van het meer tamelijk hard was, doordat er een zandplaat lag.

Weliswaar bleek de motorboot met de drie heren daar ook aangelegd te hebben, maar dat was voor de jongens geen bezwaar. Twintig meter voorbij de luxeboot liet Sietse de Kameleon tegen de lage wal oplopen, zodat hij meteen vast lag.

Ze sprongen aan land en begonnen zich, in de luwte van de polderdijk, uit te kleden. De drie heren zaten daar ook. Ze hadden een laken op het gras uitgespreid en maakten voorbereidselen voor een picknick! Even keken ze verstoord naar de jongens, maar omdat die het veel te druk hadden met uitkleden om kwaad te doen, lieten ze hen maar begaan. Het duurde niet lang of er klonk een plons, direct gevolgd door nog een en nog een. Achter elkaar doken de vrienden in het water en zwommen weldra rond als echte ratten. Ze deden om het hardst waarbij Louw niets voor de tweeling onderdeed, of ze probeerden wie het verst kon zwemmen. Bij de Woudaap stond Kees te kijken hoe de jongens in het water stoeiden. Als hij nu eens achter de polderdijk langs

kroop, kon hij de vrienden prachtig besluipen. En wie weet kon hij dan de Klinkhamertjes wel de een of andere poets bakken. Vlug rolde Kees zijn lasso op en bracht die in zijn hol onder de molen. En dan begon hij in gebukte houding onder langs de dijk te sluipen. Af en toe klom hij even naar boven en gluurde over de kruin van de dijk om te kijken hoever hij reeds was. Vervolgens haastte hij zich weer verder, want hij wilde proberen bij de kleren van de vrienden te komen, voordat zij ophielden met zwemmen.

Weldra hoorde hij hun stemmen en had hij de plaats bereikt waar de Kameleon lag. Nu moest hij extra voorzichtig tegen de dijk opkruipen om te kijken of de kust veilig was en hij ongemerkt een paar kledingstukken kon wegnemen.

Een geit, die daar aan een touw liep, keek nieuwsgierig naar de sluipende gedaante en begon onrustig te mekkeren.

„Akelig beest,” mopperde Kees, want hij was bang dat het dier hem zou verraden. Hij bleef even wachten en kroop dan verder. Maar juist toen hij over de dijk gluurde, kwamen de vrienden uit het water en kon Kees zijn snode plan niet meer uitvoeren. Voorzichtig bleef hij kijken en hoorde Louw zeggen: „Brr, wat ben ik koud.”

Waarop Hielke antwoordde: „Dan moet je nog meer spek eten, dan word je wel dikker.”

„Ja,” zei Sietse, „ik heb laatst een foto gezien van iemand die Het Kanaal overzwom. Hij was wel zo dik als een nijlpaard.”
„Ha,” lachte Louw, „je hoeft toch niet zo dik te zijn om hier over het kanaal te zwemmen?”

„Wel jó,” zei Hielke, „Sietse bedoelt Het Kanaal tussen Engeland en Frankrijk.”

Wat de vrienden verder vertelden kreeg Kees niet te horen. Hij durfde niet langer te luisteren omdat de geit onder aan de dijk zo te keer ging dat het wel eens de aandacht kon trekken. Als de jongens het hoorden en kwamen kijken, werd Kees natuurlijk ontdekt en dat wilde hij liever niet.

Dus liet hij zich vlug naar beneden glijden om te kijken waarom de geit zoveel lawaai maakte. Het bleek dat het dier geschrokken was van een grote papieren zak.

De geit rende telkens heen en weer en bleef dan met een ruk staan, omdat het touw haar niet toeliet verder te rennen.

Kees greep het stuk papier dat als een kleine ballon langs de berm rolde.

Op hetzelfde moment kwam de geit dreigend op hem af. Ze richtte zich op haar achterpoten en hield de kop met de grote horens voorover gebogen, klaar voor een krachtige stoot. Maar daarop wachtte Kees niet. Hij duwde de geit de papieren zak over de horens en sprong vlug aan de kant.

De geit die niet meer kon zien doordat het papier voor haar ogen zakte, werd nu zó wild dat ze de gekste sprongen ging maken.

Het lijkt wel een circus, dacht Kees lachend en in plaats van het arme dier te verlossen stond hij er vol vermaak naar te kijken.

En dan kwam hij op het idee om het touw los te maken. Zo gezegd, zo gedaan. Het dier, dat nu vrij was, stormde tegen de dijk op en verdween dan aan de andere kant, waar de drie heren, van geen kwaad bewust, de springende geit midden op het tafellaken tussen het servies zagen dansen. De koffiekant werd omver gesmeten, het brood platgetrapt en de bordjes en kopjes gingen aan gruzelementen.

De vrienden, die druk bezig waren zich aan te kleden, keken al even verbaasd naar dit schouwspel.

„Moet je daar kijken!” riep Louw, „een dolle geit!”

„Oei! Ze trapt alles kort en klein,” zei Hielke.

„Wat heeft dat arme dier op zijn kop?” vroeg Sietse.

De heren, die danig waren geschrokken, zagen nu ook dat de geit een papieren zak over haar snuit had en toen een van hen het papier wegnam, bedaarde de geit.

„Dat hebben jullie kranig gedaan!” riep een der heren tot onze vrienden.

„Jullie zijn echte helden om een arm dier zo te kwellen. Maar we zullen jullie eens een lesje geven, om zo onze maaltijd te bederven, 't wordt toch zeker meer dan erg als men niet eens rustig kan picknicken?“

Al pratende kwamen de heren naar de jongens toe, die hen verwonderd aanstaarden.

„Ze denken dat wij die geit hebben losgelaten,” zei Louw. „Ik ga ervandoor. Ik geloof vast, dat dit niet goed met ons afloopt.“

„Ben je mal jó,” zei Hielke, „we hebben toch zeker niets gedaan?“

Maar Louw stond op en wilde weg hollen. Ver kwam hij echter niet, want een van de mannen haalde hem vlug in en riep: „Zo, je wilde dus ontluchten? Maar dat zal niet gaan, ventje. Je zult je gerechte straf hebben. Reken maar!“

En hoewel de jongens ook riepen dat ze onschuldig waren, het gaf hen niets. Ze kregen ieder er behoorlijk van langs. Dan ruimden de heren de resten van hun verstoorde maaltijd op, en nog mopperend op zulke slecht opgevoede jongens, vertrokken ze met hun boot.

Beduusd keken de vrienden hen na.

En toen riep Sietse woedend: „Nu wil ik eerst weleens weten wie ons deze poets gebakken heeft.“

Hij liep vlug tegen de dijk op, gevolgd door Louw en Hielke. Ze keken aan de andere kant, maar er was niemand. Wel konden ze duidelijk in het gras de sporen zien van iemand die daar had gelegen.

En dan riep Hielke: „Ja, ik weet ’t! Kijk, daarginds loopt hij.” Het was Kees! Zodra Kees zag hoe de geit bij de drie heren te gast kwam, vond hij het geraden om er zo vlug mogelijk vandoor te gaan. Hij rende onder langs de dijk en toen hij reeds een flink stuk gelopen had, durfde hij pas even te stoppen om te kijken wat er nu verder gebeurde. Vol leedvermaak zag hij hoe de vrienden een pak slaag kregen. Tjonge, was dat eventjes fijn? Kees wreef zich vergenoegd in de handen. Geboeid keek hij hoe de heren de jongens afstraften en het speet hem toen ze ermee ophielden. Maar dan haastte hij zich verder, want als de Klinkhamertjes hem ontdekten, zouden ze zeker wraak nemen. En daar was Kees bang voor. Doch zó hard kon Kees niet lopen of de vrienden hadden hem toch nog gezien.

„We krijgen hem wel, die Indiaan!” zei Sietse. „Ik zal hem het pak slaag dubbel teruggeven!”

„Kom jongens, we kleden ons vlug aan en dan gaan we meteen naar de Woudaap,” riep Hielke.

Ze hadden spoedig hun kleren aangetrokken en duwden de

Kameleon van de wal. Met volle kracht voeren ze naar de molen. Maar al wie ze vonden, Kees niet.

Sietse vroeg zelfs aan mevrouw Dijkstra of Kees thuis was.

„Nee jongens,” was het antwoord. „Wilden jullie met hem spelen?”

„Ja mevrouw,” jokte Sietse, „heel graag!”

Hielke en Louw proestten het bijna uit van 't lachen.

„'t Spijt me, maar ik weet beslist niet waar hij is,” zei mevrouw Dijkstra.

„'t Spijt ons nog veel meer,” zei Sietse. „Enfin, dan komen we wel eens terug. Dag mevrouw.”

Nauwelijks zaten ze weer in de Kameleon of Hielke zei lachend tegen zijn broer: „Jij bent me er eentje! Dat vertelt maar doodleuk dat hij met Kees komt spelen. Zijn moeder moest eens weten wat je van plan was.”

„Toch geloof ik dat die Indiaan zich ergens verstoppt heeft,” zei Sietse. „Maar krijgen zal ik hem, daar kan hij gerust op rekenen!”

Hij startte de motor en ze staken weer van wal. Maar nauwelijks waren ze aan 't varen of Louw riep: „Stop Sietse! Daar heb je hem! Kijk, hij zit nota bene onder de molen!” Nu zagen Hielke en Sietse het ook. Achter een stenen pilaar lag Kees grinnikend naar hen te kijken.

Sietse stuurde de boot ogenblikkelijk naar de wal terug. Toen Kees dat zag kroop hij als de drommel onder de molen vandaan. En op de hiel en gevolgd door Sietse en Hielke vluchtte hij luid gillend in huis.

„Wat betekent dat?” vroeg zijn moeder geschrokken.

„De jongens willen met me vechten!” riep Kees.

„Willen jullie Kees wat doen?” vroeg mevrouw Dijkstra verwonderd aan Hielke en Sietse die grimmig bij de deur stonden te kijken, „en ik dacht nog wel dat jullie met hem wilden spelen?”

„Met die slome Indiaan?” riep Sietse boos. „Daar wil niemand mee spelen want hij is zo gemeen als hij lang is!”

„Nu moeten jullie maar gaan!” zei mevrouw Dijkstra bits en ze sloeg de deur met een driftige smak dicht.

Voor het raam zat Kees en lachte de Klinkhamertjes uit. En als Hielke hem niet had tegengehouden had Sietse de ruit kapot geslagen. Maar krijgen zouden ze Kees! Was het niet vandaag, dan morgen wel!

En hevig mopperend op de Indiaan van de Woudaap voeren ze naar huis.

HOOFDSTUK VI

De klas wordt getrakteerd op een boottocht De Kameleon zorgt voor een verrassing

Over vijf minuten zou de schoolbel luiden.

De hoofdonderwijzer en een mijnheer die de jongens niet kenden, wandelden tussen de spelende kinderen het plein op en neer.

Vlak naast hen liep Kees. Hij vreesde het pak slaag te zullen krijgen dat Hielke en Sietse hem hadden beloofd, en daarom zocht hij bescherming bij de beide heren. Zolang hij maar in de buurt bleef zouden de Klinkhamertjes hem wel niets durven doen, had hij zo gedacht en daarom wandelde hij trouw als een hondje met de hoofdonderwijzer mee.

Hielke en Sietse waren toevallig deze morgen te laat opgestaan, zodat het nog slechts drie minuten voor tijd was toen ze het schoolplein opstormden. Louw stond hen bij het hek op te wachten.

„Waar is-ie?” vroeg Sietse, en hij keek kwaadaardig rond.

„Hij loopt naast mijnheer Zandstra,” zei Louw en hij wees naar de beide heren.

De tweeling zag Kees angstig naar hen kijken.

„Voordat de bel gaat zal ik hem nog eventjes een goed pak rammel geven!” zei Sietse en hij holde naar Kees toe en begon meteen te slaan.

„Auw! Help!” gilde Kees, waarop de mijnheer die bij de hoofdonderwijzer wandelde, Sietse in zijn kraag greep, zodat deze zijn aanval wel moest staken. Hielke nam direct het werkje van z’n broer over en begon met Kees te boksen. Kees probeerde zich achter mijnheer Zandstra te verschuilen, maar toch kreeg hij een paar ferme tikken, totdat ook Hielke in zijn kraag werd gegrepen en de beide Klinkhamertjes door de onbekende mijnheer in school werden gebracht. Direct daarop luidde de bel en toen al de jongens in de klas waren stonden Hielke en Sietse voor straf in een hoek.

De mijnheer stond bij het bord. Toen kwam de hoofdonderwijzer binnen en zei: „Jongens, vandaag krijgen jullie een nieuwe onderwijzer. Dit is mijnheer Brouwer, en hij hoopt dat jullie steeds heel prettig bij hem zullen leren. Mijnheer Brouwer, veel succes!”

De hoofdonderwijzer verliet het lokaal en daar tikte mijnheer Brouwer met een liniaal op de lessenaar en begon.

„Jongens, de eerste kennismaking met jullie op het plein begon niet zo fraai. Want als twee jongens samen tegen één gaan vechten, vind ik dat laf. En aan laffe jongens heb ik een

reuzehekel. Natuurlijk heb ik vroeger zelf ook wel eens gevochten, maar dan eerlijk, man tegen man!”

Louw, die deze woorden met stijgende verontwaardiging aanhoorde, riep: „Maar mijnheer, Hielke en Sietse zijn niet laf! Kéés is een lafaard!”

„Ja mijnheer, Louw heeft gelijk!” riep nu ook Jan van de bakker.

„Goed, ik wil aannemen dat Hielke en Sietse wel reden hadden om Kees te slaan, maar laten ze het dan sportief doen. Nog veel beter is het om er eerst eens een nachtje over te slapen. De volgende dag hebben jullie dan misschien heel andere en betere gedachten. Zullen we dat afspreken?”

De jongens knikten instemmend en toen mochten Hielke en Sietse ook gaan zitten.

„Maar,” zei Sietse koppig, „als Kees weer een gemene streek uithaalt, geef ik hem toch een pak rammel!”

„Goed Sietse,” zei mijnheer Brouwer, „maar dan neem ik jou vanmiddag niet mee in mijn boot.”

„Heeft u een boot, mijnheer?” vroeg Jan van de bakker.

„Ja, jongens, ik heb een grote motorboot en ik had zo gedacht om jullie vanmiddag te trakteren op een tochtje over het meer.”

„Hoera!” riepen de jongens. „Fijn, mijnheer. We willen wat

graag!”

„Dat had ik wel gedacht,” lachte mijnheer Brouwer. „Maar dan gaan we nu eerst sommen maken.”

Het bleek de jongens weldra dat mijnheer Brouwer een leuke onderwijzer was en met het vooruitzicht dat ze een boottocht mochten maken, gingen ze allemaal vlijtig aan het werk.

’s Middags bij het uitgaan der school zei mijnheer Brouwer:

„Jongelui, om twee uur vertrekken we vanaf het Raadhuisplein, zorg dat jullie op tijd zijn!”

Dat was natuurlijk niet aan dovemansoren gezegd en dus beloofden de jongens allemaal te zullen komen. Behalve Sietse.

„Ik ga niet mee,” zei hij, „ik heb zelf wel een boot!”

„Maar jó, dat is niet leuk,” vond Hielke.

„Dat kan wel zijn,” zei Sietse nors, „maar ik ga niet bedelen of ik ook mee mag.”

„Maar jó, wie zegt je, dat jij niet mee mag?” vroeg Hielke verwonderd.

„Mijnheer Brouwer heeft ’t zelf gezegd,” zei Sietse.

„Welnee jó, zo bedoelde hij het niet. Alleen als jij weer met Kees zou vechten, mocht je niet mee.”

„Ik vind er toch niets aan,” hield Sietse vol. „Ga jij maar, dan ga ik wel alleen met de Kameleon.”

„Als jij met de Kameleon gaat, ga ik natuurlijk met je mee,” zei Hielke. „Dan varen wij wel achter mijnheer Brouwer aan.” „Goed,” zei Sietse, en dan voegde hij er ondeugend lachend aan toe: „Misschien moeten we zijn boot wel duwen, want als alle jongens meegaan, kan de motor het misschien niet trekken.”

Om twee uur stonden alle jongens op de kade bij het Raadhuisplein waar de motorboot van mijnheer Brouwer voor de wal lag. Hij heette de Piet Hein en was flink groot. Een kajuit met spiegelruiten was bijna over de hele lengte van de boot gebouwd. Alleen achter de kajuit was nog een gedeelte waar je in de open lucht kon zitten.

De jongens stonden vol bewondering de Piet Hein te bekijken.

„Valt het jullie nogal mee?” vroeg mijnheer Brouwer.

„Het is een reuzeboot mijnheer!” riep Jan van de bakker.

„Hij is nog mooier dan die van de dokter!”

„Ja, maar deze boot is ook nog nieuw,” zei mijnheer.

„Daardoor lijkt alles ook veel mooier. Komen jullie nu één voor één aan boord? Maar een beetje kalm aan en bederf de lak niet.”

Weldra hadden ze allemaal een plaatsje op de banken in de kajuit gevonden.

Mijnheer, die Hielke en Sietse al had gemist, vroeg: „En waar blijven de gebroeders Klinkhamer?”

„Die gaan niet mee, mijnheer,” zei Louw. „Ze komen met hun eigen boot achter ons aan, hebben ze gezegd.”

„Zo, zo, dan gaan we maar vertrekken,” zei mijnheer wat verwonderd.

„Jan, gooi jij dat voorste touw los? En Kees, jij ’t achterste?”

De motor van de Piet Hein begon te brommen en dan staken ze van wal.

Veldwachter Zwart stond hen na te kijken en dacht: „Ziezo, dat ruimt op. Voor mijn part gaat die mijnheer alle dagen met de jongens uit varen.”

Vrolijk zingend voer de club tussen de huizen van het dorp door en kwam voorbij de werf van Klinkhamer. Hier lagen Hielke en Sietse al met de Kameleon te wachten.

Toen mijnheer Brouwer het bootje zag, schoot hij in de lach en riep: „Nee maar, wat is dat voor een schuit? Zo’n model heb ik nog nooit gezien!”

„Maar hij wil heel best varen, mijnheer,” zei Louw.

Dat kon mijnheer Brouwer niet geloven. Volgens hem kon een boot met zo’n stompe snuit nooit snel varen. Hij riep dan ook naar de tweeling: „Maak jullie boot maar achter de Piet Hein vast, dan zullen we wel trekken!”

Hielke gaf Sietse een knipoogje en riep: „Graag mijnheer!” Sietse stuurde de Kameleon achter de Piet Hein en Hielke wierp handig een touw over, dat Jan van de bakker opving en stevig vastmaakte.

„Klaar?” vroeg mijnheer Brouwer.

„Oké mijnheer!” riep Jan en dan zag de brugwachter tot zijn verbazing de Piet Hein voorbijvaren met de Kameleon op sleeptouw.

„Is jullie boot stuk?” vroeg hij aan Hielke en Sietse.

„Welnee!” riep Hielke lachend, „we willen onze motor alleen maar sparen.”

Zwaar puffend ging de Piet Hein met zijn vracht tegen de wind in het meer op. Mijnheer Brouwer gaf vol gas, maar toch ging de motorboot niet zo snel als anders. Een zwaarbeladen vrachtschip voer hen weldra achterop, en passeerde het tot grote verwondering van de onderwijzer. Dat was nog nooit gebeurd dat een vrachtschip vlugger ging dan zijn motorboot! Jan van de bakker vroeg: „Mijnheer, vaart u nu al op de grootste versnelling? Ik dacht dat een boot als deze veel sneller ging.”

„Ja Jan. De Piet Hein kan veel sneller varen, maar hij moet nu die zware boot van Hielke en Sietse meentrekken en dat remt de snelheid.”

Het was evenwel niet alleen het gewicht van de Kameleon dat de Piet Hein tegenhield, maar het kwam hoofdzakelijk doordat Sietse hun boot stiekem achteruit liet varen. Natuurlijk liet hij hun motor niet op volle toeren draaien, want dan had de Kameleon de Piet Hein waarschijnlijk achteruit getrokken. Af en toe lag de Piet Hein bijna stil en dan zette Sietse hun motor gauw even stop, zodat de boot van mijnheer Brouwer weer enige snelheid kon krijgen. Lang duurde dat evenwel niet, want dan liet Sietse de Kameleon weer achteruitvaren. De Klinkhamertjes vermaakten zich best met dit spelletje. Vooral omdat niemand er iets van in de gaten had. Maar toen zelfs een hoogbeladen turfschip hen inhaalde en voorbijzeilde, werd het mijnheer Brouwer te erg. Hij gaf het stuur even aan Jan van de bakker en ging naar de schippers van de Kameleon. Die hadden natuurlijk vlug de motor stopgezet!

„Zeg Hielke en Sietse, kunnen jullie op eigen kracht de overkant bereiken?” vroeg hij.

„Jawel mijnheer, dat zal wel gaan,” zei Hielke.

„Mooi. Dan ga ik jullie nu losmaken, want mijn motor kan het niet langer trekken. Het lijkt wel of die boot van jullie van lood is. Hij vaart zo zwaar als een droogdok. Wij gaan daarginds naar de theetuin. Komen jullie daar ook?”

„Goed mijnheer,” beloofde de tweeling en dan maakte mijnheer Brouwer het touw los, waarop de afstand tussen de Piet Hein en de Kameleon zienderogen groter werd. De Piet Hein kon nu veel sneller varen en weldra haalde hij het turfschip in en voer het voorbij.

„Nu moeten we de vrachtboot nog inhalen, jongens,” riep mijnheer vrolijk en nu zag de hele club vol spanning hoe de afstand tot de vrachtboot geleidelijk kleiner werd.

„Toch halen we hem niet meer in voor het dorp,” riep Jan van de bakker.

„Wedden van wel?” riep Kees.

„Ik wed om een reep chocolade van niet,” riep Jan.

„Goed,” zei mijnheer Brouwer, „als we hem niet inhalen krijg jij een reep van mij.”

Dat bracht natuurlijk nog meer spanning in de race en aller ogen keken vooruit naar de vrachtboot. Niemand dacht meer aan de Kameleon, maar de Klinkhamertjes zaten intussen ook niet stil. Nauwelijks was de Piet Hein achter het turfschip verdwenen of Sietse stuurde de Kameleon naar het eiland midden in het meer. Ze wilden proberen zo snel mogelijk langs het eiland te varen zodat ze nog voor de vrachtboot de overkant konden bereiken.

Vanuit de Piet Hein zouden ze de Kameleon dan niet

kunnen zien en werd het voor mijnheer Brouwer zeker een grote verrassing als hij de Klinkhamertjes bij aankomst reeds aantrof. Met hoog opgerichte steven voer de Kameleon door de golven. Het water spatte naar beide kanten uiteen en beukte tegen de ijzeren wanden. Maar de boot kon tegen een stootje en de jongens wisten hoe ze moesten varen. Reeds voeren ze rond het eiland en dan moesten ze snel oversteken om voor de vrachtboot te komen.

Maar dat lukte best en zonder de snelheid te minderen hadden de broers weldra de overkant bereikt. Bij de theetuin legden ze aan en gingen bij een tafeltje zitten wachten op de komst van de Piet Hein.

Mijnheer Brouwer liet zijn motor voortdurend op volle kracht draaien en steeds meer haalden ze de vrachtboot in.

„Zie je nu wel dat je de weddenschap verliest?” riep Kees tegen Jan van de bakker. „Nog eventjes en we hebben het schip ingehaald!”

„Maar we zijn ook al bijna bij de wal,” bracht Jan daartegenin. Toch kreeg Kees gelijk, want ongeveer vijftig meter voor de wal haalde de Piet Hein, onder luid gejuich van de club, het vrachtschip in. Mijnheer Brouwer schakelde nu over op een kleinere versnelling en vroeg dan:

„Zien jullie de Kameleon nog, jongens?”

Allemaal tuurden ze over het meer, maar natuurlijk kon niemand de Kameleon ontdekken.

„Ze zitten zeker nog achter het turfschip,” meende Jan van de bakker. „Hun boot wordt oud. Ze kunnen hem wel bij het oudroest gooien.”

Al de jongens lachten, behalve Louw. Hij wist wel beter, maar hij zei niets. Het zou hem niets verwonderen als straks bleek dat zijn vrienden reeds in de theetuin zaten te wachten.

Hielke had immers tegen hem geknipooagd en hem beduid dat hij vooral niet moest vertellen hoe snel de Kameleon kon varen.

Intussen bereikte de Piet Hein ook de theetuin.

Toen ze aanlegden zei mijnheer Brouwer:

„Kijk, daar ligt precies zo’n bootje als de Kameleon. Het schijnt dus toch een gangbaar model te zijn.”

„Maar mijnheer,” riep Jan, „die boot heet Kameleon!”

„Wat vertel je me nu?” vroeg mijnheer Brouwer hoogst verbaasd en dan ontdekte hij bij een tafeltje de lachende snuiten van de Klinkhamertjes.

„Wel sapperloot, hoe bestaat het, daar zijn ze alt”

Hij stapte meteen aan wal en vroeg de gebroeders:

„Hoe zijn jullie hier zo vlug gekomen?”

„Wel mijnheer, we zijn langs het eiland gevaren.”

„Maar dan hebben jullie een omweg gemaakt. Dat kan toch niet? Of is de Kameleon een raceboot?”

„Ja mijnheer, dat is het,” zei Sietse lachend.

Mijnheer Brouwer keek nog eens naar die lompe bak van een Kameleon en schudde het hoofd.

„Jullie proberen mij wat op de mouw te spelden,” zei hij en hief waarschuwend zijn vinger op. „Wacht maar jongetjes! Als we straks teruggaan, zullen we eens om het snelst varen. En dan wil ik wel eens zien of jullie boot beter vaart dan de mijne.” „Goed mijnheer,” zei Sietse en hij lachte al bij voorbaat.

Jan van de bakker riep nu:

„Hoera jongens! We krijgen straks een wedstrijd tussen de Piet Hein en de Kameleon!”

In de theetuin werd de hele club getrakteerd op limonade en alle jongens vonden mijnheer Brouwer een reuze aardige man. Hij had al net zoveel plezier in het uitstapje als zijn leerlingen en riep vrolijk:

„Opschieten jongelui! We gaan direct de strijd aanbinden met de Kameleon!”

De limonade was gauw naar binnen gewerkt en allen gingen weer aan boord.

De Piet Hein ging zwaaien en dan volgde de Kameleon.

Zodra de beide boten op het meer naast elkaar lagen, riep mijnheer:

„Nou jongens! Opgelet! Eén-twee-drie! Vooruit maar!”

De schroef van de Piet Hein begon geducht in het water te malen, waardoor de boot weldra een flinke snelheid kreeg. Toen de club zag dat de Kameleon niet kon meekomen, begonnen ze allemaal hoera te roepen. Maar ze wisten niet dat Sietse nog steeds op de kleinste versnelling voer.

„Laat ze maar even gaan,” zei hij lachend tegen Hielke, „straks zullen we ze wel wat anders laten zien.”

De Piet Hein had weldra een flinke voorsprong.

Mijnheer Brouwer wilde juist de snelheid gaan temperen omdat die arme Kameleon toch niet mee kon komen, toen Sietse plotseling vol gas gaf.

Wat er toen ging gebeuren maakte de hele club stil van verbazing. Met zijn steven hoog opgericht kwam de Kameleon aanstormen. In een ommezien had hij de Piet Hein ingehaald en voer hem voorbij. Dan maakte hij een bocht en beschreef een cirkel rond de boot van mijnheer Brouwer.

„Grote grutjes!” riep mijnheer vol bewondering. „Wat hebben die jongens een geweldige boot. Nu wil ik wel geloven dat ze zoveel eerder bij de theetuin waren.”

Sietse stuurde de Kameleon vlak naast de Piet Hein et) riep lachend:

„Mijnheer, wanneer schakelt u de grootste versnelling in?”

„Dat heb ik allang gedaan, deugniet!” riep mijnheer lachend terug, „Jullie zijn me een paar mooie rakkers om me zo voor de mal te houden. Hoe durfden jullie je nog door mijn boot te laten slepen?”

„Maar mijnheer, dat bood u toch zelf aan?” riep Hielke olijk.

„Ja ja, het was fraai! Jullie...”

Verder maakte mijnheer de zin niet af, want de motor van de Piet Hein begon plotseling onregelmatig te lopen en staakte dan het werk.

„Wat zullen we nu beleven?” riep mijnheer en hij probeerde opnieuw te starten, doch de motor bleef weigeren.

„Is de benzine op?” vroeg Jan van de bakker.

„Dat geloof ik niet,” zei mijnheer, maar hij keek toch even in de tank en zag tot zijn verwondering dat die totaal leeg was.

Hielke en Sietse, die de Kameleon achter de Piet Hein hadden vastgemaakt, kwamen even kijken.

„Gebruikt uw motor altijd zoveel benzine?” vroeg Hielke.

„Doorgaans niet. Maar ik denk dat het komt doordat ik steeds zo snel gevaren heb met een afgeladen boot.”

„Enfin,” zei Sietse, „dan zullen we de Piet Hein wel duwen.”

„Kan dat?“ vroeg mijnheer.

„O ja, dat gaat best,“ zei Hielke en hij nam een kurkzak die hij tussen de steven van de Kameleon en de achterboeg van de Piet Hein hield. Sietse gaf hun motor vol gas en dan voeren beide boten weer met flinke snelheid verder. Mijnheer Brouwer knikte goedkeurend en zei: „Het is maar goed dat de Kameleon is meegegaan, anders hadden we nu hulpeloos rondgedreven.“

„Dan waren we misschien morgen pas thuisgekomen,“ zei Jan van de bakker, „en behoefden we lekker niet naar school.“

„Dat had jij wel gewild, hè?“ lachte mijnheer. „Maar daar komt niets van, want we zijn alweer bij het dorp.“

De brugwachter, die de club zag naderen, draaide de brug reeds open. Hij knikte goedkeurend toen hij zag dat de Kameleon de Piet Hein duwde en vroeg:

„Heeft u averij, meester? Wat een geluk dat de Kameleon bij u was. Die boot is onverwoestbaar. Hij komt altijd weer op eigen kracht thuis!“

„Ja, brugwachter,“ antwoordde mijnheer Brouwer, „de Kameleon is inderdaad een reuzeboot en de jongens zijn beste schippers. Dat heb ik al begrepen!“

Hielke en Sietse glunderden!

Dan voeren ze langs de smederij waar Klinkhamer ook al

stond te kijken.

„We brengen de Piet Hein even naar 't dorp, vader!” riep Hielke. „We komen zo terug!”

Klinkhamer vond het best en stak joviaal zijn hand op als groet voor mijnheer Brouwer.

Bij het Raadhuisplein legden ze weer aan. Nauwelijks had mijnheer Brouwer de boot verlaten of al de jongens dansten in een kring rond hem en zongen: „Mijnheer Brouwer gaat nooit verloren.

Veldwachter Zwart kwam verstoord kijken wat dat lawaai te betekenen had. Hij keek misnoegd naar de wilde jongens en bromde: „Ze zijn weer terug, 't Is weer gedaan met de rust.”

De jongens bedankten mijnheer Brouwer voor het leuke uitstapje en gingen allemaal zeer voldaan naar huis. Hielke en Sietse brachten de Kameleon in het boothuis en even later vertelden ze aan tafel over de belevenissen van die middag. Klinkhamer lachte er hartelijk om.

„Jullie zijn een paar rakkers,” zei hij. „Wat zal die mijnheer verbaasd gekeken hebben toen hij jullie al in de theetuin zag zitten. Maar ik vraag me af waar jullie zulke grappen leren?”

„Dat is nogal duidelijk,” vond moeder, „dat leren ze natuurlijk in de smederij!”

Klinkhamer knipoogde olijk tegen zijn beide zoons en zei:

„Ik begrijp het niet, want ik ben altijd een heel zoet jongetje geweest!”

Maar daar geloofden Hielke en Sietse geen steek van!

HOOFDSTUK VII

Gerben heeft het weer eens met de tweeling aan de stok

Het onwillige kalf brengt Sietse op een goed idee

Onder luid geronk stopte er een motor voor de smederij.

Klinkhamer keek door het raam en zag Gerben op een gloednieuwe tractor zitten. Door Hielke en Sietse gevolgd ging hij meteen naar buiten om de tractor te bekijken.

„Zo Gerben,” groette de smid lachend, „ga je met vakantie?”

„Met vakantie?” vroeg Gerben verwonderd. „Ja, omdat je met een luxe wagen rijdt,” plaagde Klinkhamer.

Gerben lachte en vroeg: „Nou, hoe vindt u hem? Is het geen moordkar?”

„Het ziet er allemaal goed uit,” prees Klinkhamer. „Maar wat moet je met dat ding doen?”

„Mijn baas heeft hem gekocht,” zei Gerben. „Hij kan een paar paarden vervangen en dat is op den duur goedkoper, snapt u?”

„Aha, dus Jellema krijgt een modern bedrijf? Nou, dat gaat goed,” vond Klinkhamer. „Hoe meer machines de boeren kopen, des te meer werk krijg ik.”

„Moet u eens kijken wat een zware motor het is,” zei Gerben

en hij maakte de kap open.

„Ai, wat een bakbeest!” riepen Hielke en Sietse. „Hoe sterk is die motor wel, Gerben?”

„Hij kan nog meer trekken dan vier paarden. Wát zeg ik? Hij trekt minstens zoveel als veertig paarden,” snoefde Gerben.

„Nou Gerben, maak het een beetje,” lachte Klinkhamer.

„Zo meteen vertel je nog dat de tractor sterker is dan de Kameleon.”

„De Kameleon? Dat snertbootje?” riep Gerben. „Ik wed, als ik de tractor ervoor zet, dat hij de Kameleon dwars over de brug sleurt.”

„Dat zou je wel willen hè?” zei Sietse. „Maar ik geloof het niet,”

„Welnee, Gerben maakt maar een grapje,” zei Klinkhamer. En terwijl hij de tractor van alle kanten bekeek, vroeg hij: „Waar zit de versnelling, Gerben?”

Gerben ging weer zitten om een demonstratie te geven. Hij drukte de starter in en luid brommend sloeg de zware motor aan.

„Kijk,” riep Gerben boven het lawaai uit. „Nu zet ik dit handeltje naar voren en dan staat-ie in de eerste versnelling.” Gerben voegde de daad bij het woord en de tractor begon te rijden. Maar in plaats van voorwaarts ging hij achteruit.

Gerben was er nog niet zo goed mee thuis en had per vergissing de versnelling op achteruit gezet.

Hij was zó verbaasd toen hij een andere kant uitging dan hij verwacht had, dat hij vergat te stoppen.

Het gevolg was dat de tractor tegen de lindeboom voor de smederij botste.

Door de schok viel Gerben bijna van zijn zitplaats. En dan pas stopte hij de motor.

„Verroest!” riep hij. „Laat ik het nu net verkeerd doen?”

„Dat zag ik,” zei Klinkhamer nuchter.

„Je bent een grote ezel, sufferd!” scholden Hielke en Sietse, want hun oude fiets, die tegen de boom stond, had een flinke opstopper gekregen. Het voorwiel was helemaal verbogen.

„Tja,” zei Gerben, „dat was niet de bedoeling. Wat moet ik betalen?”

„Ben je mal,” lachte de smid, „dat wiel buigen we wel weer recht.”

De jongens legden de fiets plat op de grond en door op het wiel te staan wisten ze het weer tamelijk recht te buigen.

„Zie je wel,” zei Klinkhamer, „zo gaat het wel weer.”

„Toch is het niet meer zuiver recht,” mopperde Sietse.

„Nou ja, het is toch maar een oude fiets,” zei Klinkhamer. En dan verdween hij met Gerben in de werkplaats.

Terwijl Sietse nog mopperend aan het wiel zat te draaien, kreeg Hielke een prachtidee.

„Zeg,” fluisterde hij, „we zullen het Gerben betaald zetten om onze fiets zo te bederven. We maken de tractor stiekem aan de boom vast.”

„Ja, dat doen wel” viel Sietse hem meteen enthousiast bij. „Ik zal wel even een ketting halen.”

Sietse ging in de smederij en zonder dat Gerben en vader het zagen nam hij uit de hoek naast de slijpsteen een flinke ketting mee.

Om te voorkomen dat Gerben door het raam zou zien wat ze van plan waren, ging Hielke voor het venster staan, waarop Sietse de ketting aan het wiel van de tractor vastmaakte en vervolgens om de boom bevestigde.

„Zo,” zei Sietse, „’t is klaar.”

„Nee, zo kan ’t niet,” zei Hielke, „je moet de ketting nog bedekken, anders ziet Gerben het meteen.”

Sietse nam een paar stukken blik en legde die over de ketting, zodat niemand zou vermoeden dat de tractor aan de boom was gebonden.

„En nu gaan we ons gauw verstoppen,” zei Hielke, „want als Gerben ons te pakken krijgt, is het niet best!”

Sietse nam voor alle zekerheid de oude fiets maar mee, want

als Gerben daar zijn woede op ging koelen bleef er misschien helemaal niets meer van over.

Nauwelijks hadden ze zich achter de heg van dokters tuin verscholen, of Gerben, door vader gevolgd, kwam uit de smederij. De deugnieten hoorden hoe Gerben zei:

„Ik rijd in vijf minuten naar de boerderij. Hij kan wel zestig kilometer per uur halen.”

„Wees maar voorzichtig,” waarschuwde de smid, „als je bij de dijk neerhobbelt, vertel je het niet na.”

„Geen nood,” pochte Gerben. „Hij ligt zo vast als een huis op de weg.”

Hij had juist de motor ingeschakeld en wilde vertrekken.

Maar hij kwam niet verder dan een halve meter, want de ketting bracht hem met een ruk tot staan. De boom schudde zó van de schok, dat Gerben van schrik zijn hoofd met beide handen bedekte, omdat hij dacht dat alle takken naar beneden kwamen.

„Wat! Wat gebeurt er?” stotterde hij onthutst.

„Hij ligt zo vast als een huis op de weg, zei je toch?” vroeg Klinkhamer lachend. „Nou, hij ligt wel vast, maar aan een ketting!”

„O, wel alle duivels!” stoof Gerben kwaad op, toen hij zag welke poets de jongens hem weer gebakken hadden. „Dat zal

ik ze inpeperen! En niet zo zuinig!”

Hij sprong van de tractor, en terwijl Klinkhamer de ketting losmaakte, holde Gerben tierend en scheldend rond de smederij, zonder de tweeling te kunnen vinden natuurlijk. Tenslotte gaf hij het maar op en nog mopperend op dat tuig van kwajongens, reed hij zó woest weg, dat de smid hem hoofdschuddend stond na te kijken.

Hielke en Sietse durfden nu weer te voorschijn te komen.

„Zo! Waren jullie weer eens bezig?” vroeg vader streng. „Het had me bijna de boom gekost. Het scheelde maar een haartje of de tractor had hem omver getrokken.”

„Maar dat is toch niet mogelijk?” zei Sietse.

„O nee? Vergeet niet dat die tractor zo sterk is als veertig paarden,” merkte vader op.

„U maakt een grapje!” riepen de jongens.

„Maar het is geen grapje dat de boom beschadigd is. Kijk, de schors is door de ketting stuk getrokken. Jullie moeten er teer op smeren, anders gaat hij op die plaats rotten.”

„Goed vader.” Hielke en Sietse haalden de teerpot uit de werkplaats en smeerden de beschadigde plekken in.

Klinkhamer knikte goedkeurend en zei: „Zo zal het wel weer gaan, maar haal dat grapje niet weer uit, want ik wil de boom niet graag missen.”

De jongens knikten instemmend en brachten dan de teerpot weer op zijn plaats. In de koelbak naast de smidse gingen ze hun handen wassen, en dan zagen ze Kees de werkplaats binnenstormen.

„Klinkhamer!” hijgde hij opgewonden. „Klinkhamer — hè-hè-hè.”

„Wat is er?” vroeg de smid. „Is er brand misschien?” Kees knikte heftig van ja en wees in de richting van de Woudaap.

„O, staat de molen wéér in brand?” vroeg Klinkhamer spottend. „Nou vriend, dat grapje kun je bij mij maar éénmaal uithalen. Daar trap ik niet weer in.”

„Nee,” hijgde Kees en hij keek onrustig naar Hielke en Sietse, die hem niet bepaald vriendelijk stonden aan te kijken. „Nee Klinkhamer. Het is de boerderij van Jellema. Er is hooibroei!”

„Je weet het toch wel zeker, hè?” vroeg Klinkhamer.

„Ja Klinkhamer, boer Jellema heeft me zelf hierheen gestuurd. Mijn vader helpt daar om het hooi naar buiten te brengen!”

„Goed, dan zal ik de spuit halen!”

Klinkhamer belde het gemeentehuis op, trok vlug zijn brandweerpak aan en repte zich naar de garage waar de spuit

stond.

Hielke en Sietse sprongen samen op hun oude fiets en haastten zich naar de polderdijk.

Kees ging lopend terug, maar niet zo vlug meer als hij gekomen was. Daarvoor was hij te vermoeid.

De brandweerauto kwam weldra luid klingelend aanrijden en natuurlijk volgde er meteen een stroom nieuwsgierigen.

Hielke en Sietse zagen Louw bij de woonschuit staan vissen.

„Hé jó!” riepen ze, „ga je met ons mee? Er is brand bij Jellema!”

„Is 't waar?” riep Louw en hij wierp meteen zijn hengel neer en begon met Hielke en Sietse mee te hollen.

„Heb jij geen fiets?” vroeg Sietse.

„Nee,” lachte Louw, „zo rijk ben ik niet,”

„Je kunt wel voor op de stang zitten,” bood Hielke aan.

Nou, daar had Louw wel oren naar. Hielke stopte om hem op de stang te laten klimmen. En dan ging het drietal tezamen op de oude fiets verder.

Hielke stuurde, terwijl Sietse op de bagagedrager zat te trappen. Af en toe slingerden ze wel eens vervaarlijk heen en weer, maar toch bereikten ze zonder ongelukken de boerderij van Jellema. De grote schuurdeuren stonden wijd open en af en toe dreven er dikke rookwolken naar buiten.

Gerben en Jellema, geholpen door de molenaar en enige boeren, droegen vorken vol hooi naar buiten, waar ze het op een hoop wierpen. De brandweerlieden rolden vlug de slangen uit en plotseling zagen de omstanders hoe er enige mannen uit de schuur holden en luid riepen:

„Vlug! Water!”

Gerben had reeds de straalpijp vast en dan begon de pomp te werken en kwam er een flinke straal water.

Hiermee gewapend drong Gerben zo ver mogelijk de schuur binnen en spoot in de vlammen de hooiberg.

Hierdoor werd het vuur spoedig gedoofd, maar het hooi bleef zó erg roken dat men weldra niet meer in de schuur kon vertoeven en de brandweerlieden één voor één naar buiten kwamen.

„Wat moet er nu gebeuren?” vroeg Jellema zenuwachtig aan de smid.

„Het hooi moet eruit,” zei Klinkhamer. „Maar eerst moet de rook weg, We zullen een gat in het dak maken!”

Klinkhamer liet lange ladders tegen het dak zetten.

Vervolgens brachten de brandweermannen een slang boven op het dak en toen begonnen ze de pannen over een oppervlakte van enige vierkante meters te verwijderen. Door het ontstane gat gulpte de rook nu naar buiten. Het vuur, dat

weer frisse lucht kreeg, zette het hooi opnieuw in vlam. Maar daar had Klinkhamer reeds op gerekend, want de slager stond boven op het dak klaar om naar binnen te spuiten. Doordat de rook nu goed door het dak wegtrok, kon Gerben ook weer naar binnen gaan met een straalpijp en zo wist men het vuur spoedig weer te blussen. Maar bij hooibroei zit de kern van het vuur altijd onder in de berg. Het ontstaat wanneer het hooi niet goed droog is als het wordt opgestapeld. Wanneer dan bij zo'n berg van vijf à zes meter hoogte de onderste laag steeds stijver in elkaar geperst wordt, ontstaat er broei. En de temperatuur wordt tenslotte zó hoog, dat het hooi in brand vliegt.

Nauwelijks waren de vlammen dan ook geblust of verscheidene mannen, gewapend met vorken, begonnen het hooi naar buiten te dragen. Dit was een warm werkje en het gebeurde meerdere malen, dat, zodra het hooi buiten de schuur gebracht was, het weer begon te branden. Dat gaat vaak zo bij hooibroei.

Maar Klinkhamer en zijn mannen stonden steeds klaar om de vlammen weer te doven.

Voor de toeschouwers was het een spannend schouwspel. Een oude schipper beweerde: „Wacht maar, als ze straks de vuurhaard bereikt hebben, wordt het gevaarlijker.”

Intussen werkten de mannen allemaal zo hard als ze konden. Zelfs de jongens hielpen dapper mee.

Ze mochten weliswaar niet in de schuur komen, maar op aanwijzingen van vader spreidden ze het hooi, dat nog niet zwart verbrand was, buiten op het erf uit, zodat het goed kon uitdampen.

De berg in de schuur werd zienderogen lager. Voor de mannen die er bovenop stonden werd het steeds warmer. En dan gelastte Klinkhamer dat de mannen van de berg af moesten gaan, en liet hij er met drie slangen tegelijk water op spuiten.

Het gevolg was dat er dikke stoom en rookwolken door het gat in het dak naar buiten trokken en de toeschouwers, die door veldwachter Zwart op een afstand werden gehouden, dachten dat de boerderij nu toch in vlammen opging.

„Zie je wel,” zei de oude schipper, „nu zijn ze bij de eigenlijke vuurhaard. Zo meteen slaan de vlammen er aan alle kanten uit!”

Gelukkig voor boer Jellema kreeg de oude man geen gelijk. Na een kwartier hield het op met roken en konden de mannen het nu kletsnatte hooi naar buiten brengen. Toen alles eruit was gebracht kwam boer Jellema bij Klinkhamer en stak hem zijn hand toe.

„Klinkhamer,” zei hij, „u en die dappere mannen daar hebben m’n boerderij gered. Mijn hartelijke dank.” En dan riep boer Jellema: „Lang leve onze brandweer!”

Daar stemden de toeschouwers mee in, en het was geen wonder dat Hielke en Sietse reuze trots op hun vader waren. „Nou mannen,” zei Klinkhamer, „we gaan inpakken. Rol de slangen maar op!”

Natuurlijk bleven de jongens net zolang totdat de brandweer vertrok. Dan zochten ze hun fiets, maar tot hun teleurstelling bleek de voorband helemaal leeg te zijn.

„Verroest!” mopperde Sietse, „nu moeten we nog lopen ook!”

Gerben kwam juist uit de schuur en zag de jongens naar de lege band kijken.

„Zo, is-ie stuk?” vroeg hij spottend.

„Ja, dat heb jij zeker gedaan, hè?” vroeg Sietse kwaad.

„Nee jongetje, dat heb ik nu eens niet gedaan. Ik had warempel wel wat anders te doen,” zei Gerben. „Maar ik had er anders wel reden voor gehad want ik ben dat grapje met die tractor nog niet vergeten, zie je?”

Daar gaven Hielke en Sietse maar geen antwoord op en (oen Gerben naderbij kwam wilden ze ervandoor gaan.

„Wees maar niet bang,” spotte Gerben, „deze keer zal ik

jullie niet bestraffen. Kom maar mee, dan zullen we dat bandje even plakken.”

Aarzelend volgden de jongens hem naar een loods, waar Gerben een kistje met gereedschap te voorschijn haalde.

„Hier zit van alles in,” zei hij, „ga je gang maar, want ik heb geen tijd.”

„Fijn, dank je wel, Gerben!” zei Hielke. En dadelijk begonnen ze de band te repareren.

Even later zag boer Jellema hen daar druk bezig en hij vroeg:

„Zeg jongens, willen jullie een kalf voor me naar het dorp brengen? Dan krijgen jullie ieder een dubbeltje.”

Nou, dat wilden de vrienden wel en dus stemden ze gretig toe.

„Vraag straks maar aan Gerben welk kalf er mee moet,” zei de boer, en hij liep haastig verder, want er was nog veel te doen.

De vrienden repareerden de band en toen ze klaar waren zochten ze Gerben op.

„Zo, komen jullie het kalf halen?” vroeg Gerben en hij liep naar de wei waar bij het hek enige kalveren zich stonden te verdringen, omdat ze dachten dat Gerben hun voer kwam brengen.

„Kijk, die met die witte vlek op zijn kop moeten we hebben,”

zei Gerben en hij bond het bedoelde dier een touw om de nek. Vervolgens joeg hij de andere kalveren het land in en opende dan het hek.

Hielke en Sietse trokken nu aan het touw.

„Bij wie moeten we het brengen?” vroeg Hielke.

„Bij boer Fokkema,” zei Gerben. „Doe maar kalm aan en pas op dat het er niet vandoor gaat.”

„Als ik eenmaal iets vast heb, laat ik het nooit weer los,” verzekerde Sietse en hij greep het touw extra stevig beet.

Heimelijk lachend ging Gerben terug naar de schuur, waar hij achter een klein raampje ging staan gluren.

Want dat je een jong, dartel kalf maar niet zo gedwee als een hondje aan een touw kunt meenemen, wist Gerben natuurlijk wel en daarom stond hij vol verwachting te kijken.

Sietse begon aan het touw te trekken, maar het kalf zette zich met alle vier poten schrap en was niet in beweging te krijgen.

„Help eens een handje,” zei Sietse, waarop Hielke ook meetrok. Het kalf werkte hevig tegen. Dan sprong het plotseling met alle vier poten tegelijk omhoog en rende pardoes tussen de jongens door het erf op.

Hielke viel van schrik achterover, maar Sietse liet niet los en door het wild springende kalf meegesleurd rende hij rond de boerderij.

Gerben schaterde van het lachen maar hij kwam niet te voorschijn. Dan bleef het kalf weer onverwacht staan en kon de ook al lachende Hielke zijn broer te hulp komen.

„Jij moet het touw niet loslaten!” riep Sietse kwaad. „Als je het goed vasthoudt kunnen we toch zeker samen wel zo’n kalf de baas blijven?”

„Goed,” zei Hielke, „ik zal het proberen.”

„We zullen het anders doen,” zei Sietse. „We houden beiden de halsband vast en laten dat stomme dier dan tussen ons in lopen.”

„En dan neem ik de fiets wel mee,” zei Louw.

Hielke en Sietse stonden nu aan weerszijden van het kalf en probeerden het aan het lopen te krijgen. Maar hoe ze ook zoete broodjes bakten of het dier voor alles uitscholden, het maakte voor het kalf geen verschil.

Het staarde onnozel voor zich uit en bleef stokstijf staan, totdat Louw, die de fiets had gehaald, even met de bel klingelde.

Daar schrok het kalf zó van, dat het meteen weer onstuimig begon te hollen.

Het sleurde zijn begeleiders mee het erf af en de dijk langs. Dan verdwenen ze plotseling alle drie achter de dijk, om een eind verder weer te voorschijn te komen.

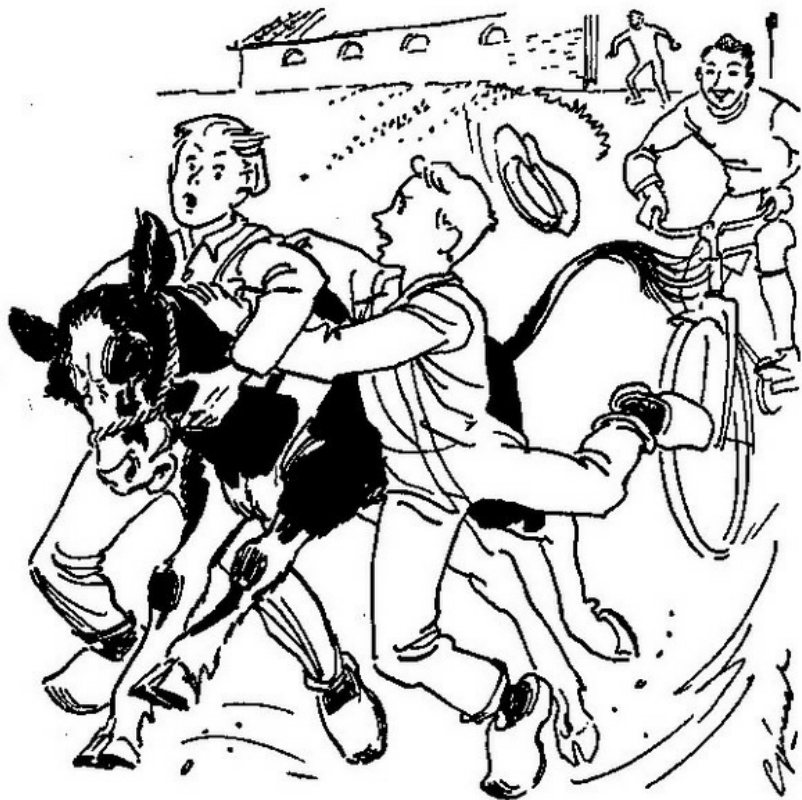
Louw stond krom van het lachen, evenals Gerben, die nu in de schuurdeur echt van dit tafereel stond te genieten.

De Klinkhamertjes daarentegen zweetten van inspanning, maar geen van beiden wilde loslaten. Hup, daar gingen ze weer de dijk af, dan er weer bovenop, vervolgens weer naar beneden.

Louw kreeg de hik van het lachen.

En dan zag hij dat het kalf plotseling in de richting van de boerderij begon te hollen.

Vlug sprong Louw nu op de fiets en toen hij het drietal dicht genaderd was, zette hij de fiets dwars over de weg om het kalf te keren. Dat hielp. Stokstijf bleef het dier staan.

„Goed gedaan, Louw!” hijgde Hielke. „Oef, is me dat hollen! Ik ben zo moe als een hond!”

„’t Beest is stapeldol,” bromde Sietse. „Zo krijgen we het nooit in het dorp.”

Gerben, die vond dat het spelletje nu wel lang genoeg geduurd had, kwam er ook bij en zei lachend: „Tjonge, wat kunnen jullie hard lopen, 't Leek wel een komische film. Maar ik heb hier een oude emmer. Er zit niets in, maar dat weet het kalf niet. Als jullie die nu voor hem uitdragen zal hij er als een hondje achternalopen. Probeer het maar!”

Hielke nam de emmer en riep, terwijl hij met het hengel rammelde: „Kalle, kalle, kalle!”

En inderdaad kreeg Gerben gelijk. Het kalf, dat dacht iets te drinken te krijgen, liep trouw achter Hielke aan.

Zo konden ze het zonder moeite bij boer Fokkema brengen. Op de terugweg kwamen ze Jellema tegen.

„Zo jongens, is het gelukt?” vroeg hij.

„Ja, Jellema, het kalf loopt daarginds al in de wei,” zei Hielke.

„Mooi. Dan hebben jullie het dubbeltje eerlijk verdiend.”

Jellema haalde zijn portemonnee te voorschijn en betaalde hun ieder het beloofde geld.

De jongens bedankten hem vriendelijk en dan vroeg Hielke:

„Wat zullen we met dat geld doen?”

„Dat gaan we opsparen voor een fiets voor Louw!” zei Sietse.

Een moment keek Hielke zijn broer verbaasd aan, maar dan sloeg hij hem joviaal op zijn schouder en riep:

„Ja jó, dat gaan we doen! Wat zeg jij ervan, Louw?”

Louw knikte een beetje beduusd over zoveel vriendschap,
maar zijn stralende ogen vertelden de Klinkhamertjes genoeg.

HOOFDSTUK VIII

Kees wordt gered door de „rijwieldokter“, maar toont zich niet erg dankbaar

Het idee om geld te verdienen en dan een fiets voor Louw te kopen, liet Sietse niet met rust. Hij probeerde van alles te bedenken, totdat hij een prachtplan had.

„Weet je wat we morgen gaan doen?“ zei hij tegen Hielke en Louw. „We gaan banden plakken!“

„Banden plakken?“ vroegen de anderen verwonderd. „Ja, we gaan morgenmiddag aan de kant van de weg zitten met gereedschap en zo, en als er dan iemand voorbij komt met een lekke band, kunnen wij hem repareren. Nou en wie weet hoeveel geld we dan wel verdienen.“

„Het is niet gek bedacht,“ vond Hielke. „Dan kunnen we het beste aan de weg langs het meer gaan zitten. Daar komen steeds veel fietsers voorbij.“

Dat vonden allen goed en zo trok het drietal de volgende middag met de oude fiets erop uit. In een jutezak, die achter aan de bagagedrager bengelde, had Sietse diverse gereedschappen, zoals tangen, schroevendraaiers en een bus solutie gestopt. Hij had dit alles uit de werkplaats

meegenomen, want daar lag toch zoveel gereedschap, dat vader het niet zou missen en natuurlijk zouden ze alles wel netjes terugbrengen.

Nadat ze een kwartiertje langs het meer hadden gefietst, besloten ze hun bivak op te slaan. Ze legden de fiets in het gras en toen haalde Louw een stuk karton te voorschijn, waarop hij met grote letters had geschreven:

— Hier plakt men fietsen —

Sietse knikte goedkeurend, doch Hielke riep lachend;

„Dat is fout, jó! Hier plakt men banden, moet het zijn.”

„Wat geeft dat? Het is zo duidelijk genoeg!” vond Louw en hij plaatste het bordje tegen een paal, zodat iedereen het goed kon lezen.

Sietse haalde uit de gereedschapszak ook nog een afgedankte brandweerhelm van zijn vader te voorschijn. Boven de glimmende klep had hij een stuk papier geplakt waarop stond:

— De Rijwieldokter —.

Toen hij de pet opzette schaterde Hielke het uit van het lachen.

„Moet je hem zien!” riep hij. „Man je lijkt eerder op een struikrover dan op een dokter!”

„Het mag hem niet hinderen,” zei Sietse. „Als de mensen erom lachen is het altijd goed!”

Welnu, de mensen hadden veel plezier om de jongens. Iedereen die voorbijkwam keek lachend naar de malle pet van Sietse. Maar helaas had niemand een leuke band en dus konden de vrienden niets verdienen. Geruime tijd zaten ze geduldig te wachten, totdat het hen tenslotte begon te vervelen „Sietse stelde toen voor om eens te proberen wie er over de sloot naast de weg durfde te springen.

„Doe het maar niet,” waarschuwde Hielke, „de sloot is te breed. Zo meteen heb je een nat pak.”

Maar dat was voor Sietse juist een aanmoediging om het wel te doen en hij riep: „Dacht je dat ik er niet over kon? Nou, let maar eens op!”

Hij nam een aanloop, maar durfde toen de sprong toch niet te wagen! Nog net op het nippertje stopte hij.

„Verroest!” momperde hij, „en tóch kan ik erover.”

Weer nam hij een aanloop maar hetzelfde spelletje herhaalde zich! Zo ondernam hij nog wel tien pogingen, maar aan de overkant kwam hij niet.

Intussen kwam bij Klinkhamer in de smederij een mijnheer met een leuke fietsband. De smid begon de band handig van het wiel te verwijderen, maar toen hij hem wilde plakken, kon hij nergens de solutie vinden.

„Daar snap ik niets van,” momperde Klinkhamer.

„Vanmorgen heb ik een nieuwe bus op de werkbank neergezet en nu is hij nergens meer te vinden. En ik mis warempel ook een paar sleutels en een schroevendraaier. Drommels, er klopt hier iets niet!”

„Misschien hebben uw zoons het meegenomen,” veronderstelde de mijnheer en hij vertelde hoe hij de jongens aan de kant van de weg had zien zitten naast een bord waarop stond:— Hier plakt men fietsen —

„En,” zo besloot hij zijn verhaal lachend, „een van de tweeling droeg een uniformpet waarop met grote letters geschreven was: — De Rijwieldokter — .”

Klinkhamer hoorde dit verhaal met stijgende verbazing aan, maar hij vond het helemaal niet grappig. Integendeel.

„Zulke apen!” riep hij kwaad. „Ik zal ze leren rijwieldokteren !”

Driftig pakte hij zijn fiets en reed snel de weg op.

Weldra zag hij de jongens bij een sloot staan.

Louw, die toevallig opkeek, zag Klinkhamer naderen.

„Daar komt jullie vader !” riep hij.

„Wat zeg je?” schrok Sietse en nauwelijks zag hij hoe snel zijn vader fietste, of hij begreep dat het niet veel goeds voorspelde.

En wat Sietse eerst niet durfde, deed hij nu zonder aarzelen.

Hij nam vlug een aanloop en sprong over de sloot, direct gevolgd door Hielke.

En dan renden ze het weiland in alsof hun leven ervan afhing.

„Hé daar!” riep Klinkhamer. „Komen jullie eens gauw hier!”

Maar de tweeling hield zich doof en zonder op of om te kijken, renden de jongens verder.

Klinkhamer vroeg daarop bars aan Louw: „Waar is mijn gereedschap?”

Louw reikte hem de zak over. Klinkhamer keek wat er allemaal in zat en stopte de zak dan in zijn fietstas.

„Zeg maar tegen die apen dat ik ze straks nog wel zal spreken,” zei hij en fietste weer snel terug.

Nauwelijks was vader verdwenen of Hielke en Sietse kwamen weer te voorschijn. Ze kropen uit de greppel, waarin ze zich hadden verscholen en kwamen via een hek weer op de weg terug.

„Wat zei vader?” was het eerste wat Hielke vroeg.

„Hij zal jullie wel nader spreken,” vertelde Louw. „Jullie zijn nog niet jarig als jullie straks thuiskomen.” „O, dat zal wel meevallen,” meende Sietse. „Het is alleen jammer dat we nu niets meer kunnen verdienen.”

„Dan is onze fietsenzaak nu opgeheven,” zei Louw lachend en hij keilde het kartonnen bordje in de sloot.

„Gooi je pet er ook maar in, Sietse,” zei Hielke en hij wilde het hoofddekseel grijpen maar zijn broer hield het stevig vast. Een paar mannen die juist passeerden riepen: „Hé jongens! Niet vechten!”

En dan stapte een van hen af en vroeg:

„Willen jullie die grappige pet verkopen?”

„Ja! Voor een gulden,” riep Sietse vlug.

De man bekeek de pet en bood dan twee kwartjes.

„Nou, vooruit dan maar,” stemde Sietse toe. „Dan hebben we toch nog wit verdiend!”

Zonder pet, maar twee kwartjes rijker, fietsten de vrienden naar het dorp terug.

Louw zat weer voor op de stang, Hielke stuurde en Sietse, die op de bagagedrager zat, trapte.

Maar hoe dichterbij huis kwamen, des te langzamer begon Sietse te trappen.

„Zeg jó,” zei Hielke, „rij niet zo langzaam. We staan bijna stil. Zo meteen vallen we nog om!”

„Heb jij dan zo’n haast om een pak slaag van vader te krijgen?” vroeg Sietse.

Tja, daar had Hielke ook niet veel zin in, maar lang piekerde hij er niet over, want plotseling ontdekte hij een vreemd vaartuig op het meer.

„Hé jongens, kijk daar eens,” riep hij en meteen zagen Sietse en Louw het ook.

Een kano voer over het meer, voortgetrokken door een grote vlieger.

„Nee maar,” riep Sietse, „wie heeft zoiets bedacht?”

„Ik geloof dat het Kees is,” zei Louw.

„Ja, hij is het,” bevestigde Hielke. „Hij heeft een autoband om zijn middel, die malle Indiaan. Hij is zeker bang dat hij anders verdrinkt.”

Een paar dagen geleden had Kees een kano van zijn vader gekregen. Die was extra breed en zou niet zo gauw om kunnen slaan. Omdat hij niet kon zwemmen, mocht hij er alleen mee varen, wanneer hij een reddingsgordel droeg. Kees had er nog graag een zeil bij willen hebben, maar daar wilde zijn vader niets van horen. Toen kwam hij op het idee om een grote vlieger te maken en die aan de kano te binden. De vlieger was gauw klaar en doordat er juist een flinke bries stond, bleek het weldra dat-ie geweldig trok. Met enige moeite maakte Kees de vlieger aan de kano vast en dan ging hij varen. Ha, dat ging fijn!

Nu behoefde Kees niet meer te peddelen.

Vlug ging het evenwel niet en ook moest Kees af en toe met zijn peddel remmen omdat de vlieger anders dreigde te

dalen, maar het was toch een mooie sport en Kees hoopte dat de andere jongens het ook zouden zien. Terwijl de vlieger hem in de richting van de brug trok zat Kees uit te kijken of al iemand hem ontdekt had. En jawel. De brugwachter stond reeds te kijken. En daar kwamen ook drie jongens op een fiets. Nee maar, dat waren Hielke, Sietse en Louw. Tjonge, dat kon niet mooier. Hij zou ze eens wat laten zien. Kees remde uit alle macht, totdat de vlieger weer flink hoog stond. Dan liet hij zich weer vergenoegd voorttrekken. De vrienden op de wal stonden er lachend naar te kijken.

Kees stak trots zijn peddel omhoog en zwaaide ermee, alsof hij wilde zeggen: „Heb ik niet een reuzenuitvinding gedaan?” „Pas maar op je roer!” riep Hielke, want de kano ging recht op een tonnebaken af.

Doch Kees had het reeds gezien. Hij zwaaide nog eens met de peddel en stak hem dan weer in het water om er zijn boot mee te sturen. Maar wat hij op de ruimte niet bemerkt had, ontdekte hij nu pas. Niet hij, maar de vlieger stuurde de kano. En hoewel Kees zich geweldig inspande, kon hij niet verhinderen dat zijn boot tegen het baken botste. De punt van de kano schoof omhoog en voordat Kees het wist, kantelde de boot en lag hij in het water.

Luid om hulp schreeuwend dreef hij nu op zijn zwemgordel.

„Verroest,” riep Hielke, „we zullen hem moeten helpen, anders verdrinkt hij nog van angst.”

Hij en Sietse sprongen meteen op de fiets om de Kameleon te halen. Louw ging bij de brugwachter staan kijken hoe dit alles zou aflopen. Klinkhamer zag zijn beide zoons langs de smederij rennen.

„Wacht eens even!” riep hij. „Ik heb nog een appeltje met jullie te schillen!”

„Maar vader,” riep Hielke, „Kees verdrinkt, we moeten hem redden!”

„Kees?” vroeg Klinkhamer verbaasd.

„Ja vader! Zijn kano is omgeslagen en hij kan immers niet zwemmen?”

„Drommels, dat is niet best!” zei de smid en dan zag hij zijn flinke jongens reeds met de Kameleon wegvaren.

Klinkhamer haastte zich nu ook naar de brug.

„Het loopt wel los, Klinkhamer,” zei de brugwachter toen de smid zich opgewonden bij hem voegde, „de Kameleon is al bijna bij de drenkeling.”

De Kameleon naderde snel de plaats waar Kees hulpeloos ronddreef. Sietse stuurde handig naast de drenkeling en dan trokken ze hem aan boord.

„Zo vliegenier!” lachte Hielke. „Je bent lekker nat geworden.

Je bent zeker wel geschrokken hè?”

„Ja,” bibberde Kees wijes. „Ik had gedacht dat ik wel langs de ton kon sturen, maar die verdraaide vlieger was sterker dan ik.”

„Nou, hij is kapot,” zei Sietse. „Hij ligt daarginder in het weiland.”

„Dat is niet zo erg,” zei Kees. „Maar mijn kano wil ik graag terug hebben. Als die tenminste nog heel is.”

„We zullen kijken,” zei Sietse en meteen voeren ze naar de kano die nog ondersteboven lag. Met zijn drieën kantelden ze hem weer recht en schepten het water eruit. Dan namen ze het bootje op sleeptouw en gingen terug naar de brug, waar ze Kees aan land brachten.

„Ga jij nu maar gauw naar huis,” zei Klinkhamer tegen de klappertandende jongen. „Anders vat je kou!”

„Brengeen jullie mijn kano thuis?” vroeg Kees aan de tweeling. „Jawel hoor,” beloofde Hielke en dan ging Kees hardhollend de polderdijk op naar huis.

Geholpen door Louw trokken de Klinkhamertjes de kano op de wal en keerden hem om, zodat al het water eruit kon lopen.

„Als we hem zo even laten liggen,” zei Hielke, „kunnen we onderhand gaan kijken wat er van de vlieger is overgebleven.”

Dat vonden de anderen best en ze voeren naar het weiland, waar, volgens Louw, de vlieger moest liggen. Maar toen Hielke daar op de wal sprong, ontdekte hij de vlieger in een sloot. Hij was helemaal kapot. Daarom sneed hij het touw los en wond het op een kluwen. Dat was alles wat ze voor Kees konden redden. Ze gingen terug en zagen dan iets in het water drijven, dat de peddel bleek te zijn.

„Die hadden we bijna vergeten,” lachte Hielke, terwijl hij het ding opviste. „Zonder peddel kan Kees niet varen.”

„Als hij het ooit weer mag van zijn vader,” zei Sietse.

„Hij zal er wel flink van langs krijgen,” meende Louw.

Nog lachend om het avontuur van Kees kwamen ze weer bij de brug. De kano bleek vrijwel droog te zijn en dus lieten ze hem weer in het water glijden. Louw ging erin zitten en daarna nam de Kameleon hem op sleeptouw.

Bij de Woudaap stond Dijkstra op hen te wachten.

„Misschien geeft hij ons wel een beloning,” zei Sietse. „Dan hebben we weer wat verdiend.”

Maar Dijkstra keek lang niet vriendelijk.

„Zo!” zei hij bars. „Kunnen jullie niet beter uitkijken? Is het meer nog niet groot genoeg? Kees had wel kunnen verdrinken! En als jullie hem nog eens aanvaren, zal ik het prompt aangeven bij de politie, brutale rakkers.”

„Wat... wat zegt u?” stotterde Hielke verbaasd.

„Dat heb je wel begrepen, hè?!” riep Dijkstra woest. „En vooruit jij! Ga uit de kano vandaan. En prompt!”

Louw deed haastig wat van hem verlangd werd en stapte vlug in de Kameleon over. Sietse zorgde er wel voor dat hun boot niet te dicht bij de wal kwam, want Dijkstra keek zo kwaad dat de jongens niet veel goeds van hem vernachtten.

„Verdwijen nu maar gauw!” riep Dijkstra. „En zorg ervoor dat jullie nooit weer hier komen!”

„Wij hebben niks gedaan!” riep Sietse kwaad, maar Dijkstra ging al naar binnen en luisterde niet naar hem.

„Nou, dat is fraai,” zei Hielke, „daar redden we Kees uit het meer en als beloning kunnen we een pak slaag krijgen.”

„Kees heeft zeker verteld dat zijn kano door de Kameleon omver is gevaren,” zei Louw.

„Natuurlijk!” riep Sietse. „Het is weer een gemene streek van Kees. Hij heeft ons de schuld gegeven van zijn eigen stommitieit!”

„Hij zal wel gedacht hebben: als ik de waarheid vertel, mag ik misschien nooit weer varen,” zei Hielke.

„Maar dan behoefde hij ons toch niet de schuld te geven?” mopperde Sietse.

„Natuurlijk niet,” zei Louw. „Maar jongens, ik moet naar huis.

Moeder roept me.”

Bij de woonschuit zagen ze de moeder van Louw staan wenken. Sietse stuurde de Kameleon erheen en Louw sprong op de wal.

„Heb je nog geen trek, Louw?” vroeg zijn moeder. „Het is al ruim zes uur, jongen. Ik zit al een hele tijd op je te wachten.”

„Ai! Is het al zo laat?” riepen Hielke en Sietse. „Nou, dan gaan wij ook gauw naar huis. Tot ziens, Louw. Dag mevrouw.”

„Dag jongens,” groette mevrouw Vrolijk vriendelijk. In tegenstelling met Dijkstra vond zij Hielke en Sietse leuke jongens.

Sietse vertelde thuis vol verontwaardiging hoe onvriendelijk Dijkstra hen had ontvangen.

„Tja jongens,” zei Klinkhamer, „ondank is nu eenmaal ’s werelds loon. Maar als Dijkstra de waarheid had geweten zou hij jullie zeker heel wat beter hebben ontvangen.”

„Dat geloof ik ook,” viel moeder hem bij. „Maar het is niet leuk van Kees om de waarheid zo te verdraaien. Het beste is dat jullie je maar niet meer met hem inlaat. Daar komt toch maar ruzie van.”

„Dus als hij weer in ’t water valt moeten we hem maar rustig laten liggen?” vroeg Hielke ondeugend.

„Dat weet je wel beter,” zei Klinkhamer. „Per slot van

rekening zijn we in de wereld om elkaar te helpen, nietwaar?”

„Maar dat is wel eens moeilijk,” meende Sietse en daarin kon vader hem geen ongelijk geven.

En het pak slaag van vader?

Dat werd vergeten!

HOOFDSTUK IX

Het horloge van Kees bezorgt Louw veel narigheid

Hielke en Sietse hadden zich voorgenomen om zich in het vervolg niet meer met Kees te bemoeien. Maar toen de volgende dag, bij school, Louw hun toeriep: „Moeten jullie eens kijken wat Kees heeft!” kwamen de gebroeders toch nieuwsgierig naderbij.

„Kijk, hij heeft een polshorloge!” zei Louw.

„Hm. Zeker van blik,” zei Sietse spottend.

„Niks hoor!” riep Kees verontwaardigd. „Het is van zuiver zilver. Kijk maar, het loopt prima!”

„Hoe kom je eraan?” vroeg Hielke.

„Van mijn vader gekregen,” verklaarde Kees.

„Zeker omdat je zo goed kunt liegen?” vroeg Sietse boosaardig.

„Poeh, je bent jaloers, hè?” zei Kees tartend.

„Voor mijn part had je twintig horloges,” riep Sietse, „ik heb zo’n snertding niet nodig. Als ik weten wil hoe laat het is, kijk ik even op de toren.”

Daar lachte Kees spottend om en trots als een pauw met het horloge pronkend liep hij over het plein.

Onder de les zat hij telkens op het uurwerk te kijken, totdat mijnheer Brouwer hem waarschuwde om beter op te letten, anders zou hij het horloge zolang wel bewaren.

Toen het nog een minuut voor tijd was borg Kees zijn spullen al op en zo was hij bij het luiden van de bel de eerste die de school uitstormde.

Juist toen hij het Kerkpad opliep kwam Louw hem achterna en riep:

„Hé jó, wacht even, ik heb nog wat voor je!”

Nieuwsgierig bleef Kees wachten en vroeg dan:

„Wat heb je?” „Kijk jó, je vliegertouw!” Met moeite haalde Louw het kluwen uit zijn zak.

„Dank je,” zei Kees, „k ben blij dat ik het terug heb. ’t Is best touw.”

„Dat is het wel,” stemde Louw mee in. „’k Zou ook wel zo’n stuk willen hebben.”

„Daar kan ik je wel aan helpen,” pochte Kees. „Kom vanmiddag maar bij me, dan zal ik zorgen dat je ook zo’n kluwen krijgt.”

„Nou graag,” zei Louw gretig en dan liepen ze samen naar huis.

Direct na het eten ging Louw naar de molen, waar Kees reeds stond te wachten.

„Daar ben ik,” zei Louw glunderend en hij keek Kees hoopvol aan.

„Oké,” zei Kees, „kom maar meel”

„Waar ga je naar toe?” vroeg Louw verwonderd toen Kees het pad naar het dorp insloeg.

„Dat zul je wel zien,” zei Kees geheimzinnig.

Louw twijfelde even. Zou Kees hem niet voor de mal houden? Enfin, dat zou wel gauw genoeg blijken, hij ging toch maar met hem mee.

Toen ze het dorp bereikten vroeg Louw: „Bij wie moeten we zijn? En kost het geld? Want dat heb ik niet.”

„Het kost niets,” zei Kees, „je moet er alleen wat voor over hebben.”

„Er wat voor over hebben? Wat bedoel je daarmee?”

„Dat zul je wel zien.” Zo kwamen ze op het terrein van Gaastra's scheepshelling.

Brutaal liep Kees het terrein op, gevolgd door Louw.

Tussen twee schuren bleef Kees staan.

Louw, die er nog steeds niets van begreep, vroeg:

„Wat moeten we hier nu doen?”

„Wel,” zei Kees, „zie je de openstaande deur in die schuur?”

Nou jó, daarbinnen ligt het vol met grote kluwens touw.

Eergisteren was ik hier ook en heb ik een kluwentje

meegenomen, 't Is geweldig sterk en je kunt er reuze mee vliegeren. Maar stil, er komt onraad!”

Twee mannen, die een wagentje duwden, gingen de schuur binnen.

„Als ze straks terugkomen, gaan wij stiekem naar binnen,” fluisterde Kees.

„Maar,” weifelde Louw, „dat is toch diefstal?”

„Poeh! Diefstal?” zei Kees verachtelijk. „Wel jó, wees toch wijzer. Dit pakhuis zit propvol. Daar zullen ze heus één zo’n kluwentje niet missen. Nou ja, als je er een kar vol weg ging halen, was het natuurlijk diefstal. Maar één zo’n onnozel kluwentje? Nee jó, dat betekent niets! Of ben je bang?”

„Ik ben nooit bang,” zei Louw, „maarre...”

„Stil!” waarschuwde Kees. „De mannen komen terug. Even wachten. Zo! En nu gaan we vlug naar binnen, kom!”

Half onwillig liet Louw zich meetrekken en nu stonden ze weldra in het pakhuis. Louw kon eerst niets onderscheiden, want het was er nogal donker, maar Kees wist de weg en fluisterde: „Deze kant op.”

Hij trok Louw mee naar een hoek waar een grote stapel kluwens garen stond.

„Zie je dat?” vroeg Kees triomfantelijk. „Hier is touw genoeg, hè?”

„Maar het is veel te dun,” merkte Louw op, toen hij een kluwen in zijn handen nam, waarvan hij de draad zonder moeite stuk trok.

„Drommels, we zijn aan de verkeerde kant,” herinnerde Kees zich nu en hij liep naar een andere hoek. Maar plotseling bleef hij verschrikt staan, want buiten klonken naderende voetstappen.

„Verroest! De mannen komen terug!” fluisterde Kees gejaagd. „We moeten ons vlug verstoppen!”

In een ommezien doken ze achter een paar kisten. Daar kwamen de mannen reeds binnen met het wagentje, dat ze, o schrik, naast de kist neerzetten waarachter de jongens verscholen zaten. Nauwelijks wilden ze de kist op het wagentje zetten of ze schrokken geweldig, doordat Kees er plotseling achter vandaan sprong en naar de deur rende.

„Pak hem!” riep een van de mannen en begon meteen de achtervolging. Maar Kees kon hard lopen en verdween spoorloos in het steegje. Louw, die nog achter de kist verscholen zat, bedacht dat hij nu beter een ander plaatsje kon zoeken en kroop naar een stapel lege zakken. Daarbij stootte zijn ene hand tegen iets dat het horloge van Kees bleek te zijn. Hij had het zeker verloren, dus stak Louw het bij zich. Nauwelijks had hij zich opnieuw verscholen of de mannen

kwamen terug.

„Die kwajongens worden steeds brutaler,” hoorde hij hen mopperen. „We zullen eens kijken of er nog meer verscholen zitten.”

En dan begonnen ze, tot grote schrik van Louw, het hele pakhuis te doorzoeken. En hoewel onze vriend zich zo klein mogelijk maakte, hadden ze hem spoedig te pakken. Ze trokken Louw hardhandig uit zijn schuilplaats te voorschijn en vroegen:

„Zo kwajongen! Wat kom jij hier doen?”

„Niets baas, ik heb niets gedaan!” stotterde Louw bedeesd.

„Dat maak je ons niet wijs, jongetje. Jij kwam hier zeker om iets te stelen, hè? Haal al je zakken maar eens uit!”

Hoewel Louw riep dat hij niet gestolen had, begonnen de mannen al zijn zakken leeg te halen. Daarbij vonden ze ook het horloge.

Een moment keken de mannen elkaar verrast aan en dan riep de jongste van de twee, terwijl hij Louw heftig heen en weer schudde:

„Wel drommelse aap! Hoe kom jij aan mijn horloge?”

„Auw, auw,” jammerde Louw. „Het is uw horloge niet. Het is van Kees!”

„Het is van mij, brutale rakker!” riep de man driftig. „Jij hebt

het eergisteren weggenomen, toen het daar bij het venster lag. Maar daar zal ik werk van maken. Vooruit! Mee naar de baas!" Hoewel Louw bleef beweren dat het horloge van Kees was, het gaf niets. De man bracht hem naar een kantoor waar mijnheer Gaastra, de baas van de werf, verwonderd opkeek, toen Louw werd binnengebracht.

„Wat betekent dat, Jonker?” vroeg Gaastra.

„Deze kwajongen hebben we in het garenpakhuis gegrepen,” vertelde de man die Jonker bleek te heten. „Hij kwam zeker stelen en hij had mijn horloge in zijn zak.”

„Zo?” zei mijnheer Gaastra en hij keek Louw doordringend aan. „Daarvoor zal ik de politie waarschuwen. Dieven kunnen we hier niet gebruiken!”

Resoluut nam hij de telefoon en belde Zwart op.

Drie minuten later kwam Zwart reeds. Hij keek heel gewichtig en toen Jonker hem het verhaal van het gestolen horloge verteld had, vroeg hij bars aan Louw:

„Zo, dus je steelt horloges?”

„Nee mijnheer. Het is niet waar. Het horloge is van Kees!” riep Louw half huilend.

„Het is van mij,” hield Jonker vol. „Mijn naam staat erin!” Met zijn zakmes maakte hij het dekseltje open en dan liet hij Zwart zien hoe er duidelijk de naam Jonker in gegraveerd

stond.

„Nou? Wat zeg je daarvan?” vroeg Zwart spottend. „Blijf je nu nog volhouden dat het horloge van Kees is?”

„Maar,” stotterde Louw, „Kees droeg het vanmorgen. Vraagt, u het ook maar aan Hielke en Sietse.”

„Weet u wat u doet, Zwart?” stelde nu mijnheer Gaastra voor.

„Neemt u hem maar mee en laat u die andere jongens ook komen. Dan zult u waarschijnlijk wel te weten komen wie nu de eigenlijke dief is.”

„Dat is wel het beste,” gaf Zwart toe. „En dan neem ik het horloge even mee, dat krijgt u straks wel weer terug, Jonker!” Vervolgens greep hij Louw in zijn kraag en zei bars:

„Vooruit jij!”

En alsof hij een zware misdadiger was werd Louw door de veldwachter opgebracht. De mensen bleven nieuwsgierig staan kijken en vroegen wat er aan de hand was. Maar Zwart zei niets. Hij keek extra boos en duwde Louw voor zich uit naar het gemeentehuis. De burgemeester, die juist op de stoep verscheen, vroeg: „Waar ga je met dat jongetje naar toe, Zwart?”

De veldwachter vertelde van het gestolen horloge en dan zei de burgemeester: „Breng hem maar naar mijn kamer en ga die andere jongens ook halen!”

In de burgemeesterskamer mocht Louw op een stoel gaan zitten en terwijl hij de burgemeester alles nog eens haarfijn moest vertellen, ging Zwart naar de smederij van Klinkhamer en naar de Woudaap. Een kwartier later kwam hij terug met Hielke, Sietse en Kees.

De Klinkhamertjes mochten meteen in de burgemeesterskamer gaan, maar Kees moest op de gang blijven wachten.

De Klinkhamertjes keken verwonderd op toen ze Louw daar zagen zitten.

„Hé Louw!” riep Sietse, „wat doe jij hier?”

„Nee nee,” sprak de burgemeester, „jullie mogen geen vragen stellen, dat doe ik! Kom eens wat dichterbij. Kijk, ik heb hier een horloge, weten jullie van wie dit is?”

Hielke en Sietse bogen zich vol aandacht over het uurwerk dat op het schrijfbureau lag en dan zei Sietse:

„Ik geloof dat het van Kees is;”

„Weet je het niet zeker?”

„Ja mijnheer,” riep nu Hielke, „het is beslist van Kees. Hij liet het ons vanmorgen zien en toen ontdekte ik die krasjes op het glas,”

Hielke toonde de burgemeester enige krasjes aan de rand van het glas.

„Dus jullie beweren dat dit horloge van Kees is?” vroeg de burgemeester nadrukkelijk en toen Hielke en Sietse ijverig ja knikten, zei hij tegen Louw: „Dat begint er voor jou goed uit te zien, vriend. Nu zullen we eens horen wat Kees ervan zegt.”

Zwart bracht hem binnen. Brutaal lachend keek Kees om zich heen, maar toen hij het horloge op het bureau zag liggen werd hij plotseling bleek om zijn neus.

„Waar schrik jij zo van?” vroeg de burgemeester bars.

„Ikke...?” vroeg Kees onnozel en dan zei hij brutaal: „Ik schrik helemaal niet.”

„Zo? En vertel me dan eens vlug, van wie had jij dit horloge?”

„Dat heb ik... het is niet van mij,” stotterde Kees.

„Je vrienden weten absoluut zeker dat het jouw horloge is,” sprak de burgemeester streng, „dus vertel nu maar gauw waar je het vandaan hebt!”

Kees staarde naar de grond en durfde niet meer op te kijken.

Dan zei hij nauwelijks hoorbaar:

„Ik had het gevonden, mijnheer.”

„In het pakhuis?”

Kees knikte.

„Juist,” zei de burgemeester, „dan weten we nu genoeg.

Louw, jij mag gaan! Maar begeef je niet weer op verboden

terrein en ga vooral niet stelen, zelfs geen stukje touw, want dat brengt narigheid. Dat heb je nu wel begrepen, hè?”

„Ja mijnheer, ik zal het niet vergeten,” beloofde Louw en zichtbaar opgelucht ging hij met Hielke en Sietse mee.

Kees moest blijven.

Op het plein voor het gemeentehuis vertelde Louw aan z’n vrienden wat hij allemaal beleefd had.

„Maar nu bemoei ik me ook nooit weer met Kees,” zo besloot hij zijn verhaal en met dat besluit waren de gebroeders het roerend eens.

Nieuwsgierig bleven ze wachten of Kees nog vrijgelaten zou worden. Het duurde vrij lang, maar eindelijk kwam hij toch naar buiten.

„Zo, ben je weer vrij?” vroeg Hielke.

„Natuurlijk, wat dachten jullie dan?”

„Nou?” riep Sietse, „ze hadden je best naar de gevangenis kunnen sturen.”

„Poeh, dat gaat zomaar niet!” pochte Kees. „Ze hebben me alleen maar verteld dat ik niet mag stelen. Nou, dat wist ik allang.”

„Waarom deed je het dan?” vroeg Louw droogjes.

„Daar heb jij niets mee te maken!” riep Kees kwaad. „Weet je wat jij bent? Een gemene verrader. Een klikspaan. Een grote

lafaard!”

Scheldend ging Kees ervandoor.

„Wat een rare knul,” zei Louw.

„Hm,” bromde Sietse. „Hij wou met andermans veren pronken.”

„Ja,” lachte Hielke, „maar die vlieger ging niet op!” riep de jongste van de twee, terwijl hij Louw heftig heen en weer schudde:

„Wel drommelse aap! Hoe kom jij aan mijn horloge?”

„Auw, auw,” jammerde Louw. „Het is uw horloge niet. Het is van Kees!”

„Het is van mij, brutale rakker!” riep de man driftig. „Jij hebt het eergisteren weggenomen, toen het daar bij het venster lag. Maar daar zal ik werk van maken. Vooruit! Mee naar de baas!”

Hoewel Louw bleef beweren dat het horloge van Kees was, het gaf niets. De man bracht hem naar een kantoor waar mijnheer Gastra, de baas van de werf, verwonderd opkeek, toen Louw werd binnengebracht.

„Wat betekent dat, Jonker?” vroeg Gastra.

„Deze kwajongen hebben we in het garenpakhuis gegrepen,” vertelde de man die Jonker bleek te heten. „Hij kwam zeker stelen en hij had mijn horloge in zijn zak.”

„Zo?“ zei mijnheer Gaastra en hij keek Louw doordringend aan. „Daarvoor zal ik de politie waarschuwen. Dieven kunnen we hier niet gebruiken!”

Resoluut nam hij de telefoon en belde Zwart op.

Drie minuten later kwam Zwart reeds. Hij keek heel gewichtig en toen Jonker hem het verhaal van het gestolen horloge verteld had, vroeg hij bars aan Louw:

„Zo, dus je steelt horloges?”

„Nee mijnheer. Het is niet waar. Het horloge is van Kees!” riep Louw half huilend.

„Het is van mij,” hield Jonker vol. „Mijn naam staat erin!” Met zijn zakmes maakte hij het dekseltje open en dan liet hij Zwart zien hoe er duidelijk de naam Jonker in gegraveerd stond.

„Nou? Wat zeg je daarvan?” vroeg Zwart spottend. „Blijf je nu nog volhouden dat het horloge van Kees is?”

„Maar,” stotterde Louw, „Kees droeg het vanmorgen. Vraagt, u het ook maar aan Hielke en Sietse.”

„Weet u wat u doet, Zwart?” stelde nu mijnheer Gaastra voor. „Neemt u hem maar mee en laat u die andere jongens ook komen. Dan zult u waarschijnlijk wel te weten komen wie nu de eigenlijke dief is.”

„Dat is wel het beste,” gaf Zwart toe. „En dan neem ik het

horloge even mee, dat krijgt u straks wel weer terug, Jonker!”
Vervolgens greep hij Louw in zijn kraag en zei bars:
„Vooruit jij!”

En alsof hij een zware misdadiger was werd Louw door de veldwachter opgebracht. De mensen bleven nieuwsgierig staan kijken en vroegen wat er aan de hand was. Maar Zwart zei niets. Hij keek extra boos en duwde Louw voor zich uit naar het gemeentehuis. De burgemeester, die juist op de stoep verscheen, vroeg: „Waar ga je met dat jongetje naar toe, Zwart?”

De veldwachter vertelde van het gestolen horloge en dan zei de burgemeester: „Breng hem maar naar mijn kamer en ga die andere jongens ook halen!”

In de burgemeesterskamer mocht Louw op een stoel gaan zitten en terwijl hij de burgemeester alles nog eens haarfijn moest vertellen, ging Zwart naar de smederij van Klinkhamer en naar de Woudaap. Een kwartier later kwam hij terug met Hielke, Sietse en Kees.

De Klinkhamertjes mochten meteen in de burgemeesterskamer gaan, maar Kees moest op de gang blijven wachten.

De Klinkhamertjes keken verwonderd op toen ze Louw daar zagen zitten.

„Hé Louw!” riep Sietse, „wat doe jij hier?”

„Nee nee,” sprak de burgemeester, „jullie mogen geen vragen stellen, dat doe ik! Kom eens wat dichterbij. Kijk, ik heb hier een horloge, weten jullie van wie dit is?”

Hielke en Sietse bogen zich vol aandacht over het uurwerk dat op het schrijfbureau lag en dan zei Sietse:

„Ik geloof dat het van Kees is;”

„Weet je het niet zeker?”

„Ja mijnheer,” riep nu Hielke, „het is beslist van Kees. Hij liet het ons vanmorgen zien en toen ontdekte ik die krasjes op het glas.”

Hielke toonde de burgemeester enige krasjes aan de rand van het glas.

„Dus jullie beweren dat dit horloge van Kees is?” vroeg de burgemeester nadrukkelijk en toen Hielke en Sietse ijverig ja knikten, zei hij tegen Louw: „Dat begint er voor jou goed uit te zien, vriend. Nu zullen we eens horen wat Kees ervan zegt.”

Zwart bracht hem binnen. Brutaal lachend keek Kees om zich heen, maar toen hij het horloge op het bureau zag liggen werd hij plotseling bleek om zijn neus.

„Waar schrik jij zo van?” vroeg de burgemeester bars.

„Ikke...?” vroeg Kees onnozel en dan zei hij brutaal: „Ik

schrik helemaal niet.”

„Zo? En vertel me dan eens vlug, van wie had jij dit horloge?”

„Dat heb ik... het is niet van mij,” stotterde Kees.

„Je vrienden weten absoluut zeker dat het jouw horloge is,” sprak de burgemeester streng, „dus vertel nu maar gauw waar je het vandaan hebt!”

Kees staarde naar de grond en durfde niet meer op te kijken.

Dan zei hij nauwelijks hoorbaar:

„Ik had het gevonden, mijnheer.”

„In het pakhuis?”

Kees knikte.

„Juist,” zei de burgemeester, „dan weten we nu genoeg.

Louw, jij raag gaan! Maar begeef je niet weer op verboden terrein en ga vooral niet stelen, zelfs geen stukje touw, want dat brengt narigheid. Dat heb je nu wel begrepen, hè?”

„Ja mijnheer, ik zal het niet vergeten,” beloofde Louw en zichtbaar opgelucht ging hij met Hielke en Sietse mee.

Kees moest blijven.

Op het plein voor het gemeentehuis vertelde Louw aan z'n vrienden wat hij allemaal beleefd had.

„Maar nu bemoei ik me ook nooit weer met Kees,” zo besloot hij zijn verhaal en met dat besluit waren de gebroeders het roerend eens.

Nieuwsgierig bleven ze wachten of Kees nog vrijgelaten zou worden. Het duurde vrij lang, maar eindelijk kwam hij toch naar buiten.

„Zo, ben je weer vrij?” vroeg Hielke.

„Natuurlijk, wat dachten jullie dan?”

„Nou?” riep Sietse, „ze hadden je best naar de gevangenis kunnen sturen.”

„Poeh, dat gaat zomaar niet!” pochte Kees. „Ze hebben me alleen maar verteld dat ik niet mag stelen. Nou, dat wist ik allang.”

„Waarom deed je het dan?” vroeg Louw droogjes.

„Daar heb jij niets mee te maken!” riep Kees kwaad. „Weet je wat jij bent? Een gemene verrader. Een klikspaan. Een grote lafaard!”

Scheldend ging Kees ervandoor.

„Wat een rare knul,” zei Louw.

„Hm,” bromde Sietse. „Hij wou met andermans veren pronken.”

„Ja,” lachte Hielke, „maar die vlieger ging niet op!”

HOOFDSTUK X

Waarom Louw geen pannenkoeken lustte

Langs het Kerkpad liep Kees naar school. Volgens de torenklok had hij nog zeven minuten tijd voordat de schoolbel zou luiden. Toen hij de eerste huizen van het dorp bereikte, ging het pad langs de schuttingen en heggen van de tuinen die achter de woningen lagen.

Hoewel Kees niet zo heel veel tijd meer had, kon hij toch niet nalaten om even bij de majoor door de schutting te gluren en te kijken of de pruimen al geplukt konden worden. Want dat er bij de majoor een grote pruimenboom in de tuin stond, dat wisten alle jongens van het dorp. De meeste van hen waren er weleens op strooptocht geweest om van de heerlijke vruchten te snoepen, hoewel ze dat altijd met de nodige voorzichtigheid moesten doen, want met de majoor viel niet te spotten. Het was een grote man met een streng uiterlijk en onder zijn neus prijkte een grote witte snor, Als echt militair liep hij nog kaarsrecht. Hij woonde nog maar enkele jaren in het dorp waar hij van een welverdiende rust genoot. Op de voordeur van zijn huis prijkte een bordje met de naam ,G. A. Lefèbre' erop. Maar dat vonden de dorpingen een

moeilijke naam om te onthouden en daarom sprak men altijd van ‚de majoor’.

Kees, die bij de majoor door de schutting gluurde, zag met voldoening dat de pruimenboom weer boordevol hing en het zoetjes aan tijd werd om de begeerlijke vruchten te plukken. En dan zag hij nog iets, wat hem een ogenblik de adem deed inhouden.

In het prieeltje, dat dicht bij de schutting stond, lagen — op een tafeltje, nee... maar... zag hij het nu wel goed?

Ja, dat waren allemaal gouden en zilveren munten.

Met begerige ogen stond Kees naar zoveel rijkdom te staren. Zoiets moois had hij nog nooit gezien en geen van zijn makkers had zoiets in zijn bezit. Zou hij er een paar meenemen? Er lagen er genoeg en zomaar voor het grijpen! Dan had hij een echte goudschat, net als die mannen in het boekje over zeerovers dat hij pas stiekem had gelezen. Hij hoefde maar even door het gat in de schutting te kruipen, dan achter langs de rozenstruik te sluipen en vlug een greep te doen in al dat goud en zilver.

Kees weifelde nog.

Hij keek eens achterdochtig om zich heen, maar omdat er niemand in de buurt was kon hij de verleiding niet langer weerstaan en kroop door de schutting.

Achter de rozenstruik bleef hij even doodstil zitten; doch er kwam niemand en hierdoor gerustgesteld vatte hij nieuwe moed en kroop snel naar het prieeltje.

In een ommezien had hij enige munten bemachtigd en ging dan als een haas terug naar de schutting. Maar, o schrik, daar hoorde hij iemand naderen. Was hij nu tóch betrapt?

Vlug wilde Kees nu door het gat kruipen, toen daar juist Louw passeerde. Louw, die nogal haast had, bemerkte Kees evenwel niet en spoedig was hij tussen de huizen verdwenen. Vlug kroop Kees nu door de schutting en liep dan, schijnbaar rustig, naar school.

Maar in werkelijkheid liet zijn geweten hem helemaal niet met rust.

Hoe dichter hij bij de school kwam des te beter herinnerde hij zich de woorden van de burgemeester, die hem gewaarschuwd had om nooit weer te stelen en welke hij in de opwindning helemaal was vergeten. Misschien kwam hij nu wel in de gevangenis. Brr... Stel je voor dat je een hele tijd in een cel moest zitten. Hij had achter het gemeentehuis wel eens door de tralies van een cel gekeken en dat zag er weinig aantrekkelijk uit. En wat moest hij nu met dat vreemde geld beginnen? Hij had er niets aan, want tegen zijn vriendjes ermee opscheppen ging natuurlijk niet, want dan liep hij meteen in de gaten. Zonder dat had hij er weinig aan. Nee! Hoe langer Kees erover nadacht, hoe meer hij tot de conclusie kwam dat hij erg dom gehandeld had. En dan moest hij plotseling nog hard hollen omdat de schoolbel reeds luidde.

Als een van de laatste stormde hij de gang binnen.

Vlug trok hij zijn jasje uit en dan viel zijn oog op het jasje van Louw dat daar ook aan de kapstok hing.

Meteen kreeg hij een prachtidée. Hij nam de munten en liet ze vlug in de jaszak van Louw glijden.

Ziezo! Daar was hij van verlost!

Wanneer Louw ze zou vinden, kon die ze wel naar de politie brengen. Dan was alles weer in orde. Opgewekt ging Kees de klas binnen en zat even later heel vlijtig aan zijn sommen te werken alsof er niets gebeurd was.

Maar dat er wel degelijk iets gebeurd was, ontdekte de majoor weldra. Hij had vroeger in vele landen gereisd en van overal munten meegenomen. Het verzamelen van oude munten was steeds zijn grootste liefhebberij geweest. In de loop der tijden had hij dan ook een flink aantal bijeen weten te garen, waaronder Chinese, Japanse zowel als Griekse en Romeinse munten waren. Vele waren van goud of zilver en daardoor waren ze veel waard.

De majoor was natuurlijk reuzetrots op zijn verzameling en vaak zat hij ze nauwkeurig te bekijken en verdiepte zich in hun geschiedenis.

Iedere munt had zijn eigen historie. In gedachten zag de majoor dan het land waar ze vandaan kwamen en dat bracht hem dan weer een prettige herinnering aan 't land waar hij

vroeger was geweest.

Zo wilde hij ook deze morgen weer de tijd zoekbrengen met het bekijken van zijn munten en omdat het mooi weer was kon hij dat het beste doen in de tuin. Daar kon hij er ongestoord van genieten. Want niets maakte de majoor zo boos als wanneer men hem bij zijn liefhebberij stoorde. Zo bracht hij zijn muntenschat in de tuin en spreidde ze zorgvuldig uit op het prieeltafeltje. Maar voor hij er rustig bij ging zitten wilde hij toch eerst een pijpje tabak halen.

Toen hij evenwel lustig rokend terugkwam, viel het hem op dat de munten anders lagen dan eerst.

't Was net alsof iemand ze door elkaar had geschoven.

Ogenblikkelijk begon de majoor ze te controleren. En dan ontdekte hij tot zijn grote schrik dat er enige ontbraken. En dat nog wel de kostbaarste exemplaren.

Drommels! Was er iemand in de tuin geweest? Of had hij ze misschien onderweg in de tuin verloren? Scherp turend op het pad, liep hij naar de woning terug.

Maar hij vond niets.

„Heb je iets verloren?“ vroeg zijn vrouw, toen ze hem zo zag naderen.

„Ik begin eerder te geloven dat ik bestolen ben!“ riep de majoor driftig. „Er zijn zes munten verdwenen!“

„Maar dat is toch niet mogelijk!” meende mevrouw. „Hoe kan hier iemand ongemerkt in onze tuin komen?”

„Misschien door de schutting,” bromde de majoor. „Ik zal meteen gaan kijken!”

Gevolgd door zijn vrouw ging hij terug naar het prieel en ontdekte dan naast de rozenstruik voetstappen in de losse aarde.

„Wel alle drommels nog aan toe! Daar heb je ’t al! Er was hier wel degelijk iemand!” bulderde hij luid, toen hij zag hoe een voetspoor vanaf de rozenstruik naar een gat in de schutting leidde.

„Er is hier een of andere kwajongen geweest die me die poets heeft gebakken! Maar dat gaat zó niet. Hij heeft minstens voor een waarde van vijfhonderd gulden meegenomen!”

Driftig schoof hij de grendel van de deur en keek op het pad. Maar er was geen jongen te zien. Alleen de bakker kwam juist aanfietsen.

„Heeft u misschien ook een kwajongen gezien?” vroeg de majoor hem.

„Ik heb alleen dat jongetje uit de woonschuit langs het pad zien hollen,” vertelde de bakker, „maar verder heb ik niemand gezien.”

„Dan heeft hij het gedaan,” riep de majoor direct overtuigd.

„Dat zwerversvolk is nooit te vertrouwen. Ik ga meteen naar de veldwachter.”

„Wat is er gebeurd?” vroeg de bakker nieuwsgierig.

Maar daar gaf de majoor al geen antwoord meer op, want hij liep met grote passen naar het gemeentehuis.

Louw, die zich van geen kwaad bewust was, zat ijverig zijn sommen te maken, toen er geklopt werd en veldwachter Zwart, vergezeld van de majoor, het lokaal binnenkwam.

Ze spraken even met de onderwijzer en dan riep mijnheer Brouwer: „Louw Vrolijk! Kom jij eens even hier!”

„Ikke....?” vroeg Louw hoogst verwonderd en dan ging hij onbeschroomd naar de veldwachter, die hem streng aankeek, alsof hij een groot misdadiger was. Louw moest mee in de gang en dan vroeg Zwart bars:

„Ben jij vanmorgen in de tuin van de majoor geweest?”

„Ikke....?” vroeg Louw weer en dan antwoordde hij rustig:

„Nee mijnheer!”

„Ondervragen geeft niets!” riep de majoor ongeduldig.

„Fouilleer hem! Dat gaat vlugger!”

„Maak je zakken leeg!” commandeerde Zwart nu en, hoewel met tegenzin, begon Louw de inhoud van zijn zakken aan de veldwachter te tonen.

Maar tot grote teleurstelling van de majoor kwamen er slechts

een zakmes, een stukje krijt en een zakdoek te voorschijn. Zwart overtuigde Zich of dat wel alles was, door de zakken nog eens grondig na te voelen, maar ze bleken volkomen leeg te zijn.

„Misschien heeft hij ze in het lokaal verstopt,” veronderstelde nu de majoor. Maar ook bij de bank van Louw werd niets gevonden.

Natuurlijk volgde de hele klas alles vol spanning, maar Kees durfde nauwelijks naar Zwart te kijken, en af en toe schoof hij onrustig heen en weer.

Dan ging de veldwachter weer voor Louw staan en hem heel streng aankijkend vroeg hij:

„En waarom holde jij vanmorgen zo haastig langs de tuin van de majoor?”

„Omdat ik laat was, mijnheer,” antwoordde Louw.

„Zo? En waarom was je zo laat? Geef antwoord, vlug!”

„Ik heb eerst gevist,” zei Louw rustig, zonder zich door Zwart van zijn stuk te laten brengen.

„En moeder waarschuwde me toen bijna te laat dat het tijd voor school was. Daarom moest ik hard hollen.”

„Zo, hm!” Zwart begon te twijfelen, maar dan deed de majoor een stap naar voren en zei: „Neem hem mee, agent! Misschien wil hij voor de burgemeester wel bekennen.”

Zwart pakte de hevig tegenstribbelende Louw bij zijn schouder en duwde hem voor zich uit.

„Ik heb niets gedaan,” protesteerde Louw, „laat me los!”

„Dat zul je eerst moeten bewijzen!” sprak Zwart grimmig, en hij wilde hem de deur uitduwen.

Maar Louw spartelde tegen en riep: „Ik moet mijn jasje nog aan!”

Louw ging terug en wilde het grijpen, maar Zwart was hem voor en begon meteen de zakken te doorzoeken.

Al in de eerste zak vond Zwart de vermiste munten.

Mijnheer Brouwer, die in de deur van het lokaal stond te kijken, kwam verrast naderbij.

„Maar Louw, hoe kon je dat doen?” sprak hij teleurgesteld, want hij mocht de jongen graag.

„Dacht ik het niet?!” riep de majoor, zó luid dat het in alle lokalen te horen was. „Die zwervers zijn nooit te vertrouwen!”

„Dus je bent toch in de tuin geweest?” vroeg Zwart bars.

Louw keek met grote onschuldige ogen van de een naar de ander en riep dan huilend van kwaadheid: „Ik ben niet in de tuin geweest! Ik weet van niets!”

„Wacht eens!” riep de majoor, „er ontbreekt er nog een!”

„Hier heb ik Metapontum en dit is Gelas en dit Agrigentum. Wel alle drommels! De gouden soeverein van Kampen

ontbreekt. Waar is die andere munt, kwajongen?”

„Ik heb ze niet gehad!” riep Louw woedend en hij stampte met zijn voet van kwaadheid op de grond.

„Niet zo brutaal jij!” sprak Zwart dreigend en hij zocht ook in de overige zakken van het jasje. Maar de ontbrekende munt was er niet.

„Zeg Louw,” zei mijnheer Brouwer medelijdend, „als je hier iets van weet, moet je het nu zeggen, mijn jongen, anders maak je het allemaal maar erger.”

„Maar ik heb het niet gedaan, mijnheer!” riep Louw wanhopig uit.

„Dus je weet van niks?” vroeg Zwart. „Dan ga je maar mee naar de burgemeester en zal die wel beslissen wat er verder gebeuren moet. Vooruit! Trek je jasje aan!”

„Ik heb het niet gedaan!” huilde Louw en snikkend ging hij tussen de veldwachter en de majoor mee naar het gemeentehuis. Mijnheer Brouwer stond hem hoofdschuddend na te kijken. Nee, dat had hij beslist niet van Louw gedacht.

Voor de ramen van zijn klas stonden alle jongens en Hielke riep:

„Ai, ze nemen hem meel Wat zou hij gedaan hebben?”

„Zitten gaan!” gebod mijnheer Brouwer ontstemd toen hij ’t

lokaal weer binnenkwam. „Het is al erg genoeg dat de politie hier komt.”

„En vertel me eens! Wie is er vandaag nog meer in de tuin van de majoor geweest?”

Hij keek zijn leerlingen één voor één oplettend aan. Maar niemand gaf antwoord. Hij keek teleurgesteld.

„Enfin!” zei hij dan. „Ga maar weer aan ’t werk.”

De jongens bogen zich over hun sommen, maar niemand had er meer de volle aandacht bij.

Allen, behalve Kees natuurlijk, vroegen zich af, wat of Louw wel gedaan mocht hebben.

Tenslotte kon Sietse zijn nieuwsgierigheid niet langer bedwingen. Hij stak een vinger op en vroeg: „Mijnheer, waarom hebben ze Louw meegenomen?”

„Louw wordt verdacht van diefstal. Hij had gouden en zilveren munten in zijn jaszak die bij de majoor ontvreemd waren.”

Daar hoorden de jongens vreemd van op, Kees keek brutaal om zich heen. Niemand kon hem iets bewijzen. En zo bleef ook voor mijnheer Brouwer het raadsel onopgelost.

Een uur later kwam Louw terug. Hij keek zó bedroefd dat mijnheer hem maar niets vroeg. Stil ging Louw op zijn plaats

zitten en deed alsof hij weer aan zijn sommen werkte. Maar in werkelijkheid zette hij geen cijfer op het papier.

Nauwelijks ging de school uit of Hielke en Sietse voegden zich bij hun vriend en vroegen hem honderd uit.

„Ik heb niet gestolen,” vertelde Louw. „Maar de burgemeester wil het niet geloven. Hij zegt dat ik moet zorgen dat die andere munt ook terugkomt.”

„Is er dan nog een munt zoek?” vroeg Hielke.

„Ja, een gouden. Maar ik weet van niets! Iemand had ze in mijn jasje verstopt en nu krijg ik de schuld van alles!”

„Wij zullen je wel helpen,” beloofde Sietse.

„Als je het mij vraagt is het net een streek voor Kees, ik wed dat die er wel meer van weet. Ik zal hem vanmiddag eens onder handen nemen.”

„Maar je hebt niet het minste bewijs!” riep Hielke. „Als Kees ontkent kun je hem niets maken.”

„Laat dat maar aan mij over,” zei Sietse. „Weet je wat? We gaan terug naar school en zoeken in de gang of de munt daar nog ergens ligt.”

Dat was geen slecht idee. Ze gingen meteen kijken.

Doch ze hadden zich de moeite kunnen besparen, want tijdens de les had veldwachter Zwart de gang reeds nauwkeurig nagezocht, zonder iets te vinden.

Ook op het pad tussen de school en de tuin van de majoor vonden ze niets. Het zag er dus donker uit voor Louw. Kees had hem wel een erg lelijke poets gebakken, ofschoon het nog een vraag was of hij er wel plezier van zou beleven. Want toen Kees op weg naar huis in zijn ene zak nog een munt vond, schrok hij geweldig! Stel je eens voor dat de veldwachter die bij hem had gevonden! Dan was alles héél anders gelopen en had zeker niet Louw, maar hijzelf voor de burgemeester moeten verschijnen. Hij besloot dan ook om de munt meteen te verstoppen. Argwanend keek hij om zich heen, maar er was niemand te zien. Dan groef hij vlug een gat naast de paal van een hek en stopte de munt erin. Met zijn zakmes kraste hij een kruisje in de paal, zodat hij de plaats altijd terug kon vinden en holde dan naar huis. Niemand kon hem nu meer iets bewijzen en hierdoor gerustgesteld ging Kees eten alsof er niets gebeurd was.

Louw daarentegen lustte niets, hoewel zijn moeder heerlijke pannenkoeken had gebakken, waar hij anders zo dol op was. „Ben je ziek?” vroeg mevrouw Vrolijk bezorgd. En toen vertelde Louw haar alles.

Gelukkig geloofde moeder direct dat hij onschuldig was en troostend zei ze: „Kom Louw, wie een zuiver geweten heeft, heeft zich van niemand wat aan te trekken. Het komt alles

weer in orde!”

Maar hoe het weer in orde moest komen wist moeder ook niet en ze piekerde er tenslotte al even erg over als Louw.

De pannenkoeken bleven onaangeroerd.

HOOFDSTUK XI

De vrienden vangen een vreemde snoek

Gerben is woedend, maar het loopt met een sisser af
Toen Hielke en Sietse thuis alles hadden verteld van de
muntdiefstal, wilde Klinkhamer ook niet geloven dat Louw de
dader was.

„Louw is veel te goed om zoiets te doen,” zei hij. „De jongen
is zo eerlijk als goud. Daar durf ik mijn hand wel voor in het
vuur te steken.”

„Ik geloof eerder dat Kees het gedaan heeft,” zei Sietse.

„Maar Sietse, zoiets mag je niet zeggen,” waarschuwde
moeder. „Je zou hem onder verdenking kunnen brengen,
terwijl hij er misschien part noch deel aan heeft.”

„Toch zal ik die ‚slome’ in de gaten houden,” hield Sietse
koppig vol.

„Tja, het is wel vreemd dat de dief die munten in het jasje van
Louw heeft gestopt,” vond Klinkhamer. „Maar om iemand
daarvan te beschuldigen moet je bewijzen hebben. En dat is
dikwijls heel moeilijk. Dus jongens, begin geen domme
dingen tegen Kees, want dan komt er misschien nog meer
narigheid van. Per slot van rekening zal de majoor wel over

het verlies van die ene munt heen komen, hij heeft er nog genoeg.”

„Maar intussen denkt iedereen dat Louw een dief is,” merkte Hielke op.

„Dat is natuurlijk wel heel erg voor hem,” vond moeder.

„Maar op den duur denkt niemand daar meer aan. Jullie moeten hem maar troosten, dan vergeet hij het wel.”

„Wij laten Louw vast niet in de steek,” zei Hielke. „Kom Sietse, we gaan hem opzoeken.”

De jongens wilden naar buiten gaan toen de bezorger juist de krant bracht. Hielke nam hem in ontvangst en zag er een foto in staan van de slager die een grote snoek omhoog hield.

„Ai, kijk eens!” riep hij. „Onze slager heeft een monster gevangen! Sjonge, wat een kanjer van een snoek!”

„Laat eens kijken?” zei Klinkhamer nieuwsgierig.

De krant werd op tafel uitgespreid en dan lazen de jongens over vaders schouder het onderschrift mee.

„Nee maar. Vijfentwintig pond!” riep Klinkhamer uit. „En wel een meter tien lang! Zo’n vis kan niet eens in de koelbak!”

„Ik ga hem bekijken,” zei Sietse. „Ga je mee, Hielke?”

Natuurlijk wilde Hielke wel en hij holde met zijn broer naar de werkplaats. Ze grepen hun oude fiets en vijf minuten later stonden ze reeds voor de slagerij.

De slager, die in de winkel stond, vroeg, toen Hielke en Sietse binnenkwamen: „Wat is er, jongens?”

„Mogen we de snoek zien?” vroeg Sietse.

„Dat zal niet gaan, jongens,” riep de slager lachend. „Of jullie moeten naar de stad fietsen. Ik heb de snoek verkocht aan een handelaar die de snoek in zijn winkel tentoonstelt.”

„Dan hebben we pech gehad,” zei Hielke en teleurgesteld fietsten ze terug.

„Weet je wat we doen?” zei Sietse, toen ze de fiets in de smederij stalden. „We gaan proberen ook zo’n snoek te vangen en dan laten we hem bekijken voor een dubbeltje entree. En weet je wat we met dat geld doen?”

„Och jó, je hebt nog geen snoek,” lachte Hielke.

„Maar als we er een vangen en we verdienen er dan geld mee, kopen we een fiets voor Louw. Met de bandenplakkerij ging het niet, misschien lukt dit beter!”

„Dat vind ik best,” zei Hielke. „Maar waar wil je zo’n grote snoek vangen?”

„In de oude vaart!”

„Daar mag je niet vissen!”

„Dat heb je me al zo vaak verteld. Maar als we een sleepsnoer achter de boot binden, ziet niemand het.”

„Nou goed. We kunnen het proberen.”

Ze zochten een sterk snoer waaraan met ijzerdraad een metalen namaakvisje werd bevestigd. Hiermee gewapend gingen ze naar de Kameleon en voeren eerst naar Louw. Hun vriend zat droevig gestemd binnen toen de tweeling bij de woonschuit aanlegde. Mevrouw Vrolijk kwam naar buiten en vroeg:

„Zeg jongens, weten jullie wie die munten had gestolen?

Louw zit helemaal in de put. Hij lust zelfs geen eten.”

„Wij weten het niet, mevrouw,” zei Hielke. „Maar Louw heeft het niet gedaan, dat weten we zeker, nietwaar Sietse?”

„Natuurlijk niet,” zei Sietse. „En we zullen Louw wel helpen om de dief op te sporen.”

Louw kwam naar buiten.

„Hé jó, doe niet zo raar!” riep Hielke. „Je kijkt alsof je opgegeten zult worden. Kom, ga met ons mee, we hebben een reuzeplannetje!”

„Ik heb geen zin,” zei Louw, „ik kom voor ’t gerecht.”

„Moet je een pak slaag hebben?” vroeg Sietse en hij ging vlak voor Louw staan. „Hoor eens, jongetje, jij gaat met ons mee of ik geef je een pak rammel tot je zo plat bent als een dubbeltje!”

Sietse greep Louw bij zijn schouders en drukte zijn neus tegen die van hem.

„Ga weg, malle!” riep Louw en hij begon te lachen.

„Ha, dus je gaat mee? Goed zo, kop op, jó! We gaan een snoek vangen van vijftientig pond.”

Louw liet zich gewillig meetronen in de boot. En dan riep hij tegen zijn moeder, die er lachend naar stond te kijken:

„Moeder, geeft u me toch maar een pannenkoek mee!”

„Goed zo, mijn jongen, dat raag ik horen.”

Verheugd pakte moeder gauw enige pannenkoeken in een papieren zak en gaf ze Louw mee.

Weldra voer de Kameleon op grote snelheid naar het dorp terug.

„Wat voor plan hebben jullie?” vroeg Louw, terwijl hij zij te eten.

Hielke vertelde hem van de snoek die de slager had gevangen en dat zij er nu ook een wilden vangen.

„En dan laten we hem bezichtigen voor een dubbeltje en kopen we voor dat geld een fiets voor jou,” besloot Hielke zijn verhaal. „Die heb je altijd nog van ons te goed.”

Louw was zichtbaar ontroerd van zoveel goede vriendin hap en stotterend zei hij:

„Jullie zijn een paar. . een paar...”

„Als je begint te schelden, gooien we je overboord,” riep Sietse.

„Nee maar, ik vind jullie een paar reuzejongens,” zei Louw en dat meende hij uit de grond van zijn hart.

„Wij weten zelf wel dat we zo goed zijn,” zei Hielke lachend.

„Vraag het maar aan Zwart!”

Ze voeren juist langs het Raadhuisplein, waar de veldwachter naar hen stond te kijken. Sietse temperde meteen de snelheid omdat ze anders misschien op de bon geslingerd zouden worden, zoals Zwart het noemde. Maar nauwelijks waren ze de laatste huizen gepasseerd of Sietse gaf vol gas. Zo kwamen ze spoedig bij een hoge brug aan de linkerkant van het kanaal. Daar voeren ze onderdoor en kwamen dan in de oude vaart. De motor werd gestopt en het sleepsnoer achter aan de boot gebonden. Dan gingen ze langzaam varend verder. Hielke, die naast Sietse op de achterbank zat, hield het snoer stevig vast om te voelen of ze al beet hadden.

Louw stond voorin te kijken of er ook politie in de buurt was. Langs rietkragen en pasgemaaide velden voeren ze verder. Af en toe stopte Sietse de motor en liet de Kameleon geruisloos drijven, tot hij bijna stil lag, waarop hij de motor weer liet draaien.

„Voel je nog niets?” vroeg hij telkens aan Hielke en hij keek soms zo naar het snoer, dat hij vergat om te sturen.

„Hé jó,” waarschuwde Louw dan, „we gaan de wal op!”

Ze hadden ongeveer honderd meter gevaren, toen Hielke plotseling riep:

„Stop Sietse! Ik heb er een!”

Meteen lag de boot stil. Hielke probeerde het snoer in te halen, maar dat ging niet zo eenvoudig. Hij moest flink hard trekken, doch geleidelijk kon hij het snoer inpalmen.

„Het is vast een reuzensnoek,” riep Sietse.

„Hij trekt de boot zelfs achteruit!” riep Louw opgewonden.

„Doe maar voorzichtig aan, anders breekt de lijn.”

Hielke deed nog een paar ferme halen en dan... dan kwam er iets boven waar de jongens met grote ogen naar keken.

„Wat is dat?” vroeg Louw, die boven op de motorkap stond.

„Het lijkt wel een reuzenpaling,” zei Sietse.

„Och welnee,” riep Hielke. „Ik zie het al, het is een fietsband!”

Met moeite trok hij het snoer verder omhoog en dan riepen ze alle drie:

„Ai, het is een heel wiel!”

Sietse greep het vast en samen met Hielke trok hij tot aller verbazing een compleet rijwiel naar boven.

„Is me dat wat?” riep Hielke uit. „Moet je kijken, de banden zijn nog hard. Je kunt er zo mee weggrijden!”

„Dat is een fiets voor jou, Louw!” zei Sietse glunderend.

„Maar,” twijfelde Louw, „misschien heeft een dief hem hier in 't water gegooid. En op een gestolen fiets ga ik niet rijden!” „Het is wel vreemd,” zei Hielke. „Is hier misschien ook iemand in de buurt van wie hij kan zijn?”

Ze tuurden over de weilanden, maar nergens viel er iemand te ontdekken.

„Misschien is hier iemand in 't water gereden en verdronken,” veronderstelde Sietse.

„Nee toch?” zei Louw verschrikt.

„Dat bestaat niet,” zei Hielke. „Er is geen fietspad langs deze vaart.”

„Nou, zullen we de fiets meenemen of niet?” vroeg Sietse.

„Natuurlijk nemen we hem mee,” zei Hielke. „We brengen hem naar veldwachter Zwart.”

Het rijwiel werd op de motorkap gelegd en dan voeren ze naar huis terug. Ze brachten de Kameleon in het boothuis en gingen met hun vangst naar de smederij.

„Kijk eens wat we uit de oude vaart hebben opgevist, vader,” zei Hielke en hij toonde de fiets.

„Opgevist?” vroeg Klinkhamer verbaasd. „Warempel, het zadel is kletsnat en er zit kroos tussen de spaken. Hoe bestaat het.”

Klinkhamer bekeek de fiets van alle kanten.

„Die ziet er niet slecht uit,” vond hij. „Hij is nog helemaal niet roestig en dat is een bewijs dat hij nog niet lang in ’t water lag.”

„Mag Louw hem nu hebben, vader?” vroeg Sietse. „We hebben hem toch eerlijk gevonden?”

„Nee jongens, dat gaat niet. Jullie moeten hem naar Zwart brengen. Als er dan na verloop van tijd geen eigenaar komt opdagen, krijgen jullie misschien de fiets terug.”

„Nou, dan brengen we hem meteen maar weg,” zei Hielke. Hij ging op de bagagedrager zitten en fietste de smederij uit. Sietse en Louw volgden hem op de oude fiets.

Zwart keek ook al verbaasd toen de jongens hem het gevonden voorwerp kwamen brengen. Hij moest alles precies weten en noteerde het in zijn boekje.

„En als niemand de fiets komt halen, krijgen wij hem dan?” vroeg Sietse.

„Dat zal de burgemeester wel beslissen,” zei Zwart en hij ging het rijwiel opbergen.

„Als hij maar niet denkt dat hij het mag houden,” zei Sietse.

„Wij zijn per slot van rekening de vindsters.”

Toen ze in de smederij terugkwamen, vroeg Klinkhamer:

„Zo jongens, is de fiets al in verzekerde bewaring?”

„Ja vader, hij staat al in de cel,” zei Hielke lachend.

Gerben kwam ook in de smederij.

„Ha Gerben,” groette Klinkhamer joviaal, „wat kijk jij zwart? Komt er onweer?”

„’t Is me nogal een mooie boel,” mopperde Gerben.

„Terwijl ik in de polder aan het werk ben, steelt iemand mijn fiets.”

„Je fiets gestolen?” vroeg Klinkhamer verrast. „Vertel eens gauw hoe dat mogelijk was!”

„Wel, omdat het zo warm is had ik de wielen half in het water van de oude vaart gezet.”

„Aha. Dus je was ginds bij de oude vaart?” onderbrak Klinkhamer hem terwijl hij de jongens veelbetekenend aankeek.

„Ja, als ik bij de boerderij aan het werk was geweest had ik echt geen fiets nodig gehad,” bromde Gerben nors.

„Nee, nee, natuurlijk niet! En wat gebeurde er toen, Gerben?”

„Wat er toen gebeurde? Wel, terwijl ik achter een hooihoop zat te schaften is er iemand zo gemeen geweest om mijn fiets te stelen. Maar o wee als ik de dief te pakken krijg! Ik rijg hem aan mijn vork! Ik maak gehakt van hem! Ik zal..

Gerben riep zulke vreselijke dreigementen dat de jongens alvast op een veilige afstand gingen staan. Ze hadden natuurlijk allang begrepen dat het de fiets van Gerben was, die

ze hadden opgevist.

Toen riep Sietse: „Waarom ga je niet naar de politie, Gerben?”

„Dat zal ik meteen doen!” riep Gerben woest en met grote stappen verdween hij in de richting van het dorp.

De jongens proestten het uit van het lachen toen ze hem nakeken.

„’t Is fraai,” zei Klinkhamer. „Maar hebben jullie die fiets dan niet opgevist? Gerben vertelde dat-ie aan de kant stond.”

„Maar vader, hij lag werkelijk op de bodem van de vaart,” zei Hielke.

„Ja, het is eerlijk waar,” hielp Louw hem.

„Dan is de fiets zeker omgevalen,” begreep Klinkhamer.

„Enfin, Gerben krijgt zijn karretje zo dadelijk wel terug. Maar ik moet jullie aanraden om maar niet op een beloning te wachten, want Gerben denkt natuurlijk dat jullie hem een poets hebben gebakken.”

Dat begrepen de jongens ook wel. Ze bleven uitkijken totdat ze Gerben in woeste vaart zagen terugkomen.

In de verte dreigde hij al met zijn vuisten.

„Kom jongens, in de boot!” riep Sietse en vlug holden ze naar de Kameleon.

Toen Gerben het erf opstormde, zag hij de vrienden juist

onder de brug doorvaren.

„Die apen van u!” riep Gerben woest tegen Klinkhamer, „die zijn van het ergste soort dat er op twee benen rondloopt.”

„Maak je niet dik, Gerben!” zei Klinkhamer kalm. „Het was je eigen schuld!”

„Mijn eigen schuld?”

„Ja zeker,” zei Klinkhamer onverstoorbaar. „Als jij je fiets beter had neergezet was hij niet omgevallen.”

„Is-ie dan omgevallen?”

„Natuurlijk. Kijk maar hoe nat het zadel nog is.”

„Verroest,” zei Gerben, „dat heb ik niet eens gezien!”

„Zie je nu wel hoe heetgebakerd je altijd bent?” lachte Klinkhamer. „Dat fietst op een kletsnat zadel en hij merkt er niets van. Je mag de jongens wel dankbaar wezen dat ze je karretje opgevist hebben. Anders liep je er nu nog naar te zoeken.”

„Ja, u hebt wel gelijk,” zei Gerben ontnuchterd. „Neemt u mij maar niet kwalijk!”

Ietwat beschaamd reed Gerben weg en dan riep hij nog over zijn schouder: „Bedankt u de jongens voor mij?”

Vanaf het meer zagen de vrienden Gerben naar de boerderij fietsen.

„De kust is weer veilig,” zei Sietse en hij stuurde de

Kameleon naar huis. Ze gingen vader vragen wat Gerben allemaal gezegd had.

„Ik moest jullie, namens Gerben, bedanken voor het vinden van de fiets,” zei Klinkhamer.

Maar voordat de jongens dat geloofden, moest hij er nog heel wat bij vertellen!

HOOFDSTUK XII

Op speurtocht – Gerben heeft veel fantasie

De tweeling had Louw naar huis gebracht en juist toen Sietse de Kameleon zwaaide, zei Hielke: „We kunnen wel even doorvaren naar de Woudaap. Ik zou weleens in het hol van Kees willen kijken. Misschien heeft hij de munt onder de molen verstoppt.”

Sietse was dadelijk bereid en stuurde naar de molen.

Maar dan zagen ze dat Kees op de wal zat te vissen en het was dus onmogelijk om stiekem even onder de molen te gaan kijken.

„We gaan maar terug,” zei Sietse. „Als het vanavond donker is kunnen we beter naar de Woudaap gaan,

„Maar jó, dat mag toch niet van vader?”

„Vader hoeft het niet te weten. We laten ons gewoon door het raam naar beneden zakken en varen dan stiekem het meer op.”

„Maar in het donker mag je niet varen zonder licht. Als de politie het ziet, zijn we er gloeiend bij.”

„Och jó. Jij durft niks. De politieboot kan toch niet zo snel als de Kameleon varen. Ze krijgen ons dus nooit te pakken.”

„Nou goed,” stemde Hielke toe. „Maar het zal wel weer fout aflopen, vrees ik.”

’s Avonds, toen Klinkhamer nauwelijks te bed lag, stonden zijn zoons stilletjes op. De torenklok sloeg juist elf toen Sietse het raam wijd open zette. Een dik touw, dat ze uit de werkplaats hadden meegenomen, werd aan een poot van het ledikant vastgebonden. Langs dit touw liet Sietse zich het eerst door het raam naar beneden glijden. Alles ging goed en dan volgde Hielke zijn voorbeeld. Weldra stond hij naast zijn broer op de grond, die druk bezig was zijn kous uit te wringen.

„Wat doe je?” vroeg Hielke verwonderd. „Die teil met water stond er net onder,” bromde Sietse. „Ja lach maar niet. Als ik ’m niet weggetrokken had, was jij er ook in gestapt,”

Sietse probeerde de kous weer aan te trekken, maar dat ging niet, Daarom hing hij hem over de waslijn te drogen. Stilletjes trokken ze hun klompen aan, die onder het afdak bij de keuken stonden en liepen dan voorzichtig naar het boothuis. Geruisloos duwden ze de Kameleon naar buiten en trokken hem langs de wal tot bij de brug. Daar startte Sietse de motor en snel voeren ze het meer op. Hielke ging voorin zitten om uit te kijken of er ook een politieboot patrouilleerde, want dan moesten ze vluchten. Weldra zagen ze de Woudaap tegen de

heldere sterrenhemel afsteken. Op enige afstand stuurde Sietse de boot tussen het riet. Daar bleven ze een tijdje liggen luisteren, maar rondom bleef het stil en dus besloten ze aan wal te gaan. Kruipend door het lange gras gingen de jongens onder langs de dijk naar de molen. Maar dan zagen ze een licht naderen, vermoedelijk een fiets.

„Pas op,” fluisterde Hielke, „daar komt iemand.”

De jongens maakten zich zo klein mogelijk en gluurden voorzichtig naar de persoon die daar naderde. Duidelijk zagen ze dat het een man was en nu herkenden ze Gerben die van de boerderij naar huis ging. Nog een paar meter en dan fietste hij langs de tweeling. De jongens hadden zich zo diep mogelijk in het gras verscholen, maar doordat Sietse even te vroeg opkeek, ontdekte Gerben hen toch. Aarzelend begon hij zijn gang in te houden. Had hij het goed gezien? Lagen daar twee mannen? Gerben weifelde of hij zou afstappen of doorrijden, maar dan richtte Sietse zich verder op en vroeg met diepe basstem:

„Wat wil jij, pummel!”

Tot groot vermaak van de tweeling ging Gerben er fluks vandoor.

„Ha, ha,” lachte Hielke, „hij is bang voor ons,”

„Zoveel te beter,” zei Sietse, „dan kunnen wij onze gang

gaan.”

Snel kropen ze verder naar de Woudaap en spoedig hadden ze het hol van Kees gevonden.

„Blijf jij op wacht, dan kruip ik erheen,” fluisterde Sietse.

„Maar blijf niet te lang,” zei Hielke. „Als ze ons snappen krijgen we vast een pak slaag.”

„Het is zo gebeurd,” zei Sietse en hij kroop gewapend met een zaklantaarn onder de molen. Ha, daar was het Indianenhof. Het bleek te bestaan uit een paar planken die tussen de stenen pilaren van de vloer waren geplaatst. Aan een spijker hing een lasso en op een balk stonden enige beduimelde boeken. Sietse begon alles vlug te doorzoeken. Hij bladerde in de boeken en schudde ze heen en weer, Hij voelde in de hoeken achter de pilaren, maar nergens was een munt te vinden.

Terwijl de jongens druk bezig waren met hun speurwerk, was Gerben halverwege het dorp van zijn fiets gestapt. En dan zag hij duidelijk een geheimzinnig licht bij de Woudaap schijnen. Drommels, er was geen twijfel mogelijk, die twee kerels waren daar aan het inbreken. Gerben moest gauw Zwart gaan waarschuwen voor het te laat was. Met een sneltreinvaart fietste hij naar het dorp. Op het Raadhuisplein zag hij Zwart lopen naast zijn fiets. Hij deed zijn ronde door het dorp.

„Goeienavond Zwart,” hijgde Gerben. „U moet vlug naar de Woudaap gaan. Er zijn inbrekers.”

„Inbrekers? Weet je het zeker?” Zwart stond al klaar om op zijn fiets te stappen.

„Ja ik weet het zeker. Toen ik langs de dijk fietste, zag ik twee mannen in het gras liggen en toen ik even later omkeek waren ze bij de molen. Ze hadden een zaklantaarn aangeknipt, daardoor kon ik het erg goed zien, begrijpt u wel?”

„Ik zal ze krijgen! Dat gespuis!” riep Zwart woest en vol ijver sprong hij op zijn fiets. Maar dan bedacht hij zich en vroeg:

„Er waren er twee, nietwaar?”

Gerben knikte.

„Dan gelast ik je om te helpen!” zei Zwart.

„Maar ik wil naar bed,” protesteerde Gerben. „Morgen moet ik weer vroeg op.”

„Daar heb ik niets mee te maken,” bromde Zwart. „Als je niet wilt helpen, ben je strafbaar. Bedenk dat wel!”

„Vooruit dan maar,” zuchtte Gerben en samen fietsten ze naar de Woudaap. Van verre zagen ze reeds het licht van een zaklantaarn. Maar eensklaps was het uit.

„Zag u dat?” vroeg Gerben.

„Ja,” bromde Zwart, „de dieven zijn zeker naar binnen gegaan. Maar we krijgen ze wel.”

Zwart begon sneller te rijden en ontdekte dan dat de lantaarn van Gerben nog brandde.

„Verroest! Doe je lantaarn uit, sufferd! Zo zien ze ons van verre al komen!” zei Zwart kwaad.

„Ik mag toch niet zonder licht rijden?” merkte Gerben op.

„Ik gelast het je,” commandeerde Zwart. „Nood breekt wet!”

Gerben zette de dynamo af, maar Hielke en Sietse hadden het licht van de naderende fietsers reeds lang gezien. Ze holden gauw naar hun boot terug en verscholen zich achter het riet. Toen zagen ze Gerben en Zwart voorbijrijden. „Als je me nou?” fluisterde Hielke. „Gerben heeft de veldwachter erbij gehaald. Nou wordt het helemaal mooi.”

„Sst,” zei Sietse, „ze mogen ons niet vinden, want dan zwaait er wat.”

Glurend door het riet zagen ze Gerben en Zwart bij de Woudaap afstappen. Even stonden ze te overleggen en dan ging Gerben voorzichtig links en Zwart rechts rond de molen speuren. De jongens hadden de grootste pret. Gerben liep zo langzaam, dat het duidelijk was te zien hoe bang hij was. Zwart daarentegen liep vervaarlijk met een gummistok te zwaaien.

„Zo meteen pakken ze elkaar,” fluisterde Sietse.

En dan ging vlak achter Gerben de deur van de molen open en kwam Dijkstra naar buiten. Hij had gerucht gehoord en

kwam eens poolshoogte nemen wat dat te betekenen had. Hij zag juist Gerben om de hoek verdwijnen.

Onverschrokken liep Dijkstra hem achterna en riep:

„Wat moet jij, kerel!”

„Help!” gilde Gerben hevig geschrokken en meteen kwam Zwart aanhollen. Reeds wilde hij de molenaar een tik met de gummistok geven, toen hij Dijkstra herkende.

„Zo,” bromde hij teleurgesteld, „bent u dat?”

„Ja, dat ben ik!” zei Dijkstra kwaad. „U vindt het toch zeker wel goed dat ik op mijn eigen erf loop? Wat komen jullie hier doen?”

„Er spookten hier inbrekers rond de molen,” verklaarde Zwart. „Gerben heeft ze gezien.”

„Hm,” bromde Dijkstra, „het is mogelijk. Ik heb al eerder ook iets gehoord. Wacht, ik zal een lantaarn halen dan kunnen we beter zoeken.”

De tweeling, die alles vol vermaak had gevolgd, besloot ervandoor te gaan. Als hun spoor in het gras werd gevonden, liepen de broers kans ontdekt te worden.

Voorzichtig trokken ze de Kameleon achter de rietkraag langs. Ze hadden nog niet zo heel ver gevaren toen ze de mannen hoorden naderen.

„Ja,” riep Zwart, „kijk, hier heeft pas nog een boot gelegen. Daarin zijn de dieven ontvlucht! Ik zal als de drommel de brigadier van de politieboot waarschuwen!”

„Ai,” fluisterde Hielke bezorgd, „hoorde je dat? De politieboot komt. Ik wou dat we maar goed en wel thuis

waren.”

„Zolang ze ons niet zien moet je niet jammeren,” zei Sietse, en dan zweeg hij verschrikt, want Gerben en Zwart fietsten weer voorbij. De jongens keken hen na tot ze verdwenen waren. Dan startte Sietse vlug de motor en met volle snelheid voeren ze naar de brug.

Zonder dat iemand hen had gezien kwamen ze thuis.

De Kameleon werd veilig opgeborgen en toen slopen de jongens naar huis. De klompen werden netjes onder het afdak gezet en gelijk apen klommen ze langs het touw naar hun kamertje. Sietse trok het touw naar binnen en Hielke sloot het raam. Even keken ze nog naar het meer waar plotseling een felle lichtstraal zoekend over het water gleed. Hielke en Sietse keken elkaar aan en zeiden tegelijk: „De politieboot.”

Lachend bleven ze nog even kijken en kropen dan gauw onder de wol. De torenklok sloeg reeds middernacht.

De volgende morgen sliepen ze een gat in de dag.

Klinkhamer kwam hen tenslotte wekken.

„Hé rakkers!” bulderde hij. „Hoe staat het erbij? Komen jullie er nog uit of moet ik het ledikant omkeren? Het is al acht uur geweest!”

„Ja vader, we komen.” Geeuwend stonden de jongens op.

„Jullie moeten in het vervolg vroeger naar bed gaan,” bromde vader nog, terwijl hij naar beneden ging.

„Hij heeft het touw gelukkig niet gezien,” zei Sietse.

„Maar zit dat dan nog aan het ledikant vast?” vroeg Hielke.

„Waarom heb je dat gisteravond meteen niet opgeborgen?”

„Omdat ik de knoop niet los kon krijgen. Probeer jij liet maar.”

Samen begonnen zij aan het touw te wringen en te trekken, maar de knoop liet niet los.

„Wel verdraaid nog-an-toe,” klonk nu vaders stem onder aan de trap. „Waar blijven jullie? Als ik weer boven moet komen is het niet best!”

„Ja ja. We komen al, vader!”

Hielke nam vlug zijn zakmes en met moeite wist hij het dikke touw los te snijden. Haastig stopten ze het onder de matras en holden dan de trap af.

„Zo! Daar hebben we de heren eindelijk,” zei Klinkhamer spottend en hij keek zijn zoons onderzoekend aan. „Hebben jullie vandaag geen zin om naar school te gaan? Worden de sommen misschien te moeilijk?”

„Och welnee,” zei Sietse. „We hebben ons alleen maar verslapen, dat is alles.”

„Het is fraai,” zei vader. „Ik heb een droge keel gekregen, zo

vaak moest ik jullie roepen. Geef mij nog maar een bakje thee, moeder.”

Zwijgend begonnen Hielke en Sietse ieder een flinke stapel boterhammen naar binnen te werken, toen moeder door het raam keek en verwonderd vroeg:

„Wat hangt daar toch aan de lijn? Het lijkt wel een kous?”

Hielke begreep meteen dat die domme Sietse vergeten was zijn kous mee naar binnen te nemen en hij gaf zijn broer onder de tafel een por.

„Auw,” zei Sietse, „eh, ik bedoel: die kous is van mij, moeder. Hij was nat.”

„Maar hoe kwam je zo nat?” wilde moeder weten.

„O, ik was te water gestapt,” antwoordde Sietse laconiek.

„Ja, van water word je nat, dat klopt,” zei Klinkhamer. „Maar ik weet niet; mijn gevoel zegt me, dat jullie weer het een of ander hebben uitgehaald. Maar denk erom, als het kattenkwaad blijkt te zijn wordt het kermis met de mattenklopper”

„Ik zal je een paar andere kousen geven, Sietse,” zei moeder.

„Maar kijk dan in het vervolg beter uit, hè?”

„Goed moeder,” beloofde Sietse.

Toen de jongens alle boterhammen hadden verorberd, zei vader: „Voordat jullie naar school gaan moeten jullie me even

helpen een maaimachine naar binnen te duwen.”

Dat wilden de jongens met alle plezier doen. Ze gingen met vader mee naar de smederij en dan probeerden ze met hun drieën de zware machine in de werkplaats te duwen. Dat ging evenwel niet vlot, maar gelukkig kwam Gerben op bezoek en met zijn hulp was de machine vlug binnen gereden.

„Je kwam precies op tijd, Gerben,” zei Klinkhamer lachend.

„Ja, als ik er ook niet was,” pochte Gerben. „Gisteravond moest ik nog met Zwart mee op dieven jacht.”

„Wat zeg je? Waren er dieven?” vroeg Klinkhamer hoogst nieuwsgierig. Hoe zijn brave zoons heimelijk tegen elkaar knipoogden, zag hij niet.

„Ja,” vertelde Gerben, „toen ik gisteravond naar huis fietste, lagen er twee mannen in het gras verscholen. Ik wilde afstappen, maar toen riepen ze... eh...”

„Wat wil jij, pummel!” hielp Sietse hem.

Verbaasd keek Gerben hem aan.

„Hoe weet jij dat?” vroeg hij argwanend.

„O, dat raad ik maar zo,” zei Sietse lachend.

Hielke begon verwoed zijn neus te snuiten, zo moest hij lachen om dat verbaasde gezicht van Gerben.

„Nou enfin,” vertelde Gerben verder, „ik ben toen doorgereden, maar even verder keek ik om en zag die twee

vreemde snuiters bij de Woudaap rondspoken. Ik dacht: wacht, dat is geen zuivere koffie en vlug ging ik Zwart waarschuwen. Maar Zwart had niet veel zin om te gaan kijken.”

„Was Zwart bang?” vroeg Sietse spottend.

„Als een schoothondje,” beweerde Gerben en vol vuur vertelde hij verder. „Ik ben toen maar met hem meegegaan.”

„Was jij dan niet bang, Gerben?” vroeg Sietse.

„Ik ben nooit bang,” snoefde Gerben. „Maar we kwamen helaas te laat. De inbrekers waren op de vlucht geslagen omdat Dijkstra met een lantaarn naar buiten kwam. We zagen ze snel het meer over roeien. Zwart stuurde de politie boot er gauw achteraan en zo werden ze gepakt!”

„Wat zeg je?” riepen Hielke en Sietse verbaasd. „Waren er dus echt dieven bij de Woudaap?”

„Dachten jullie dan dat ik een beetje sta te fantaseren?” vroeg Gerben verontwaardigd.

„Het lijkt er anders veel op,” meende Sietse.

„Weet je wat jullie zijn?” riep Gerben kwaad. „Jullie zijn eigenwijze apen!” „Maar wij roepen niet om hulp als Dijkstra uit de molen komt,” zei Sietse.

Bij die opmerking keek Gerben zo verbluft dat Klinkhamer vroeg: „Wat heb je, Gerben? Word je niet lekker?”

Het antwoord dat Gerben daar op gaf, hebben Hielke en Sietse niet afgewacht. Ze holden lachend de deur uit naar school. Maar één ding wisten ze zeker: groter fantast dan Gerben moest er nog geboren worden!

HOOFDSTUK XIII

Louw heeft geluk

Zwart is vol ijver en alles komt op zijn pootjes terecht
Op het schoolplein stond Louw vol ongeduld op de tweeling
te wachten.

„Wat zijn jullie laat!” zei hij verwonderd, toen Hielke en
Sietse eindelijk kwamen opdagen.

„Ha jó, moet je horen!” riep Hielke en ze vertelden hun
vriend alles wat ze beleefd hadden.

Louw moest lachen om dat verhaal over Gerben, maar vroeg
dan teleurgesteld: „Dus jullie hebben de munt niet
gevonden? Dat is erg jammer. Ik ben vanmorgen stiekem
achter Kees aangelopen. Halverwege het pad bleef hij bij een
hek staan. Maar toen hij mij zag, ging hij meteen verder.”

„Dat is misschien wel een bewijs, dat hij de munt in een
weiland verstopt heeft,” veronderstelde Hielke.

„Als dat waar is, zijn we nog niet jarig,” meende Sietse. „Je
kunt net zo goed een dubbeltje uit het meer proberen te
vissen, als dat we al die weilanden moeten afzoeken.”

„Maar als ik Kees steeds in het oog houd, zal ik vandaag of
morgen moeten ontdekken waar hij de munt verstopt heeft,”

meende Louw.

„Ja, dat moet je maar doen,” gaf Hielke toe.

Intussen stond Kees aan de andere kant van het plein de vrienden gade te slaan. Hij voelde instinctief dat ze het over hem hadden. Zou Louw vermoeden dat de munt bij liet hek verstoepd lag? Stel je voor dat ze daar gingen zoeken. Het was misschien toch beter om de munt mee naar huis te nemen. Zodra hij uit school kwam zou hij hem opgraven.

’s Middags bij het uitgaan van de school holde Kees als een van de eersten naar huis. Maar Louw zat hem weldra op de hielen. Kees liep zo vlug hij kon langs het Kerkpad, maar toen hij omkeek zag hij hoe Louw hem achtervolgde. Kees schrok ervan. Drommels, er was geen twijfel mogelijk, Louw liep met opzet achter hem aan. Voorheen ging hij immers altijd met Hielke en Sietse langs de weg? Enfin, Kees zou maar net doen alsof er niets bijzonders was en kalm wandelde hij verder. Maar intussen liep hij te piekeren wat hij moest beginnen. Kon hij de munt maar ongemerkt bij de majoor terugbrengen... Maar wacht eens... Dat kon immers best? Wat dom dat hij daar niet eerder aan had gedacht. Als hij de mum bij de majoor over de schutting van de tuin wierp, zou het net zijn alsof die daar verloren was. Natuurlijk werd zo’n gouden ding, dat in de zon schitterde, de een of andere dag wel

gevonden en dan was alles weer in orde. Het ging er nu om hoe hij de munt ongezien bij het hek vandaan kon halen. Zolang Louw hem volgde was dat natuurlijk onmogelijk. Kees liep daarom rechtstreeks naar de Woudaap en Louw ging naar de woonschuit, vanwaar hij de molen scherp in het oog bleef houden.

's Middags bij het naar school en het naar huis gaan herhaalde zich het spelletje. Louw achtervolgde Kees als een detective. Toen Hielke en Sietse uit school kwamen stond veldwachter Zwart bij vader in de smederij.

„Hallo vader! Dag Zwart!” groetten de jongens opgewekt. „Zo studenten!” zei Klinkhamer lachend en Zwart bromde iets onverstaanbaars dat zowel een groet als een dreigement kon betekenen. In ieder geval keek hij lang niet vriendelijk naar de jongens en eensklaps vroeg hij bits:

„Gaan jullie 's nachts weleens uit varen?”

„Dat mogen we niet,” antwoordde Sietse.

„We hebben geen licht op de boot,” verduidelijkte Hielke.

„En al hadden ze het wel, dan mochten ze het nog niet van mij,” zei Klinkhamer.

„Hm,” bromde Zwart, „ik had zo'n vermoeden dat jullie gisteravond bij de Woudaap probeerden in te breken. Er zijn duidelijke aanwijzingen.”

„Wij inbreken?“ vroeg Sietse verbaasd. „Maar de dieven zijn toch al gepakt?“

Een moment keek Zwart Sietse sprakeloos aan.

Dan vroeg hij opgewonden:

„Zijn ze gepakt? Daar weet ik niets van! Wie zegt dat?“

„Gerben,” zei Sietse en hij knipoogde stiekem naar Hielke, die een vuurrood hoofd kreeg van ingehouden pret.

„Gerben?” vroeg Zwart hoogst verwonderd.

„Ja,” zei Klinkhamer. „Gerben heeft hier vanmorgen verteld hoe hij met u op dievenjacht is geweest. En doordat u de politieboot te hulp riep, werden de dieven gegrepen.”

„Zo? Heeft Gerben dat verteld?” vroeg Zwart grinnig. „Nou, zeg hem dan dat hij zijn praatjes voor zich moet houden.”

Na dat minder vleiende oordeel over Gerben verliet Zwart driftig de werkplaats.

„Tjonge,” zei Klinkhamer tegen zijn glundere zoons, „nu breekt mij de klomp. Gerben zegt dat Zwart zo bang was als een schoothondje en Zwart beweert dat Gerben maar wat zegt. Als die twee samen op dievenjacht gaan, zullen ze wel nooit iemand te pakken krijgen, denk ik. Overigens geloof ik dat ze zich door een grappenmaker bij de neus hebben laten nemen. Denken jullie ook niet?“

Dat wisten de brave deugnieten wei zeker, maar ze vertelden

het liever niet.

„En jongens,” vervolgde Klinkhamer, „willen jullie straks naar boer Bergsma varen? Er moeten een paar tandwielen gebracht worden.”

„Ai, dan moeten we dwars door de polder,” zei Hielke.

„Dat kan best,” zei Sietse. „We gaan door het sluisje, daar zijn de sloten diep genoeg.”

„Maar ik moet het ene wiel nog bijvijlen,” zei vader. „Over een kwartiertje is het klaar.”

Het kwartiertje werd een uur doordat er steeds klanten op bezoek kwamen. Eindelijk was het wiel klaar en toen kwam moeder vragen of ze eerst een boterham wilden eten.

„Dat is best, moeder,” zei Klinkhamer. „Het is al bijna half zes en voordat die knapen terug zijn is het wel acht uur, vermoed ik. Schenk de koffie maar in. Ik kom zo.”

Het was ongeveer zes uur toen de jongens met de Kameleon het meer opvoeren. Bij de brug stond veldwachter Zwart hen wantrouwig na te kijken.

Met grote snelheid ging de Kameleon in de richting van de Woudaap.

„Kijk, daar zit Louw op het dak van de woonschuit,” riep Hielke. „Misschien wil hij wel met ons mee.”

Sietse stuurde naar de woonschuit. Louw, die hen zag komen,

klom naar beneden.

„Ga je mee, Louw?” vroeg Hielke. „We moeten naar boer Bergsma in de polder.”

„Ja graag,” riep Louw en handig sprong hij in de langs de wal schurende Kameleon. Meteen voeren ze verder.

„Wat zat jij daar hoog?” zei Hielke.

„Dat is mijn uitkijkpost,” vertelde Louw. „Daar kan ik zien wat Kees bij de Woudaap doet. Een uur geleden kwam hij deze kant op. Hij wilde naar het Kerkpad gaan, maar nauwelijks zag hij mij of hij ging terug.”

„Ai,” zei Sietse, „dan voert hij zeker iets in zijn schild.”

„Hij doet telkens zo geheimzinnig,” vertelde Louw.

„Waar is hij nu?” vroeg Hielke.

„Dat weet ik niet,” zei Louw.

„Weet je dat niet?” vroeg Sietse. „Maar dat is dom, jó. Misschien is hij nu wel op het Kerkpad om de munt te zoeken.”

„Dat kan niet,” zei Louw. „Kees is met zijn kano gaan varen.”

„Welke kant uit?” vroeg Hielke.

„Voorbij de Woudaap,”

„Wel drommels! Dan is hij de polder ingegaan, sufferd!” riep Sietse uit. „Hij gaat met een omweg naar het Kerkpad, zodat jij het niet ziet.”

„Zou het waar zijn?” stotterde Louw verschrikt. „Maar dan moet ik zo gauw mogelijk naar de polder!”

„Is hij al lang weg?” vroeg Hielke.

„Ongeveer een half uur.”

„Dan halen we hem misschien nog wel in,” zei Sietse. „Zijn kano vaart nogal zwaar.”

Met volle kracht ging de Kameleon verder. Zo kwamen zij bij een smal bruggetje in de polderdijk, waar tevens een sluis was. Gelukkig bleek de sluis open te staan omdat het water in de polder en het meer even hoog was. Ze kwamen in een brede sloot, waar Sietse de snelheid aanmerkelijk moest temperen, omdat het er niet diep was. De sneldraaiende schroef wierp het water zo snel omhoog dat er modder naar boven kwam. Met de motor in de tweede versnelling werd langzaam doorgevaren. De schippers Hielke en Louw stonden voorin te kijken. Bij iedere bocht gluurden ze voorzichtig langs het riet, maar van een kano was niets te bespeuren. Ze voeren halverwege de polder toen Hielke op de motorkap ging staan om over de rietkragen te kijken. En warempel. Daar liep Kees in een weiland. Hij ging recht naar het Kerkpad.

„Wat nu?” vroeg Louw gejaagd. „Zal ik hem nalopen?”

„Nee, doe dat niet,” zei Sietse. „We gaan zijn kano opzoeken en houden daarbij de wacht tot hij terugkomt.”

„Dat is een goed plan,” zei Hielke. „We laten Kees de munt eerst halen en nemen hem dan af.”

„Maar,” zei Louw, „als Kees niet terugkomt en langs het Kerkpad naar huis gaat, wat dan?”

„Dat doet hij niet, want zijn kano is hier,” zei Sietse. „En we zullen hem goed in het oog houden. Gaat hij wel langs het pad naar huis, dan varen wij direct terug. Ik weet zeker dat wij dan vóór hem bij de Woudaap zijn.”

De Kameleon was langzaam verder gevaren en daar ontdekten de vrienden de kano van Kees. Sietse stuurde zijn boot ernaast en dan gingen ze aan land om Kees na te kijken. Dat ze zelf ook gezocht werden, vermoedden ze niet.

Veldwachter Zwart liep namelijk met zijn verrekijker de polder af te zoeken naar de belhamels van Klinkhamer. Hij had ze duidelijk de polder zien binnenvaren en nu kon hij ze nergens meer ontdekken. Wel zag hij een jongen door de weilanden lopen, maar dat was het zoontje van de molenaar.

Daar sloeg Zwart verder geen acht op. Maar wacht!

Daarginder zag hij toch iets bewegen. Ja warempel, dat waren ze. Ze stonden over het veld te turen.

Kees had intussen het pad bereikt. Bij het hek, waar de munt verstopt lag, keek hij argwanend om zich heen. Niemand zag hem en dan groef hij de munt vlug op. Hij verborg deze diep

in zijn zak en holde terug naar de kano.

„Ja jongens, hij komt,” waarschuwde Hielke.

„Vlug in de boot,” zei Sietse. „We varen terug en blijven dan tussen het riet op hem wachten.”

In een ommezien zaten ze in de Kameleon en voeren naar een bocht waar een mooie schuilplaats was.

Vol spanning bleven ze wachten op de gouden vloot, zoals Hielke lachend opmerkte.

„Als Kees de munt nu maar heeft,” twijfelde Louw.

„Sst!” waarschuwde Sietse, „hij komt!”

Niets vermoedend kwam Kees met zijn kano naderbij. IJverig trok hij de peddel door het water. Hij scheen nogal haast te hebben. Dadelijk moest hij de bocht om. Nog een paar slagen en dan...

Ineens schoot de Kameleon te voorschijn. Met zijn stompe steven ramde hij de kano, die dwars in de sloot kwam te liggen.

Kees kon van schrik geen geluid uitbrengen. Met open mond en grote angstogen staarde hij de vrienden aan.

„Zo!” zei Sietse, „daar hebben we je eindelijk, gemene dief! Geef ons ogenblikkelijk de munt, of we gooien je kopje-onder!”

Totaal overrompeld stotterde Kees:

„Maar zeggen jullie dan niets tegen de politie?”

„Natuurlijk zeggen we het wel!” riep Louw kwaad, „’t Is nogal wat moois wat jij gedaan hebt om die munten in mijn jas te stoppen!”

„Maar dat deed ik uit angst,” jammerde Kees. „Ik had zo’n berouw en wilde de munten zo gauw mogelijk kwijt. In mijn angst liet ik ze in jouw jas glijden, Louw. Ik hoopte dat jij ze wel naar de politie zou brengen.” „Maar één hield je er toch voor jezelf,” merkte Sietse schamper op.

„Dat was per ongeluk. Ik wist het zelf niet. Die was onder mijn zakdoek geraakt.”

„Geef hem eerst maar eens hier,” zei Sietse ongeduldig. Kees haalde de munt te voorschijn en gaf hem aan Sietse.

„Wat was jij van plan met dat ding?” vroeg Louw.

„Ik wilde hem morgenvroeg bij de majoor in de tuin gooien. Dan was alles weer in orde geweest,” zei Kees.

„Nee, dat was het niet, sufferd,” riep Sietse. „Dan had iedereen nog steeds gedacht dat Louw een dief was. Begrijp je dat niet? Maar als je een kerel bent, ga je met ons mee naar de majoor en vertelt hem alles. Of ben je daar te laf voor?”

„Nee, nee. Ik zal alles doen wat jullie willen. Maar vertellen jullie het dan niet aan de politie?”

„Als jij alles eerlijk opbiecht, zullen wij er verder niet over

praten,” beloofde Louw.

Hielke knikte goedkeurend en stelde voor om meteen naar het dorp te gaan.

„Dat kan niet,” zei Sietse. „Wij moeten nog naar boer Bergsma. Kees kan alvast naar het meer roeien.”

Dat vond Kees best. De kano werd weer recht in de sloot gelegd en terwijl Kees naar het meer peddelde, voer de Kameleon naar de boerderij van Bergsma. Daar werden de tandwielen netjes afgeleverd en toen gingen de vrienden gauw terug.

„Ik ben benieuwd of Kees nog op ons wacht,” zei Hielke.

„Geloof dat maar niet,” zei Sietse. „Hij is er vast vandoor gegaan.”

Maar toen ze bij het meer kwamen, lag Kees daar, tot hun grote verrassing, geduldig te wachten.

„Het valt me mee dat je er nog bent,” zei Sietse onomwonden. „Je had allang thuis kunnen zijn. Maar zoveel te beter. Maak je kano maar vast, dan zullen we je slepen.”

Kees bevestigde een hem toegeworpen touw en juist toen de Kameleon begon te trekken, kwam veldwachter Zwart op zijn fiets aanrijden. Hij stapte af en riep:

„Hé daar jullie! Kom eens hier!”

„Waarom?” vroeg Hielke. „We hebben toch niets gedaan?”

Kees zag bleek van schrik. Hij hoopte dat de jongens door zouden varen.

„En ik zeg, kom hier!” bulderde Zwart nu boos, want in plaats van te gehoorzamen, gaf Sietse vol gas en gingen beide boten er snel vandoor.

Zwart stond zo luid te tieren, dat Gerben, die juist met de tractor en een grote harkmachine de dijk op kwam rijden, zich verwonderd afvroeg wat er aan de hand was. En dan ontdekte hij de vluchtende Kameleon op 't meer.

„Aha,” dacht Gerben, „Zwart zit de Klinkhamertjes achterna. Nou, die krijgt hij toch niet.”

Maar Zwart dacht er anders over. Hij sprong op zijn fiets en begon snel naar het dorp te rijden. Bij de brug zou hij de kwajongens wel opwachten en hun boot eens inspecteren. Ze werden immers met de dag brutaler? Dat stal maar horloges en munten alsof het niets was! Driftig duwde Zwart de trappers steeds sneller rond, want die vermaledijde boot van die apen ging flink hard.

Maar wat drommel was dat? Kwam die Gerben met zijn lompe tractor hem de weg versperren? Zo kon hij hem nooit passeren, want de grote harkmachine nam de hele breedte van de dijk in beslag.

— Tingeling — driftig belde Zwart.

Gerben hoorde het wel, maar hij keek op noch om. Dat Zwart zo'n haast had om de jongens van Klinkhamer te achtervolgen was toch belachelijk? Gerben zou de zoetwatermatrozen wel helpen. Ha ha, hoor die Zwart eens bellen. Gerben lachte in zijn vuistje. In plaats van uit te wijken trok hij de knalpot wijd open zodat de motor een lawaai maakte als tien straaljagers. Nu kon Gerben de bel van Zwart echt niet horen en met een matig gangetje reed hij grinnikend naar het dorp. Zwart sprong bijna uit zijn vel van woede. Het was hem onmogelijk om Gerben voorbij te komen en met lede ogen zag hij de Kameleon bij de brug verdwijnen. Sietse liet de motor steeds op volle toeren draaien. Voordat Zwart hen kon inhalen moesten zij bij de majoor zijn. Vooral Kees was blij, toen ze zagen hoe Gerben Zwart tegenhield. En wat liep de Kameleon! Kees zou best alle dagen zo willen varen. Mocht hij maar vaker met de jongens mee. Op volle kracht voeren ze onder de brug door naar het Raadhuisplein. Hier legden ze aan. Kees ging met zichtbare tegenzin aan wal. „Ik ben een beetje bang,” zei hij zenuwachtig. „Als jij alles eerlijk opbiecht, zal de majoor zoveel beter te spreken zijn,” zei Hielke. „Kom, laten we opschieten i voordat Zwart komt.”

De gedachte dat de veldwachter ieder moment om de hoek

van het plein kon komen, zette Kees tot spoed aan. Weldra kwamen ze bij het huis van de majoor.

Hielke belde aan.

Het duurde even en dan deed de majoor zelf open.

Vragend keek hij de jongens aan en omdat niemand iets zei, vroeg hij bars:

„Wat moeten jullie?”

Sietse duwde de bibberende Kees naar voren en zei:

„Vooruit jó!” Zeg het nu!”

„Mijnheer .. " stotterde Kees, „ik heb... we komen de munt terugbrengen. Ik zal het nooit weer doen. Louw was onschuldig. Het spijt me geweldig...”

Een stroom van verontschuldigungen vloeide Kees van de lippen, totdat de majoor zijn hand rustig ophief en zei:

„Stop! Waar is de munt?”

„Alstublieft!” zei Sietse en reikte hem over.

Zichtbaar verheugd nam de majoor de munt in ontvangst en zei: „Kom binnen. Vertel me die geschiedenis eens van A tot Z!”

Hij nam hen mee naar zijn studeerkamer en daar moest Kees precies vertellen hoe het gegaan was.

De majoor, die alles zwijgend had aangehoord, zei tenslotte:

„Kees, ik ben blij dat je alles eerlijk komt opbiechten. Je hebt

wel vreemd gehandeld, maar omdat je berouw toont, zal ik er verder geen werk van maken. Ik verwacht dat je in het vervolg verstandiger zult wezen!”

Kees knikte opgelucht en beloofde nogmaals dat hij het nooit weer zou doen.

„Dat is dan afgesproken,” zei de majoor. „Maar met Louw heb ik een schuld te vereffenen. Ik heb je onrechtvaardig beoordeeld, mijn jongen. En dat wil ik graag weer goedmaken.”

„Maar mijnheer, dat is niet nodig,” lachte Louw, „Ik ben allang blij dat alles weer in orde is.”

„Nee vriendje. Zo laat ik je niet gaan. Je moet een cadeautje van mij aannemen. Zeg jongens, jullie weten toch zeker wel wat Louw graag wil hebben?”

„We zijn bezig een fiets voor hem te sparen,” zei Sietse.

„Aha! Een fiets? Maar die kan hij van mij krijgen! Zelf fiets ik toch niet meer. Dus Louw, wil je hem hebben?”

„Nou mijnheer, als u hem werkelijk niet meer gebruikt, dan dolgraag!” klonk het verheugd.

„Kom maar mee,” zei de majoor en nieuwsgierig volgden de jongens hem naar een schuurtje. En daar stond een fiets die er nog reuze best uitzag. Het nikkel en de lak glommen als nieuw en het was geen wonder dat Louw al net zo glom van

genoegen. Hij bedankte de majoor wel duizendmaal, maar die zei lachend: „Zo is het wel genoeg, Louw. Ik hoop dat je er nog veel plezier van mag hebben.”

Omdat het zadel iets te hoog stond ging Louw op de bagagedrager zitten trappen. Terwijl hij naar de smederij fietste, holden de vrienden naar de boot en voeren snel terug. Toen ze achter de smederij aanlegden, zei Sietse vrolijk: „Zeg Kees, we zullen je straks wel naar huis brengen, maar we gaan eerst Louw even helpen om het zadel te veranderen.”

„Enne... mag ik dan ook vaker met jullie mee?” bedelde Kees. „Ik ben altijd maar alleen, zie je.”

Hielke en Sietse keken elkaar aan en dan zei Hielke: „Och ja, waarom niet?”

„Als je werkelijk geen streken meer uithaalt vind ik het ook goed,” zei Sietse. „En anders dompelen we je in de koelbak.” Verheugd ging Kees met hen mee naar de werkplaats. Sietse, die voorop liep, bleef bij de zijmuur plotseling staan. „Stop!” fluisterde hij. „Zwart is binnen.”

Ze gluurden door een raam en zagen Zwart bij Louw staan. Hij nam hun vriend een verhoor af, waarbij Klinkhamer en ook Gerben stonden toe te kijken. Hielke en Sietse kropen wat verder tot ze konden horen wat Zwart allemaal vroeg. „Jij was toch in die boot, nietwaar?”

„Jawel mijnheer.”

„Waar zijn de jongens van Klinkhamer dan gebleven?”

„Bij de majoor, mijnheer.”

„Bij de majoor? Wat moeten ze daar?”

„De munt terugbrengen.”

„De munt? Daar moet ik meer van weten!”

Zwart liep de werkplaats uit, greep zijn fiets en zonder Hielke of Sietse te zien, reed hij snel naar het dorp.

„Daar gaat-ie,” lachte Sietse en ongehinderd liepen ze de smederij binnen.

Klinkhamer en Gerben kregen nu het hele verhaal te horen, waarop Klinkhamer Louw feliciteerde met het krijgen van zo’n mooie fiets.

„De majoor heeft precies in de roos geschoten, Louw,” zei Klinkhamer lachend. „Je wilde immers graag een fiets hebben?”

„En van mij ook gefeliciteerd,” zei Gerben. „Het is een reuze best karretje, dat zie ik zo wel.”

Klinkhamer zette het zadel lager en toen reed Louw er parmantig mee weg, naar huis. Hij moest zijn ouders gauw het nieuws vertellen.

„Louw is zo trots als een pauw,” rijmde Gerben en klom op de tractor om weer naar de boerderij te gaan. „Ik ga er

vandoor,” zei hij. „Zwart wilde me nog op de bon zetten, omdat ik hem niet liet passeren. Maar ik heb heus geen tijd meer om op zijn terugkomst te wachten. Doe hem de groeten maar! Ik ga mijn vliegende schotel maar eens op stal zetten.” Gerben draaide zijn pet achterstevoren en reed dan met brullende motor weg.

Lachend keken Klinkhamer en de jongens hem na tot hij om de hoek verdween.

„En nu gaan we jou thuisbrengen, Kees,” zei Sietse, waarop Kees, nu een stuk vrolijker, met de tweeling meeinging naar de boten.

De trouwe Kameleon bracht hen weldra bij de Woudaap. Met een ‚tot ziens Kees’, namen Hielke en Sietse afscheid en voeren naar huis. Vanaf die dag ging Kees steeds met de vrienden mee.

„Kees is prompt anders geworden,” zei Dijkstra een paar weken later tegen Klinkhamer. „Dank zij uw zoons.”

„Dat mag dan wel in de krant,” antwoordde Klinkhamer.

„Ik weet niet beter of die jongens van mij zijn de grootste belhamels van het dorp. Vraag het maar aan Zwart. Hij kan erover meepraten.”

ROBEL222

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit
29. De Kameleon treft doel!
30. Volle kracht Kameleon!
31. Met de Kameleon op avontuur
32. De Kameleon maakt schoon schip
33. De Kameleon knapt het op!
34. Met de Kameleon vooruit!
35. De Kameleon steekt van wal
36. De Kameleon doet een goede vangst!
37. De vlag in top voor de Kameleon
38. De Kameleon in de storm
39. Alle hens aan dek Kameleon
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden
41. Op reis met de Kameleon
42. De Kameleon heeft succes
43. De Kameleon vaart voorop!
44. Lang leve de Kameleon!

45. De Kameleon helpt altijd!
46. De Kameleon ruikt onraad
47. De Kameleon geeft vol gas
48. De Kameleon maakt plezier
49. De Kameleon ligt op de loer
50. De Kameleon in het goud
51. De Kameleon houdt stand
52. De Kameleon vaart door
53. De Kameleon gooit het roer om
54. Recht door zee Kameleon
55. De Kameleon op dreef
56. De Kameleon in woelig water
57. Met de Kameleon voor de wind
58. De Kameleon heeft goed nieuws
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij
60. De Kameleon maakt het helemaal
61. De Kameleon slaat alarm
62. De Kameleon stuurloos
63. De Kameleon op jacht